

Programul de Cooperare Transfrontalieră ENPI
Ungaria-Slovacia-România-Ucraina

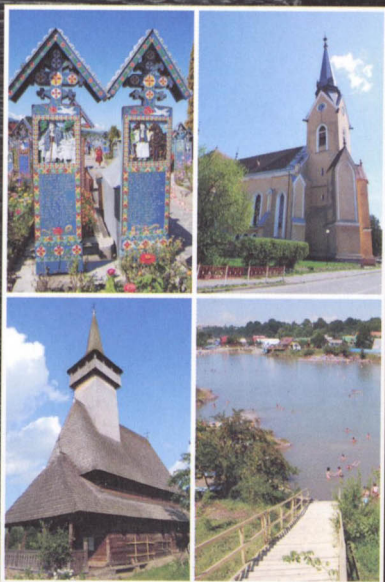

Programul este cofinanțat de către
Uniunea Europeană

Parteneriat fără frontiere

**GHID TURISTIC
TOURIST GUIDE BOOK
ПУТІВНИК
GUIDE DE VOYAGE
GUÍA DE VIAJES**

**SĂRÂNȚA, SIGHETU MARMAȚIEI, BOTIZA
SOLOTVINO
СЕПИНЦА, СІГЕТУ МАРМАЦІЄЙ, БОТІЗА
СОЛОТВИНО**

Sighetu Marmăției 2013

<https://biblioteca-digitala.ro>

**GHID TURISTIC
TOURIST GUIDEBOOK
ПУТІВНИК
GUIDE DE VOYAGE
GUÍA DE VIAJES**

**SĂPÂNȚA, SIGHETU MARMAȚIEI, BOTIZA,
SOLOTVINO
СЕПИНЦА, СІГЕТУ МАРМАЦІЄЙ, БОТІЗА,
СОЛОТВИНО**

Titlul programului:

Programul de Cooperare Transfrontalieră
ENPI Ungaria - Slovacia - România - Ucraina 2007 - 2013

Titlul proiectului:

"Maramureș - Transcarpathia Info Tour"

Editori materiale:

Primăria Comunei Săpânța
Asociația Maramureș Project Link
Asociația Centrul de Ecologie și Turism Maramureș
Asociația de Geografie Aplicată Sighetu Marmăției

Autori ghid:

Vasile Timur Chiș
Kosinszki Sorin
Kosinszki Renata

Traduceri:

Engleză - Tivadar Ramona
Ucraineană - Ferțadi Marian
Franceză - Hotea Mihai
Spaniolă - Horvath Eva

Fotografii:

Vasile Timur Chiș
Kosinszki Sorin
Măran Petru

Cartografie GIS:

Măran Petru
Măran Ioana

Data publicării:

Decembrie 2013

E-mail:

proiectinfotour@gmail.com

Web site:

www.maramures-transcarpatia.ro

Tipar:

Aska Grafika, Sighetu Marmăției

ISBN 978 - 973 - 0 - 15644 - 7

CONTENTS	Page
România, Județul Maramureș Depresiunea Maramureșului și munții înconjurători	5
Romania, Maramureș County The Maramureș Depression and surrounding mountains	9
Румунія, Область Марамуреш Мармароська котловина і навколишні гори	15
Roumanie, Département de Maramureș Dépression de Maramureș et les montagnes environnantes	21
Rumanía, La Provincia de Maramureș La Depresión de Maramureș y los montes circunyacentes	26
Ucraina, Regiunea Transcarpatia (Zakarpattia) Depresiunea Transcarpatia și munții înconjurători	32
Ukraine, Transcarpathian Region (Zakarpattia) Transcarpathian Depression and the surrounding mountains	38
Україна, Закарпатська область (Закарпаття) Закарпатська низовина та оточуючі її гори	45
Ukraine, Région de Transcarpathie (Zakarpatie) Dépression de Transcarpathie et les montagnes environnantes	52
Ucrania, La Región de Transcarpatia (Zakarpattia) La Depresión de Transcarpatia y los montes circunyacentes	60
Comuna Săpânța	67
The Săpânța Village	68
Село Сапинца	69
Commune Săpânța	70
La Comuna de Săpânța	71
Comuna Botiza	91
The Botiza Village	92
Село Ботиза	93
Commune Botiza	94
La comuna de Botiza	95
Municipiul Sighetu Marmăției	112
The Town of Sighetu Marmăției	113
Місто Сірету-Мармацієй	114
Municipalité de Sighetu Marmăției	115
El Municipio de Sighetu Marmăției	116
Orășelul Slatina	138
The Town of Slatina	139
Селище міського типу Солотвино	140
Ville de Slatina	141
La villa de Slatina	142
References	159

România

Județul Maramureș

Depresiunea Maramureșului și munții înconjurători

Amplasare

Depresiunea Maramureșului este situată în partea de nord a României, fiind delimitată la nord de către Ucraina prin râul Tisa și creasta principală a Munților Maramureșului, la est de către județul Suceava, la sud de către județul Bistrița Năsăud, la vest de către Depresiunea Lăpușului, Depresiunea Copalnic, Depresiunea Baia Mare și județul Satu-Mare.

Depresiunea Maramureșului împreună cu munții înconjurători, până la cumpăna de ape, are o suprafață de 3.381 km².

În Depresiunea Maramureșului sunt 5 orașe: Sighetu Marmăției - municipiu, Borșa, Vișeu de Sus, Săliștea de Sus și Dragomirești, 31 comune cu 24 sate.

Altitudinea minimă este de 214 m în localitatea Piatra la ieșirea râului Tisa din țară și altitudinea maximă este de 2.303 m în vârful Pietrosul Rodnei.

Obiective turistice antropice

Biserici de lemn monument UNESCO

Biserica de lemn „Cuvioasa Parascheva”, 1770, localitatea Desești

Biserica de lemn „Sfântul Nicolae”, 1643, localitatea Budești (Josani)

Biserica de lemn „Intrarea Maicii Domnului în Biserică”, 1720, localitatea Bârsana

Biserica de lemn „Cuvioasa Parascheva”, 1604-1632, loc. Poienile Izei

Biserica de lemn „Nașterea Maicii Domnului”, 1364, localitatea Ieud

Biserici de lemn monument istoric

Biserica din Muzeul Satului Maramureșean, a fost construită pe teritoriul actual al Ucrainei în anul 1621 în localitatea Criciova, și a fost mutată în anul 1690 în localitatea Oncești (România), în final ajungând în localitatea Sighetu Marmăției

Biserica de lemn „Cuvioasa Parascheva”, 1615-1620, loc. Valea Stejarului

Biserica de lemn „Sfinții Arhangheli”, 1560-1633, localitatea Mănăstirea

Biserica de lemn „Cuvioasa Parascheva”, 1642, localitatea Sat Șugatag

Biserica de lemn „Nașterea Maicii Domnului”, 1679, localitatea Hărniciești

Biserica de lemn „Sfântul Nicolae”, 1690, localitatea Ferești

Biserica de lemn „Sfântul Nicolae”, prima parte a sec. XVIII, loc. Cornești

Biserica de lemn „Nașterea Maicii Domnului”, 1663, extinsă în sec. XIX, localitatea Călinești

Biserica de lemn „Nașterea Maicii Domnului”, 1712, localitatea Călinești (Susani)

Biserica de lemn „Sfântul Nicolae”, 1665, localitatea Sârbi (Josani)

Biserica de lemn „Cuvioasa Parascheva”, 1667, localitatea Sârbi (Susani)

Biserica de lemn „Sfântul Nicolae”, 1760, localitatea Budești (Susani)

Biserica de lemn „Sfinții Arhangheli”, 1531, lărgită în 1643, loc. Breb

Biserica de lemn „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”, 1657 în localitatea Slatina din Ucraina și strămutată în 1788, localitatea Hoteni

Biserica de lemn „Sfântul Nicolae”, 1784, localitatea Glod

Biserica de lemn „Sfinții Arhangheli”, 1771, localitatea Strâmtura

Biserica de lemn „Sfinții Arhangheli”, 1717-1720, localitatea Rozavlea

Biserica de lemn „Nașterea Maicii Domnului”, 1760, localitatea Șieu

Biserica de lemn „Cuvioasa Parascheva”, 1699 în localitatea Vișeu de Jos și strămutată în anul 1899, localitatea Botiza

Biserica de lemn „Nașterea Maicii Domnului” 1718, localitatea Ieud

Biserica de lemn „Sfântul Nicolae”, 1718, localitatea Bogdan Vodă (Cuhea)

Biserica de lemn „Sfântul Nicolae”, 1680, localitatea Săliștea de Sus

Biserica de lemn „Sfântul Nicolae”, 1724, localitatea Săliștea de Sus

Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului”, 1637, loc. Rona de Jos

Biserica de lemn „Sf. Nicolae”, 1779, a fost adusă din Moisei, loc. Ruscova

Biserica de lemn „Schimbarea la Față”, 1788, loc. Poienile de Sub Munte

Biserica de lemn „Sfinții Arhangheli”, 1717, localitatea Borșa

Biserici de piatră monument istoric

Biserica Ortodoxă Română „Adormirea Maicii Domnului”, 1892, localitatea Sighetu Marmăției

Biserica Reformată, sec XIV, localitatea Sighetu Marmăției

Biserica Ortodoxă Ucraineană „Înălțarea Sfintei Cruci”, 1791-1807, localitatea Sighetu Marmăției

Biserica Romano-Catolică „Sfântul Carol Boromeu”, 1736, Sighetu Marmăției

Biserica Ortodoxă Română „Sf. Apostoli Petru și Pavel”, 1905-1909, Săcel

Biserica Greco-Catolică „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”, sec. XIV, localitatea Sarasău

Biserica Reformată, sec XIV; reconstruită în 1793, loc. Câmpulung la Tisa

Biserica Greco-Catolică „Adormirea Maicii Domnului”, 1775, loc. Coștiui

Biserica Romano-Catolică „Sfântul Ioan Nepomuk”, 1807-1814, loc. Coștiui

Biserica Calvaria și Calea Crucii, 1841-1842, localitatea Coștiui

Mănăstiri

Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului”, 1659, localitatea Moisei

Mănăstirea „Soborul Sfinților 12 Apostoli”, 1993-2009, localitatea Bârsana

Mănăstire „Schimbarea la Față”, 1992-1993, localitatea Botiza

Mănăstirea „Sfântul Ilie”, 1950, localitatea Dragomirești

Schitul Vinișorul, localitatea Baia Borșa

Mănăstirea Săpânța-Peri „Sfântul Arhanghel Mihail”, 1996-2005, Săpânța

Mănăstirea „Izvorul Tămăduirii”, localitatea Petrova

Sinagogi

Sinagoga sefardă (Templul Vizhnitzer Klaus), 1900–1904, Sighetu Marmăției

Monumente, troite, statui, cimitire

Cimitirul Vesel, 1935, localitatea Săpânța, patrimoniu UNESCO

Crucea Rednicenilor, sec. XVIII, localitatea Berbești

Statuia „Sfântul Ioan Nepomuk”, 1742, localitatea Coștiui

Monumentul Martirilor, localitatea Moisei

Situri arheologice, castele

Urmele cetății dacice sec. I î.Ch. - I, localitatea Oncești

Zidurile turnului feudal, sec. XIV – XV, localitatea Oncești

Ruinele bisericii de piatră, sec. XIII-XIV, localitatea Bogdan Vodă (Cuhea)

Castelul Apaffi, sec. XV-XVIII, localitatea Coștiui

Muzee

Muzeul Satului Maramureșean, localitatea Sighetu Marmăției

Muzeul Etnografic al Maramureșului, localitatea Sighetu Marmăției

Muzeul de Istorie și Arheologie, localitatea Sighetu Marmăției

Muzeul de Științele Naturii, localitatea Sighetu Marmăției

Muzeul Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței, localitatea Sighetu Marmăției

Muzeul Etnografic al Inspectoratului Poliției de Frontieră, Sighetu Marmăției

Casa Muzeu „Dr. Ioan Mihalyi de Apșa” și galeriile de artă, Sighetu Marmăției

Muzeul Culturii Evreiești din Maramureș - casa memorială Elie Wiesel, localitatea Sighetu Marmăției

Casa muzeu „Stan Ioan Pătraș”, localitatea Săpânța

Casa muzeu „Vasile Kazar”, localitatea Vadu Izei

Casa muzeu „Ilie Lazăr”, localitatea Giulești

Urmele cetății dacice sec. I î.Ch. - I,
Zidurile turnului feudal, sec. XIV – XV,
localitatea Oncești
Dacian fortress ruins, I-st century B.C. -
Feudal tower ruins, centuries XIV –
XV, Oncești locality
Залишки дакської фортеці, I ст. до
нар. Хр., село Ончешть
Стіни башти феодального замку,
XIV – XV ст., село Ончешть

Casa „Muzeu școlar”, localitatea Bârsana
 Muzeul de icoane și carte veche „Episcopul Gavril de Bârsana”, loc. Bârsana
 Muzeul sătesc „Casa Berbecaru”, localitatea Botiza
 Muzeul sătesc „Casa Țărănească”, localitatea Botiza
 Casa muzeu „Dunca Pătu”, localitatea Ieud
 Casa muzeu „Deac Vasile Moșu”, localitatea Bogdan Vodă
 Muzeul sătesc din localitatea Poienile Izei
 Muzeul Etnografic „Pleș”, localitatea Ieud
 Muzeul Țărăncii din localitatea Dragomirești
 Muzeul sătesc „Casa Toropanencilor” localitatea Săliștea de Sus
 Casa memorială a martirilor, localitatea Moisei
 Muzeul evreiesc „Casa Elefant”, localitatea Vișeu de Sus
 Muzeul de Istorie și Etnografie, localitatea Vișeu de Sus
 Casa memorială a poetului ucrainian „Havrelo Iurievici Klempus”, localitatea Valea Vișeuului
 Muzeul școlar, localitatea Budești

Alte obiective antropice

Casele vechi, porțile din lemn, instalațiile de tehnica populară acționate de apă (mori, pive, vâltori) și pălinciile
 Portul tradițional maramureșean, huțul, ucrainean și maghiar
 Atelier de ceramică, localitatea Săcel
 Ateliere de sculptură, localitatea Bârsana, Valea Stejarului, Săcel, Săpânța
 Ateliere de tesut, localitatea Săpânța, Botiza, Desești, Săliștea de Sus
 Atelier de confecționat măști, localitatea Săcel
 Atelier de împletit nuiile, localitatea Breb, Câmpulung la Tisa
 Atelier de confecționat clopuri, localitatea Sârbi

Tradiții și festivaluri

Primăvara

Festivalul folcloric „Câte flori pe Iza-n sus”, localitatea Dragomirești
 Festivalul folcloric „Tânjaua de pe Mara”, localitatea Hoteni
 Festivalul de literatură și folclor „Armonii de Primăvară”, localitatea Vișeu de Sus
 Festivalul „Cântecului și dansului la Huțuli”, localitatea Crasna, Bistra și Valea Vișeuului
 Mira la Huțuli, localitatea Bistra
 Festivalul de cântece și dansuri „Floare mândră de pe Iza”, localitatea Șieu
 Sărbătoarea Narciselor, localitatea Repedea
 Festivalul internațional "Am fost ș-om fi", localitatea Sighetu Marmăției

Vara

Festivalul de dansuri „Jocul bărbătesc”, localitatea Petrova
 Festivalul Gulașului, localitatea Ocna Șugatag
 Festivalul „Hai Mării la Sânzâiene, localitatea Rona de Jos
 Festivalul folcloric „Pântru mândra din Botiza”, localitatea Botiza
 Festivalul internațional „Hora la Prislop”, localitatea Borșa
 Festivalul de cântece și dansuri „Stan Ioan Pătraș”, localitatea Săpânța
 Festivalul folk „Floarea de Colț”, localitatea Sighetu Marmăției

Toamna

Festivalul Antic și Medieval „Aeternus Maramorosiensis”, localitatea Sighetu Marmăției
 Jocul Satului în Hoteni, localitatea Hoteni
 Obiceiuri de toamnă la Remeți
 Festivalul Internațional de Poezie, localitatea Sighetu Marmăției

Iarna

Festivalul de colinde și datini „Veniți creștini la Viflaim”, localitatea Vișeu de Sus
 Festivalul Datinilor de Iarnă „Marmația”, localitatea Sighetu Marmăției
 Festivalul obiceiurilor de iarnă „Ne Vin Colindători”, localitatea Borșa
 Viflaimul, acte teatrale de Crăciun, localitățile din Maramureș
 Festivalul de Colinde, Datini și Obiceiuri de Iarnă la Ucrainenii, localitatea Sighetu Marmăției

Rezervația Mlaștina Iezerul Mare, localitatea Desești
 The Reservation Iezerul Mare Marsh, Desești locality
 Ботаничний заказник Болото Єзерул Маре, село Десешть
 La Reserva El Pantano "Iezerul Mare", la localidad de Desești
 La Réserve Tourbière de Iezerul Mare, village de Desești

Obiective turistice naturale

Parcuri Naționale

Parcul Național Munții Rodnei – Rezervație a Biosferei – 46.339 ha

Parcuri Naturale

Parcul Natural Munții Maramureșului – 148.850 ha

Rezervții de interes național

Rezervația Mlaștina Vlășinescu, botanică, 3 ha, localitatea Mara

Rezervația Tăul lui Dumitru, botanică, 3 ha, localitatea Desești, Baia Mare

Rezervația Creasta Cocoșului, mixtă, 50 ha, localitatea Mara

Rezervația Cheile Tătarului, hidro-geologică, 15 ha, localitatea Mara

Rezervația Mlaștina Iezerul Mare, botanică, 5 ha, localitatea Desești

Rezervația Peștera din Dealul Solovan, mixtă, 1,02 ha, Sighetu Marmatiei

Rezervația Lacul Morărenilor, mixtă, 20 ha, localitatea Breb

Rezervația Mlaștina Poiana Brazilor, mixtă, 3 ha, localitatea Giulești

Rezervația Pădurea Ronișoara, forestieră, 62 ha, localitatea Rona de Sus

Rezervația Pădurea Crăiască, forestieră, 44 ha, localitatea Ocna Șugatag

Rezervația Pădurea de larice Coștiui, forestieră, 0,71 ha, localitatea Coștiui

Rezervația Cornu Nedeei-Ciungii Bălăsinei, mixtă, 800 ha, localitatea Borșa

Rezervația Arcer – Țibleș, mixtă, 150 ha, loc. Groșii Țibleșului, Dragomirești

Rezervația Vf. Farcău - Lacul Vinderel-Vf. Mihailecu, mixtă, 100 ha, localitatea

Repedea, Poienile de Sub Munte

Rezervația Poiana cu Narcise Tomnatec – Șehleanu, mixtă, 100 ha, Repedea

Rezervații de interes local

Rezervația Tăurile și turbăria de la Hoteni – botanică, 2,51 ha, Ocna Șugatag

Rezervația Mlaștina Dumbrava – botanică, 4 ha, localitatea Dragomirești

Rezervația Tăurile Chendroaiei – botanică, 2,46 ha, localitatea Desești

Rezervația Ursoi – rezervație geologică, localitatea Vadul Izei

Rezervația Râul Mara – lungimea totală 37,6 km, localitatea Vadul Izei – 2,4 km,

Ocna Șugatag - 2,9 km, Giulești – 9,4 km, Desești – 22,9 km

Situri Natura 2000

Situri de Importanță Comunitară (SCI)

Gutâi – Creasta Cocoșului, cod ROSCI0089, suprafață de 693 ha

Platoul Igriș, cod ROSCI0092, suprafață de 19.602 ha

Munții Maramureșului, cod ROSCI012, suprafață de 103.391 ha

Munții Rodnei, cod ROSCI0125, suprafață de 47.965 ha

Tisa Superioară, cod ROSCI0251, suprafață de 6.392 ha

Valea Izei și Dealul Solovan, cod ROSCI0264, suprafață de 47.684 ha

Arie de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)

Munții Rodnei, cod ROSPA0085, în suprafață de 47.965 ha

Alte obiective naturale

Podul Carstic, Munții Rodnei, localitatea Săcel

Cascada Cailor, 90m înălțime, Munții Rodnei, localitatea Borșa

Peștera Iza, dezvoltare 4.600m, Munții Rodnei, localitatea Săcel

Peste 100 de peșteri dezvoltate în calcare, gips, tufuri vulcanice, gresi, andezite, conglomerate și cuarțite hidrotermale

Peste 200 de izvoare minerale (borcuturi)

Romania

Maramureș County

The Maramureș Depression and surrounding mountains

Geographic positioning

The Maramureș Depression is situated in the north part of Romania, being bound to the north, from Ukraine, by the Tisa river and the main ridge of the Maramureș Mountains, to the east by the county of Suceava, to the south by the county of Bistrița Năsăud, to the west by the Lăpuș Depression, Copalnic Depression, Baia Mare Depression and the county of Satu-Mare.

The Maramureș Depression together with the surrounding mountains, till the watershed, has a surface of 3.381 km².

In the Maramureș Depression there are 5 towns: Sighetu Marmăției - municipality, Borșa, Vișeu de Sus, Săliștea de Sus and Dragomirești, 31 communes with 24 villages.

The minimum altitude is 214 m in the Piatra locality as the Tisa river leaves the Romanian territory and the maximum altitude is 2.303 m in the Pietrosul Rodnei Peak.

Anthropic tourist sights

UNESCO monument wooden churches

The wooden church "Mother Paraskeva", 1770, Desești locality

The wooden church "Saint Nicholas", 1643, Budești locality (Josani)

The wooden church "The Mother of God Entering the Church", 1720, Bârsana

The wooden church "Mother Paraskeva", 1604-1632, Poienile Izei locality

The wooden church "The Virgin Birth", 1364, Ieud locality

Historic monument wooden churches

The church from the Maramureș Village Museum, was built on the present-day territory of Ukraine in the year 1621 in the Criciova locality, and was moved to Oncești village (România) in the year 1690, eventually ending up in Sighetu Marmăției at the Maramureș Village Museum

The wooden church "Mother Paraskeva", 1615-1620, Valea Stejarului locality

The wooden church "Holy Archangels", 1560-1633, Mănăstirea locality

The wooden church "Mother Paraskeva", 1642, Sat Șugatag, locality

The wooden church "The Virgin Birth", 1679, Hărniciești locality

The wooden church "Saint Nicholas", 1690, Ferești locality

The wooden church "Saint Nicholas", the first part of the XVIII-th century, Cornești locality

The wooden church "The Virgin Birth", 1663, extended during the XIX-th century, Călinești locality

The wooden church "The Virgin Birth", 1712, Călinești (Susani) locality

The wooden church "Saint Nicholas", 1665, Sârbi (Josani) locality

The wooden church "Mother Paraskeva", 1667, Sârbi (Susani) locality

The wooden church "Saint Nicholas", 1760, Budești (Susani) locality

The wooden church "The Holy Archangels", 1531, extended in 1643, Breb

The wooden church "The Holy Archangels Michael and Gabriel", 1657 in

Slatina locality from Ukraine and relocated during 1788 in Hoteni locality

The wooden church "Saint Nicholas", 1784, Glod locality

The wooden church "The Holy Archangels", 1771, Strâmtura locality

The wooden church "The Holy Archangels", 1717-1720, Rozavlea locality

The wooden church "The Virgin Birth", 1760, Șieu locality

The wooden church "Mother Paraskeva", 1699 in Vișeu de Jos locality and relocated during 1899 in Botiza locality

The wooden church "The Virgin Birth" 1718, Ieud locality

The wooden church "Saint Nicholas", 1718, Bogdan Vodă (Cuhea) locality

The wooden church "Saint Nicholas", 1680, Săliștea de Sus locality

The wooden church "Saint Nicholas", 1724, Săliștea de Sus locality

The wooden church "The Assumption of the Virgin Mary", 1637, Rona de Jos

The wooden church "The Virgin Birth"
1718, Ieud locality
Biserica de lemn „Nașterea Maicii Domnului” 1718, localitatea Ieud
Дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці, 1718 р., село Єуд
L'Église en bois „Nativité de la Vierge Marie”, 1718, village de Ieud
La Iglesia de madera "El Nacimiento de Nuestra Señora", 1718, la localidad de Ieud

L'Église en bois „Le Saint-Nicolas”,
1643, village de Budești (Josani)
Biserica de lemn „Sfântul Nicolae”,
1643, localitatea Budești (Josani)
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1643, село Будешть (Жосань)
The wooden church "Saint Nicholas",
1643, Budești locality (Josani)
La Iglesia de madera "San Nicolás",
1643, la localidad de Budești (Josani)

Biserica de lemn „Schimbarea la Față”,
1788, localitatea Poienile de Sub Munte
Дерев'яна церква Преображення Господнього, 1788 р., село Поєніле де Суб Мунте
The wooden church "The Transfiguration", 1788, Poienile de Sub Munte locality
L'Église en bois „La Transfiguration”,
1788, village de Poienile de Sub Munte
La Iglesia de madera "La Transfiguración", 1788, la localidad de Poienile de Sub Munte

The wooden church "Saint Nicholas", 1779, was relocated from Moisei to the Ruscova locality

The wooden church "The Transfiguration", 1788, Poienile de Sub Munte

The wooden church "The Holy Archangels", 1717, Borșa locality

Historic monument stone built churches

The Romanian Orthodox Church "The Assumption of the Virgin Mary", 1892, Sighetu Marmăției locality

The Protestant Church, XIV-th century, Sighetu Marmăției locality

The Ukrainian Orthodox Church "The Holy Cross", 1791-1807, Sighetu M.

The Roman – Catholic Church, "Saint Carol Boromeu", 1736, Sighetu M.

The Romanian Orthodox Church "Saints Peter and Paul", 1905-1909, Săcel

The Greek – Catholic Church, "The Holy Archangels Michael and Gabriel", XIV-th century, Sarasău locality

The Protestant Church, XIV-th century; rebuilt in 1793, Câmpulung la Tisa

The Greek – Catholic Church "The Assumption of the Virgin Mary", 1775, Coștiui locality

The Roman – Catholic Church "Saint John Nepomuk", 1807-1814, Coștiui

Calvaria Church and The Way of the Cross, 1841-1842, Coștiui locality

Monasteries

The Monastery "The Assumption of the Virgin Mary", 1659, Moisei locality

The Monastery "Synaxis of the 12 Apostles", 1993-2009, Bârsana locality

The Monastery "The Transfiguration", 1992-1993, Botiza locality

The Monastery "Saint Elias", 1950, Dragomirești locality

The Hermitage "Vinișorul", Baia Borșa locality

The Monastery Săpânța-Peri "The Holy Archangel Michael", 1996-2005, Săpânța locality

The Monastery "The Healing Spring", Petrova locality

Synagogues

The Sephardic Synagogue (Vizhnitzer Klaus Temple), 1900 – 1904, Sighetu Marmăției locality

Monuments, crosses, statues, cemeteries

The Merry Cemetery, 1935, Săpânța locality, UNESCO patrimony

The Redniceni Cross, XVIII-th century, Berbești locality

The statue "Saint John Nepomuk", 1742, Coștiui locality

The Martyrs' Monument, Moisei locality

Archaeological sites, castles

Dacian fortress ruins, I-st century B.C. - Oncești locality

Feudal tower ruins, centuries XIV – XV, Oncești locality

The ruins of the stone church, centuries XIII-XIV, Bogdan Vodă (Cuhea)

Apaffi Castle, centuries XV-XVIII, Coștiui locality

Museums

The Maramureș Village Museum, Sighetu Marmăției locality

The Ethnographic Museum of Maramureș, Sighetu Marmăției locality

The Museum of History and Archaeology, Sighetu Marmăției locality

The Museum of Natural Sciences, Sighetu Marmăției locality

The Memorial of the Victims of Communism and of the Resistance, Sighet

The Ethnographic Museum of the Border Police Inspectorate, Sighetu M.

The Museum House "PhD Ioan Mihalyi of Apșa" and the art galleries, Sighetu Marmăției locality

The Hebrew Culture Museum from Maramureș - The Elie Wiesel Memorial House, Sighetu Marmăției locality

The Museum House "Stan Ioan Pătraș", Săpânța locality

The Museum House "Vasile Kazar", Vadu Izei locality

The Museum House "Ilie Lazăr", Giulești locality

The House "The School Museum", Bârsana locality

Museum of religious icons and old books "Bishop Gabriel of Bârsana", Bârsana

The village museum "Berbecaru House", Botiza locality

The village museum "Country folk house", Botiza locality

The Museum House "Dunca Pâtu", Ieud locality
 The Museum House "Deac Vasile Moșu", Bogdan Vodă locality
 The village museum from the Poienile Izei locality
 The "Pleș" Ethnographic Museum, Ieud locality
 The Museum of the peasant woman from the Dragomirești locality
 The village museum "The house of the Toropănceni" Săliștea de Sus locality
 The Martyrs' Memorial House, Moisei locality
 The Jewish Museum "Elephant House", Vișeu de Sus locality
 The Museum of History and Ethnography, Vișeu de Sus locality
 The ukrainian poet's memorial house "Havrelo Iurievici Klempus", Valea Vișeului
 The School Museum, Budești locality

Other anthropic tourist sights

The old wooden houses, the old wooden gates, the popular technical facilities operated by water power (mills, whirlpools) and brandy shops
 The traditional costume from Maramureș, hutsul, ukrainian and hungarian
 Pottery workshop, Săcel locality
 Sculpture workshops, Bârsana, Valea Stejarului, Săcel and Săpânța localities
 Weaving workshops, Săpânța, Botiza, Desești and Săliștea de Sus localities
 Masks workshop, Săcel locality
 Basketwork workshop, Breb and Câmpulung la Tisa localities
 Hats workshop, Sârbi locality

Traditions and festivals

Spring

The Folk Festival "How many flowers up the Iza river", Dragomirești
 The Folk Festival "The oxen cart pole from Mara", Hoteni locality
 The Folklore and Literature Festival "Spring Harmonies", Vișeu de Sus
 The Festival of "Singing and dancing at the Hutsuls", Crasna, Bistra and Valea Vișeului localities
 Mira at the Hutsuls, Bistra locality
 The festival of singing and dancing "Beautiful flower from the Iza river", Șieu
 The Daffodil Celebration, Repedea locality
 The International Festival "We were and we will be", Sighetu Marmăției

Summer

The Dances Festival "Men's dance", Petrova locality
 The Goulash Festival, Ocna Șugatag locality
 The Festival "Come on Mary at Yellow Bedstraws", Rona de Jos locality
 The Folk Festival "For the girlfriend from Botiza", Botiza locality
 The International Festival "The Dance from Prislop", Borșa locality
 The festival of singing and dancing "Stan Ioan Pătraș", Săpânța locality
 The Folk Festival "Edelweiss", Sighetu Marmăției locality

Autumn

Ancient and Medieval Festival "Aeternus Maramorosiensis", Sighetu M.
 The Village Dance from Hoteni, Hoteni locality
 Autumn traditions at Remeți
 The International Poetry Festival, Sighetu Marmăției locality

Winter

The festival of carols and traditions "Come Christians in Bethlehem", Vișeu de Sus
 The Winter Traditions Festival "Marmăția", Sighetu Marmăției locality
 The Winter Traditions Festival "Carol Singers are Coming", Borșa locality
 The Bethlehem, Christmas theatrical acts, the localities from Maramureș
 The winter festival of carols and traditions at Ukrainians, Sighetu Marmăției

Localitatea Vișeu de Sus, Mocănița
 Vișeu de Sus locality, Steam train
 місто Вишеу де Сус

Festivalul Datinilor de Iarnă

„Marmația”

The Winter Folk Festival

”Marmația”

Міжнародний фестиваль поезії,

Фестиваль зимових звичаїв та

обрядів „Marmația”

Le Festival des traditions et des

coutumes d'hiver „Marmația”

El Festival de las Tradiciones de

Invierno ”Marmația”

Festivalul de Colinde, Datini și

Obiceiuri de Iarnă la Ucraineni

The Ukrainian Winter Carols and

Traditions Festival

Фестиваль українських колядок і

зимових обрядів

Le Festival de Cantiques de Noël, Le

Festival des traditions et des

coutumes d'hiver des

Ukrainiens

El Festival de Chanzonetas,

Tradiciones y Costumbres de

Invierno a Ucrainianos

Natural tourist sights

National Parks

The National Park Rodna Mountains – Reservation of the Biosphere – 46.339 ha

Natural Parks

The Natural Park Maramureș Mountains – 148.850 ha

Reservations of national interest

The Reservation Vlășinescu Marsh, botanical, 3 ha, Mara locality

The Reservation Dumitru's Peat Bog, botanical, 3 ha, Desești, Baia Mare

The Reservation The Rooster's Ridge, mixed, 50 ha, Mara locality

The Reservation The Tartar's Gorges, hydro-geological, 15 ha, Mara

The Reservation Iezerul Mare Marsh, botanical, 5 ha, Desești locality

The Reservation The Cave from Solovan Hill, mixed, 1,02 ha, Sighetu Marmatiei

The Reservation The Morăreni Lake, mixed, 20 ha, Breb locality

The Reservation Poiana Brazilor Marsh, mixed, 3 ha, Giulești locality

The Reservation Ronșoara Forest, forest reservation, 62 ha, Rona de Sus

The Reservation The Emperor's Forest, forest reservation, 44 ha, Ocna Șugatag

The Reservation Coștiui larch tree forest, forest reservation, 0,71 ha, Coștiui

The Reservation Cornu Nedeei-Ciungii Bălăsinei, mixed, 800 ha, Borșa

The Reservation Arcer – Țibleș, mixed, 150 ha, Groșii Țibleșului and Dragomirești localities

The Reservation The Farcău Peak – Vinderel Lake – The Mihailecu Peak, mixed, 100 ha, Repedea and Poienile de Sub Munte localities

The Reservation The Daffodil Glade Tomnatec – Sehleanu, mixed, 100 ha, Repedea locality

Reservations of local interest

The Reservation The Marshes and Bogs from Hoteni – botanical, 2,51 ha, Ocna Șugatag locality

The Reservation Dumbrava Marsh – botanical, 4 ha, Dragomirești locality

The Reservation Chendroaia's Marshes – botanical, 2,46 ha, Desești locality

The Reservation Ursoi – geological reservation, Vadul Izei locality

The Reservation Mara river – total length 37,6 km, Vadul Izei Locality – 2,4 km,

Ocna Șugatag Locality–2,9km, Giulești Locality–9,4km, Desești Locality–22,9km

Sites Nature 2000 protected areas

Sites of Community Importance (SCI-s)

Gutâi – The Rooster's Ridge, code ROSCI0089, surface 693 ha

The Igriș Volcanic Plateau, code ROSCI0092, surface 19.602 ha

The Maramureș Mountains, code ROSCI012, surface 103.391 ha

The Rodnei Mountains, code ROSCI0125, surface 47.965 ha

The Upper Tisa River, code ROSCI0251, surface 6.392 ha

The Iza Valley and Solovan Hill, code ROSCI0264, surface 47.684 ha

Special Avifaunal Protection Area (SAPA)

The Rodna Mountains, code ROSPA0085, surface 47.965 ha

Other natural tourist sights

The karstic bridge, Rodna Mountains, Săcel locality

The Horses' Waterfall, 90m high, Rodna Mountains, Borșa locality

The Iza Cave, development 4.600m, The Rodna Mountains, Săcel locality

Over 100 caves developed in limestone, gypsum, volcanic tuffs, sandstones, andesites, conglomerates and hydrothermal quartz

Over 200 mineral springs

Cascada Cailor, 90m înălțime, Munții Rodnei, localitatea Borșa

The Horses' Waterfall, 90m high, Rodna Mountains, Borșa locality

Водоспад Кайлор (Кінський водоспад), висотою 90 м, гори Родней, місто Борша

Cascade des Chevaux, 90 m de hauteur, Monts Rodnei, ville de Borșa

La Cascada Cailor ("La Cascada de los Caballos"), 90m de altitud, Los Montes Rodnei, la localidad de Borșa

Румунія

Область Марамуреш

Мармароська котловина і навколишні гори

Положення

Мармароська котловина розташована у північній частині Румунії, межуючи на півночі з Україною (межа проходить по річці Тиса і головному хребту Марамороських гір), на сході – із Сучавською областю, на півдні – з областю Бістріца Насауд, на заході – з низовинами Лапушулуй, Копальник, Бая Маре і областю Сату Маре. Площа, яку займає Мармароська котловина разом із прилеглими до неї горами до вододілу, становить 3.381 км².

На цій території знаходяться 5 міст: Сігету Мармаціей – муніципій, Борша, Вішеу де Сус, Саліштя де Сус і Драгомірешть, 31 велике село і 24 присілки.

Мінімальна висота становить 214 м у населеному пункті П'ятра на витоці річки Тиса з країни, а максимальна висота дорівнює 2.303 м на вершині П'етросул Родней.

Антропологічні туристичні об'єкти

Дерев'яні церкви – спадщина ЮНЕСКО

Дерев'яна церква Святої Параскеви, 1770, село Десешть
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1643, село Будешть (Жосань)
Дерев'яна церква Введення Пресвятої Богородиці, 1720, село Бирсана
Дерев'яна церква Святої Параскеви, 1604-1632, село Поєніле Ізей
Дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці, 1364, село Єуд

Дерев'яні церкви – історичні пам'ятки

Церква з Музею Марамурського села. Побудована на території сучасної України у 1621 році у селі Кричово, у 1690 році перевезена у село Ончешть (Румунія), а потім встановлена у музеї м. Сігету Мармаціей
Дерев'яна церква Святої Параскеви, 1615-1620 рр., село Валя Стежарулуй
Дерев'яна церква Святих Архангелів, 1560-1633 рр., село Манастиря
Дерев'яна церква Святої Параскеви, 1642 р., село Сат Шугатаг
Дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці, 1679 р., Гарнічешть
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1690 р., село Ферешть
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, перша частина XVIII ст., село Корнешть
Дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці, 1663 р., добудована у XIX ст., село Калінешть
Дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці, 1712 р., село Калінешть (Сусань)
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1665 р., село Сирбь (Жосань)
Дерев'яна церква Святої Параскеви, 1667 р., село Сирбь (Сусань)
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1760 р., село Будешть (Сусань)
Дерев'яна церква Святих Архангелів, 1531 р., розширена у 1643 р., Бреб
Дерев'яна церква Св. Архангелів Михайла і Гавриїла, побудована у 1657 р. у селищі Солотвино (Україна) і у 1788 р. перевезена до села Готень
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1784 р., село Глод
Дерев'яна церква Святих Архангелів, 1771 р., село Стримтура
Дерев'яна церква Святих Архангелів, 1717-1720 рр., село Розавля
Дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці, 1760 р., село Шієу
Дерев'яна церква Святої Параскеви, побудована у 1699 р. у населеному пункті Вішеу де Жос і у 1899 р. перевезена до села Ботіза
Дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці, 1718 р., село Єуд
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1718 р., село Богдан Вода
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1680 р., населений пункт Саліштя де Сус

Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1724 р., населений пункт Саліштя де Сус

Дерев'яна церква Успіння Пресвятої Богородиці, 1637 р., Рона де Жос

Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1779 р., привезена із населеного пункту Мойсей до села Рускова

Дерев'яна церква Преображення Господнього, 1788 р., село Посніле де Суб Мунте

Дерев'яна церква Святих Архангелів, 1717 р., місто Борша

Кам'яні церкви – пам'ятки історії

Румунська православна церква Успіння Пресвятої Богородиці, 1892 р., м. Сігету-Мармацієй

Реформатська церква, XIV ст., м. Сігету-Мармацієй

Українська православна церква Воздвиження Чесного Хреста, 1791-1807 рр., м. Сігету-Мармацієй

Римо-католицька церква Святого Карла Боромея, 1736 р., м. Сігету-Мармацієй

Румунська православна церква Святих Апостолів Петра і Павла, 1905-1909 рр., село Сачел

Греко-католицька церква Святих Архангелів Михайла і Гаврила, XIV ст., село Сарасиу

Реформатська Церква, XIV ст.; відновлена у 1793 р., Кимпулунг ла Тиса

Греко-католицька церква Успіння Пресвятої Богородиці, 1775 р., присілок Коштіль

Римо-католицька церква Святого Яна Непомукського, 1807-1814 рр., присілок Коштіль

Церква Кальварійської Хресної дороги, 1841-1842 рр., присілок Коштіль

Монастирі

Монастир Успіння Пресвятої Богородиці, 1659 рр., село Мойсей

Монастир Собор святих 12 апостолів, 1993-2009 рр., село Бирсана

Монастир Преображення Господнього, 1992-1993 рр., село Ботіза

Монастир Святого Іллі, 1950 р., село Драгомірешть

Скит Вінішорул, село Бая Борша

Монастир Сапинца-Пері Святого Архангела Михаїла, 1996-2005 рр., село Сапинца

Монастир “Істочник Зцілення”, село Петрова

Синагога

Сефардська синагога (Храм Vizhnitzer Klaus), 1900 – 1904 рр., м. Сігету-Мармацієй

Пам'ятники, трійці, статуї, кладовища

“Веселий цвинтар”, 1935 р., село Сапинца, спадщина ЮНЕСКО

Хрест родини Редніків, XVIII ст., село Бербешть

Статуя Святого Яна Непомукського, 1742 р., присілок Коштіль

Монумент «Жертвам за віру», село Мойсей

Археологічні пам'ятки, замки

Залишки дакської фортеці, I ст. до нар. Хр., село Ончешть

Стіни башти феодального замку, XIV – XV ст., село Ончешть

Руїни кам'яної церкви, XIII-XIV ст., село Богдан Вода (Кухя)

Замок Апаффі, XV-XVIII ст., присілок Коштіль

Музеї

Музей Марамороського села, м. Сігету-Мармаціей
Етнографічний музей Марамурешу, м. Сігету-Мармаціей
Музей історії та археології, м. Сігету-Мармаціей
Природничий музей, м. Сігету-Мармаціей
Музей „Меморіал жертв комунізму та антикомуністичного опору”, м. Сігету-Мармаціей
Етнографічний музей Інспекторату прикордонної поліції, м. Сігету-Мармаціей
Хата-музей „Др. Іоана Мігалі де Апша” і галерея мистецтв, м. Сігету-Мармаціей
Музей єврейської культури Марамурешу – Меморіальний будинок Елі Візеля, м. Сігету-Мармаціей
Хата-музей Стана Іоана Патраша, село Сапинца
Хата-музей „Васіле Казар”, село Ваду Ізей
Хата-музей „Іліе Лазар”, село Джулешть
Хата „Шкільний музей”, село Бирсана
Музей ікон та старовинної книги „Єпископа Гаврила з Бирсани”, село Бирсана
Сільський музей „Хата Бербекару”, село Ботіза
Сільський музей „Сільська хата”, село Ботіза
Хата-музей „Дунка Питу”, село Єуд
Хата-музей „Дяк Васіле Мошу”, село Богдан Вода
Сільський музей, село Поєніле Ізей
Етнографічний музей „Плеш”, село Єуд
Музей селянки, село Драгоміресхь
Сільський музей „Хата Торопаненчілор”, містечко Саліштя де Сус
Меморіальний будинок жертв за віру, село Мойсей
Єврейський музей „Хата Елефант”, місто Вішеу де Сус
Історико-етнографічний музей, місто Вішеу де Сус
Меморіальний будинок українського поета Гаврила Клеmpуша, село Валя Вішеулуй
Шкільний музей, село Будешть

Інші антропологічні об'єкти

Старовинні хати, дерев'яні ворота, народні традиційні господарчо-технічні споруди: водяні млини, сукновальні, валила і гуральні
Національне марамороське вбрання: гуцульське, українське, угорське
Керамічна майстерня, село Сачел
Майстерні з різьби, села Бирсана, Валя Стежарулуй, Сачел, Сапинца
Ткацькі майстерні, населені пункти Сапинца, Ботіза, Десешть, Саіштя де Сус
Майстерня з виготовлення масок, село Сачел
Майстерня з лозоплетіння, села Бреб, Кимпулунг ла Тиса

Casa muzeu „Dunca Pătu”, localitatea Ieud
The Museum House
”Dunca Pătu”, Ieud locality
Хата-музей „Дунка Питу”, село Єуд
La maison-musée de „Dunca Pătu”, village d'Ieud
La Casa Museo ”Dunca Pătu”, la localidad de Ieud

Свята і фестивалі

Весняні

Фольклорний фестиваль „Ките флорь пе Іза-н сус (Скільки квітів вверх по Ізі)”, село Драгомірешть

Фольклорний фестиваль „Тинжауа де пе Мара”, село Готень

Літературно-фольклорний фестиваль „Весняна гармонія”, місто Вішеу де Сус

Фестиваль гуцульської пісні і танцю, села Красна, Бистрий і Валя Вішеулуй

Гуцульська міра, село Бистрий

Фестиваль пісень і танців „Флоаря миндра де пе Іза (Горда квітка з Ізи)”, село Шієу

Фестиваль нарцисів, село Репедя

Міжнародний фестиваль “Ам фост ші ом фі (Ми були і будемо)”, м. Сігету-Мармацієй

Літні

Танцювальний фестиваль „Жокул барбатеск (Чоловічий танець)”, село Петрова

Фестиваль гуляшу, село Окна Шугатаг

Фестиваль „Гай, Марії ла Синзієне (Гей, Марії на Зелені свята)”, село Рона де Жос

Фольклорний фестиваль „Пинтру миндра дін Ботіза (Для любки з Ботізи)”, село Ботіза

Міжнародний фестиваль „Гора ла Пріслоп (Хоровод на Прислопі)”, місто Борша

Фестиваль пісень і танців „Стан Іоан Патраш”, село Сапинца

Фолк-фестиваль „Флоаря де колц (Едельвейс)”, м. Сігету-Мармацієй

Осінні

Фестиваль античної та середньовічної культури “Aeternus Maramorosiensis”, м. Сігету-Мармацієй

Сільські гуляння у Готень, село Готень

Фестиваль осінніх обрядів, село Ремети

Міжнародний фестиваль поезії, м. Сігету-Мармацієй

Зимові

Фестиваль колядок і зимових обрядів „Веніць ла Віфлаїм (Приходьте до Вифлєсму)”, місто Вішеу де Сус

Фестиваль зимових обрядів „Мармація”, м. Сігету-Мармацієй

Фестиваль зимових звичаїв „Не він коліндаторь (До нас ідуть колядники)”, місто Борша

Вифлєми, різдвяні дійства, населені пункти Мараморошини

Фестиваль українських колядок, зимових звичаїв і обрядів, м. Сігету-Мармацієй

Festivalul folcloric „Tânjaua de pe Mara”

Фольклорний фестиваль „Тинжауа де пе Мара”
The Folk Festival “The oxen cart pole from Mara”
Le Festival folklorique „Tânjaua de pe Mara”
El Festival folclórico „El timón del río Mara”

Природні туристичні об'єкти **Національні парки**

Національний парк "Гори Родней" – біосферний заповідник – 46.339 га

Природні парки

Природний парк "Гори Марамурешу" – 148.850 га

Заказники національного значення

Ботанічний заказник Болото Влашінеску, 3 га, село Мара

Ботанічний заказник Дмитрове болото, 3 га, село Десешть, Бая Маре

Мішаний заказник Кряста Кокошулуй (Північний гребінь), 50 га, село Мара

Гідрогеологічний заказник Кеїле Татарулуй, 15 га, село Мара

Ботанічний заказник Болото Єзерул Маре, 5 га, село Десешть

Мішаний заказник Печера пагорба Солован, 1,02 га, м. Сігету-Мармаціей

Мішаний заказник Озеро Мораренілор, 20 га, село Бреб

Мішаний заказник Озеро Поляна Бразілор (Ялин), 3 га, село Джулешть

Лісовий заказник Ронішоара, 62 га, село Рона де Сус

Лісовий заказник Краяска, 44 га, селище Окна Шугатаг

Лісовий заказник Модриновий ліс, 0,71 га, присілок Коштіль

Мішаний заказник Корну Недеї – Чунджії Баласіней, 800 га, місто Борша

Мішаний заказник Арчер – Ціблеш, 150 га, села Гроші Ціблешулуй, Драгомірешть

Мішаний заказник верш. Фаркау – озеро Вендерел - верш. Міхайлеку, 100 га, села Репедя, Поєніле де суб Мунте

Мішаний заказник Нарцисова поляна Томнатик – Сигляну, 100 га, село Репедя

Заказники місцевого значення

Ботанічний заказник Готенські болота і торф'яники, 2,51 га, селище Окна Шугатаг

Ботанічний заказник Болота Думбрава, 4 га, село Драгомірешть

Ботанічний заказник Болота Кендроасей, 2,46 га, село Десешть

Геологічний заказник Урсой, село Ваду Ізей

Заказник річка Мара – загальна довжина 37,6 км, село Ваду Ізей – 2,4 км,

Окна Шугатаг - 2,9 км, Джулешть – 9,4 км, Десешть – 22,9 км

Ландшафти Натура 2000

Ландшафти, що становлять інтерес для Співтовариства (SCI)

Гутий – Кряста Кокошулуй, код ROSCI0089, площа 693 га

Плато Ігніш, код ROSCI0092, площа 19.602 га

Гори Марамурешу, код ROSCI012, площа 103.391 га

Гори Родней, код ROSCI0125, площа 47.965 га

Верхня Тиса, код ROSCI0251, площа 6.392 га

Валя Ізей і Пагорб Солован, код ROSCI0264, площа 47.684 га

Території особливого захисту птахів і тварин (SPA)

Гори Родней, код ROSPA0085, площа 47.965 га

Інші природні об'єкти

Карстовий міст, гори Родней, село Сачел

Водоспад Каїлор (Кінський водоспад), висотою 90 м, гори Родней, місто Борша

Печера Іза, розмір 4.600 м, гори Родней, село Сачел

Понад 100 печер, що утворилися у вапняках, гіпсі, вулканічних породах, піщаниках, андезитах та гідротермальних кварцитах

Понад 200 мінеральних джерел (буркут)

Biserica de lemn „Sfântul Nicolae”, 1680,

localitatea Săliștea de Sus

The wooden church "Saint Nicholas",

1680, Săliștea de Sus locality

Дерев'яна церква Св. Миколи

Чудотворця, 1680 р., населений пункт

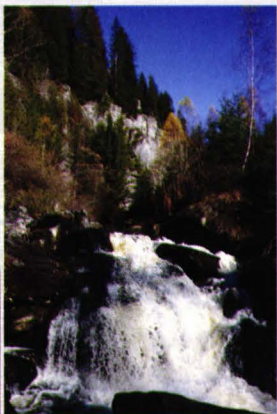
Саліштя де Сус

Rezervația Creasta Cocoșului
The Reservation The Rooster's Ridge
Мішаний заказник Кряста Кокошулуй (Півнячий гребінь)
La Réserve „Crête du Coq”,
La Reserva “Creasta Cocoșului”
("La Cresta del Gallo")

Rezervația Cheile Tătarului
The Reservation The Tartar's Gorges
Гідрогеологічний заказник Кеїле Татарулуй
La Réserve „Gorges du Tatar”
La Reserva La Garganta "Tătarului"

Podul carstic, Munții Rodnei
Карстовий міст, гори Родней
The karstic bridge, Rodnei Mountains

Un Pont Naturel, dans une zone karstique des Monts Rodnei
El Puente Cárstico, Los Montes Rodnei

Parcul Național Munții Rodnei
Національний парк “Гори Родней”
The National Park Rodna Mountains
Le Parc National des Monts Rodnei
El Parque Nacional Los Montes Rodnei

Peștera Iza The Iza Cave Печера Iza
Grotte de l'Iza La Cueva Iza

Roumanie

Département de Maramureș

Dépression de Maramureș et les montagnes environnantes

Position géographique

La Dépression de Maramureș est située au nord de la Roumanie et elle a comme frontière au nord l'Ukraine, plus exactement la rivière Tisza et la crête principale des Monts Maramureșului, à l'est le département de Suceava, au sud le département de Bistrița Năsăud, à l'ouest la Dépression de Lăpuș, la Dépression de Copalnic, la Dépression de Baia Mare et le département de Satu Mare.

La Dépression de Maramureș et les montagnes environnantes, jusqu'à la ligne de partage des eaux, occupe une superficie de 3.381 km².

Dans la Dépression de Maramureș il y a 5 villes (la municipalité de Sighetu Marmăției, Borșa, Vișeu de Sus, Săliște de Sus et Dragomirești) et 31 communes qui comprennent 24 villages.

L'altitude minimale de la région est de 214 m dans le village Piatra où la rivière Tisza quitte le pays, et l'altitude maximale est de 2.303 m au sommet Pietrosul Rodnei.

Objectifs touristiques anthropiques

Églises en bois – Monuments de l'UNESCO

L'Église en bois „La Pieuse Parascève”, 1770, village de Desești

L'Église en bois „Le Saint-Nicolas”, 1643, village de Budești (Josani)

L'Église en bois „La Présentation de la Vierge au Temple”, 1720, Bârsana

L'Église en bois „La Pieuse Parascève”, 1604-1632, village de Poienile Izei

L'Église en bois „Nativité de la Vierge Marie”, 1364 village de Ieud

Eglises en bois - monuments historiques

L'Église qui se trouve dans l'enceinte du Musée du Village en plein air de Maramureș, a été édifée en Ukraine en 1621 dans le Village Criciova et elle a été déplacée en 1690 dans le village d'Oncești (Roumanie) pour arriver à la fin, à Sighetu Marmăției.

L'Église en bois „La Pieuse Parascève”, 1615-1620, Valea Stejarului

L'Église en bois „Les Saints Archanges”, 1560-1633, village de Mănăstirea

L'Église en bois „La Pieuse Parascève”, 1642, village de Sat Șugatag

L'Église en bois „Nativité de la Vierge Marie”, 1679, village de Hărniciești

L'Église en bois „Le Saint-Nicolas”, 1690, village de Ferești

L'Église en bois „Le Saint-Nicolas”, première moitié du XVIIIe siècle, village de Cornești

L'Église en bois „Nativité de la Vierge Marie”, 1663, agrandie au XIXe siècle, village de Călinești

L'Église en bois „Nativité de la Vierge Marie”, 1712, village de Călinești

L'Église en bois „Le Saint-Nicolas”, 1665, village de Sârbi (Josani)

L'Église en bois „La Pieuse Parascève”, 1667, village de Sârbi (Susani)

L'Église en bois „Le Saint-Nicolas”, 1760, village de Budești (Susani)

L'Église en bois „Les Saints Archanges”, 1531, agrandie en 1643, Breb

L'Église en bois „Les Saints Archanges Michel et Gabriel”, 1657, dans le village de Slatina (Ukraine) et déplacée en 1788 dans le village de Hoteni

L'Église en bois „Le Saint-Nicolas”, 1784, village de Glod

L'Église en bois „Les Saints Archanges”, 1771, village de Strâmtura

L'Église en bois „Les Saints Archanges”, 1717-1720, village de Rozavlea

L'Église en bois „Nativité de la Vierge Marie”, 1760, village de Șieu

L'Église en bois „La Pieuse Parascève”, 1699, dans le village de Vișeu de Jos et déplacée en 1899 dans le village de Botiza

L'Église en bois „Nativité de la Vierge Marie”, 1718, village de Ieud

L'Église en bois „Le Saint-Nicolas”, 1718, village de Bogdan Vodă (Cuhea)

L'Église en bois „Le Saint-Nicolas”, 1680, village de Săliște de Sus

L'Église en bois „Le Saint-Nicolas”, 1724, village de Săliște de Sus

L'Église en bois „L'Assomption”, 1637, village de Rona de Jos

L'Église en bois „Le Saint-Nicolas”, 1779, a été apportée de Moisei, Ruscova
L'Église en bois „La Transfiguration”, 1788, Poienile de Sub Munte
L'Église en bois „Les Saints Archanges”, 1717, village de Borșa

Églises en pierre - monuments historiques

L'Église orthodoxe roumaine „L'Assomption”, 1892, Sighetu Marmăției
L'Église réformée, XVe siècle, ville de Sighetu Marmăției
L'Église orthodoxe ukrainienne „Exaltation de la Sainte Croix”, 1791-1807, ville de Sighetu Marmăției
L'Église romano-catholique „Le Saint Charles Borromée”, 1736, Sighetu M.
L'Église orthodoxe roumaine „Apôtres Pierre et Paul” 1905-1909, Săcel
L'Église grecque-catholique „Les Saints Archanges Michel et Gabriel”, XVe siècle, village de Sarasău
L'Église réformée, XVe siècle; reconstruite en 1793, Câmpulung la Tisa
L'Église grecque-catholique „L'Assomption”, 1775, village de Coștiui
L'Église romano-catholique „Le Saint Jean Népomucène”, 1807-1814, Coștiui
L'Église Calvaria et Chemin de Croix, 1841-1842, village de Coștiui

Monastères

Le Monastère „L'Assomption”, 1659, village de Moisei
Le Monastère „Les douze Apôtres”, 1993-2009, village de Bârsana
Le Monastère „La Transfiguration”, 1992-1993, village de Botiza
Le Monastère „Le Saint-Élie”, 1950, village de Dragomirești
L'Ermitage „Vinișorul”, Baia Borșa, ville de Borșa
Monastère Săpânța-Peri „Le Saint Archange Michel”, 1996-2005, Săpânța
Le Monastère „La Source vivifiante”, village de Petrova

Synagogues

La Synagogue séfardie (Temple Vizhnitzer Klaus), 1900 – 1904, ville de Sighetu Marmăției

Monuments, calvaires, statues, cimetières

Le Cimetière Joyeux, 1935, village de Săpânța, patrimoine de l'UNESCO
Le Calvaire „La Croix des Rednicenilor”, XVIIIe siècle, village de Berbești
La statue du „Saint Jean Népomucène”, 1742, village de Coștiui
Le Monument aux Martyres, village de Moisei

Sites archéologiques, châteaux

La Citadelle dacique I av. J.-C – I ap. J., village d'Oncești
Les murs de la tour féodale, XIV – XVe siècle, village d'Oncești
Les ruines de l'église en pierre, XIII – XVe siècle, village de Bogdan Vodă
Le Château Apaffi, XV-XVIIIe siècle, village de Coștiui

Musées

Le Musée du Village en plein air de Maramureș, ville de Sighetu Marmăției
Le Musée Ethnographique de Maramureș, ville de Sighetu Marmăției
Le Musée d'Histoire et d'Archéologie, ville de Sighetu Marmăției
Le Musée des Sciences de la Nature, ville de Sighetu Marmăției
Le Mémorial des Victimes du Communisme et de la Résistance, Sighetu M.
Le Musée Ethnographique de l'Inspectorat de la Police de Frontière, Sighetu
La Maison-musée „Dr. Ioan Mihalyi de Apșa” et les galeries d'art, Sighetu M.
Le Musée de la Culture Juive en Maramureș – La maison-mémorial d'Elie Wiesel, ville de Sighetu Marmăției
La maison-musée de „Stan Ioan Pătraș”, village de Săpânța
La maison-musée de „Vasile Kazar”, village de Vadu Izei
La maison-musée de „Ilie Lazăr”, village de Giulești
La Maison „Musée scolaire”, village de Bârsana
Le Musée d'icônes et de livres anciens „L'Evêque Gavril de Bârsana” Bârsana
Le Musée villageois „La Maison Berbecaru” village de Botiza
Le Musée villageois „La maison paysanne”, village de Botiza
La maison-musée de „Dunca Pătu”, village d'Ieud
La maison-musée de „Deac Vasile Moșu”, village de Bogdan Vodă
Le Musée villageois du village de Poienile Izei
Le Musée Ethnographique „Pleș”, village d'Ieud

Le Musée de la Paysanne de la ville de Dragomirești
 Le Musée villageois „Maison des Toropanencilor”, ville de Săliștea de Sus
 La Maison-mémorial des martyres, village de Moisei
 Le Musée juif „La Maison Elephant”, ville de Vișeu de Sus
 Le Musée d'Histoire et d'Ethnographie, ville de Vișeu de Sus
 La Maison-mémorial du poète ukrainien „Havrelo Iurievici Klempus”, village de Valea Vișeului
 Le Musée scolaire, village de Budești

D'autres objectifs anthropiques

Les vieilles maisons, les portails en bois, les installations techniques et les ateliers hydromécaniques traditionnels (moulins à eau, moulins à foulon, lavoirs) et les distilleries artisanales
 Les costumes régionaux de Maramureș, des Houtsoules, des Ukrainiens et des Hongrois
 L'atelier de poterie, village de Săcel
 Les ateliers de sculpture, Bârsana, Valea Stejarului, Săcel, Săpânța
 Les ateliers de tissage, Săpânța, Botiza, Desești, Săliștea de Sus
 L'atelier de fabrication de masques, village de Săcel
 L'atelier artisanal de vannerie, Breb, Câmpulung la Tisa
 L'atelier de confection de chapeaux traditionnels, village de Sârbi

Traditions et festivals

Au printemps

Le Festival folklorique „Que des fleurs vers l'amont de l'Iza”, Dragomirești
 Le Festival folklorique „Tânjaua de pe Mara”, village de Hoteni
 Le Festival de littérature et de folklore „Harmonies de printemps”, ville de Vișeu de Sus
 Le Festival de la Chanson et de la Danse des Houtsoules”, dans les villages de Crasna Vișeului, de Bistra și de Valea Vișeului
 La Fête agropastorale „Mira la Huțuli”, village de Bistra
 Le Festival de la Chanson et de la Danse „La belle fleur de l'Iza”, Șieu
 La Fête des Narcisses, village de Repedea
 Le Festival international "Nous avons été des gentilshommes et nous le serons toujours”, ville de Sighetu Marmăției

En été

Le Festival de „La Danse Masculine de Maramureș”, village de Petrova
 Le Festival du Goulache, village d'Ocna Șugatag
 Le Festival „Viens Marie à la Fête des „Gaillets”, village de Rona de Jos
 Le Festival folklorique „Pour ma bien-aimée de Botiza”, village de Botiza
 Le Festival international „La Ronde au col du Prislop”, ville de Borșa
 Le Festival de la Chanson et de la Danse „Stan Ioan Pătraș”, Săpânța
 Le Festival de musique folk „Édelweiss”, ville de Sighetu Marmăției

En automne

Le Festival Antique et Médiéval „Aeternus Maramorosiensis”, Sighetu M.
 La fête „La Ronde du Village à Hoteni”, village de Hoteni
 Les Coutumes d'automne à Remeți
 Le Festival International de Poésie, ville de Sighetu Marmăției

En hiver

Le Festival de cantiques et d'autres coutumes de Noël „Venez chrétiens à Bethléem”, ville de Vișeu de Sus
 Le Festival des traditions et des coutumes d'hiver „Marmăția”, ville de Sighetu Marmăției
 Le Festival des traditions d'hiver „Les chanteurs de cantiques de Noël viennent”, ville de Borșa
 „Viflaimul” - pièce de théâtre religieux pendant le Noël dans les villages du Pays de Maramureș
 Le Festival des traditions et des coutumes d'hiver des Ukrainiens, ville de Sighetu Marmăției

Portul tradițional maramureșean
 The traditional costume from Maramureș
 Національне марамороське вбрання
 гуцульське
 Les costumes régionaux de Maramureș
 El traje tradicional de los grupos étnicos de
 Maramureș

Portul tradițional huțul
 The traditional costume from
 hutsul
 Національне марамороське
 вбрання українське
 Les costumes régionaux de
 Houtsoules
 El traje tradicional de los grupos
 étnicos de los Hutsules

Portul tradițional ucrainean
 The traditional costume from ukrainian
 Національне марамороське вбрання українське
 Les costumes régionaux de Ukrainiens
 El traje tradicional de los grupos étnicos de Ucrainianoyy

Objectifs touristiques naturels

Parcs Nationaux

Le Parc National des Monts Rodnei – Réserve de Biosphère – 46.339 ha

Parcs Naturels

Le Parc Naturel des Monts Maramureşului – 148.850 ha

Réserves d'intérêt national

La Réserve „Tourbière de Vlăşinescu” botanique, 3 ha, village de Mara

La Réserve „Tourbière de Tăul lui Dumitru”, botanique, 3 ha, village de Deseşti, ville de Baia Mare

La Réserve „Crête du Coq”, mixte, 50 ha, village de Mara

La Réserve „Gorges du Tatar”, hydrogéologique, 15 ha, village de Mara

La Réserve „Tourbière de Iezerul Mare”, botanique, 5 ha, village de Deseşti

La Réserve „Grotte de la Colline Solovan”, mixte, 1,02 ha, ville de Sighetu Marmatiei

La Réserve „Lac des Morăreni”, mixte, 20 ha, village de Breb

La Réserve „Tourbière de Poiana Brazilor”, mixte, 3 ha, village de Giuleşti

La Réserve „Forêt de Ronişoara”, forestière, 62 ha, village de Rona de Sus

La Réserve „Forêt royale”, forestière, 44 ha, village d'Ocna Şugatag

La Réserve „Forêt de mélèzes de Coştiui”, forestière, 0,71 ha, Coştiui

La Réserve „Cornu Nedeii-Ciungii Bălăsinei”, mixte, 800 ha, ville de Borşa

La Réserve „Arcer – Ţibleş”, mixte, 150 ha, village de Groşii Tibleşului, ville de Dragomireşti

La Réserve „Sommet Farcău - Lac Vinderel - Sommet Mihailecu”, mixte, 100 ha, villages de Repedea et de Poienile de Sub Munte

La Réserve „Clairières à narcisses de Tomnatec – Sehleanu”, mixte, 100 ha, village de Repedea

Réserves d'intérêt local

La Réserve „Les petits lacs et la tourbière de Hoteni” – botanique, 2,51 ha, village d'Ocna Şugatag

La Réserve „Tourbière de Dumbrava” – botanique, 4 ha, ville de Dragomireşti

La Réserve „Tourbière de Chendroaiei” – botanique, 2,46 ha, Deseşti

La Réserve „Ursoi” – réserve géologique, village de Vadul Izei

La Réserve „Rivière Mara” – 37,6 km de longueur totale, d'où village de Vadul Izei – 2,4 km, village d'Ocna Şugatag - 2,9 km, village de Giuleşti – 9,4 km, village de Deseşti – 22,9 km

ites Natura 2000

Zones spéciales de conservation (ZSC)

Gutâi – Crête du Coq, code ROSCI0089, une superficie de 693 ha

Igniş, code ROSCI0092, une superficie de 19.602 ha

Monts de Maramureşului, code ROSCI012, une superficie de 103.391 ha

Monts Rodnei, code ROSCI0125, une superficie de 47.965 ha

Tisza Supérieure”, code ROSCI0251, une superficie de 6.392 ha

Vallée de l'Iza et la Colline Solovan, code ROSCI0264, une superficie de 47.684 ha

Zones de protection spéciale (ZPS)

Monts Rodnei, code ROSPA0085, une superficie de 47.965 ha

D'autres objectifs naturels

Un Pont Naturel, dans une zone karstique des Monts Rodnei, Săcel

Cascade des Chevaux, 90 m de hauteur, Monts Rodnei, ville de Borşa

Grotte de l'Iza, un développement de 4.600 m, Monts Rodnei, village de Săcel

Plus de 100 grottes développées dans des calcaires, des gypses, des tufs volcaniques, des grès, des andésites, des conglomérats quartzeux hydrothermales

Plus de 200 de sources minérales („borcut”, dans le patois régional)

Parcul Natural Munţii Maramureşului, Vf. Toroioaga, 1930m

The Natural Park Maramureş Mountains, Toroioaga Peak

Природний парк “Тори Марамурешу”

Le Parc Naturel des Monts Maramureşului

El Parque Natural de las Montañas Maramureşului

Rumanía

La Provincia de Maramureş

La Depresión de Maramureş y los montes circunyacentes

Ubicación

La Depresión de Maramureş está ubicada en la parte norte de Rumanía, siendo delimitada al norte por Ucrania por medio del río Tisa y la cresta principal de las Montañas Maramureşului, al este por la provincia de Suceava, al sur por la provincia de Bistriţa Năsăud, al oeste por la Depresión Lăpuşului, la Depresión de Copalnic, la Depresión de Baia Mare y la provincia de Satu-Mare.

La Depresión de Maramureş junto con los montes circunyacentes hasta la divisoria de las aguas, tiene una superficie de 3.381 km².

En la Depresión de Maramureş hay cinco ciudades: Sighetu Marmăţiei - municipio, Borşa, Vişeu de Sus, Sălişte de Sus y Dragomireşti, 31 comunas con 24 pueblos.

La altitud mínima es de 214 m en la localidad de Piatra a la salida del río Tisa del país y la altitud máxima es de 2.303 m en la cima Pietrosul Rodnei.

Lugares de interés turístico antrópicos

Iglesias de madera monumentos de la UNESCO

La Iglesia de madera "La Santa Reverenda Parascheva", 1770, la localidad de Deseşti

La Iglesia de madera "San Nicolás", 1643, la localidad de Budeşti (Josani)

La Iglesia de madera "La Presentación", 1720, la localidad de Bârsana

La Iglesia de madera "La Santa Reverenda Parascheva", 1604-1632, la localidad de Poienile Izei

La Iglesia de madera "El Nacimiento de Nuestra Señora", 1364, la localidad de Ieud

Iglesias de madera paradores nacionales de turismo

La Iglesia del Museo del Pueblo de Maramureş ha sido edificada en el territorio de ahora de Ucrania en el año 1621 en la localidad de Criciova, y ha sido traspasada en el año 1690 en la localidad de Onceşti (Rumanía), llegando, por último, en la localidad de Sighetu Marmăţiei.

La Iglesia de madera "La Santa Reverenda Parascheva", 1615-1620, la localidad de Valea Stejarului

La Iglesia de madera "Los Santos Arcángeles", 1560-1633, la localidad de Mănăstirea

La Iglesia de madera "La Santa Reverenda Parascheva", 1642, la localidad de Sat Şugatag

La Iglesia de madera "El Nacimiento de Nuestra Señora", 1679, la localidad de Hărnicieşti

La Iglesia de madera "San Nicolás", 1690, la localidad de Fereşti

La Iglesia de madera "San Nicolás", la primera parte del siglo XVIII, la localidad de Corneşti

La Iglesia de madera "El Nacimiento de Nuestra Señora", 1663, ampliada en el siglo XIX, la localidad de Călineşti

La Iglesia de madera "El Nacimiento de Nuestra Señora", 1712, la localidad de Călineşti (Susani)

La Iglesia de madera "San Nicolás", 1665, la localidad de Sârbi (Josani)

La Iglesia de madera "La Santa Reverenda Parascheva", 1667, la localidad de Sârbi (Susani)

La Iglesia de madera "San Nicolás", 1760, la localidad de Budeşti (Susani)

La Iglesia de madera "Los Santos Arcángeles", 1531, ampliada en 1643, la localidad de Breb

La Iglesia de madera "Los Santos Arcángeles Miguel y Gabriel", 1657, en la localidad de Slatina de Ucrania y traspasada en el año 1788, la localidad de Hoteni

La Iglesia de madera "San Nicolás", 1784, la localidad de Glod

La Iglesia de madera "Los Santos Arcángeles", 1771, la localidad de Strâmtura

La Iglesia de madera "Los Santos Arcángeles", 1717-1720, Rozavlea
 La Iglesia de madera "El Nacimiento de Nuestra Señora", 1760, Șieu
 La Iglesia de madera "La Santa Reverenda Parascheva", 1699 en la localidad de Vișeu de Jos y traspasada en el año 1899, la localidad de Botiza
 La Iglesia de madera "El Nacimiento de Nuestra Señora", 1718, Ieud
 La Iglesia de madera "San Nicolás", 1718, la localidad de Bogdan Vodă (Cuhea)
 La Iglesia de madera "San Nicolás", 1680, la localidad de Săliște de Sus
 La Iglesia de madera "San Nicolás", 1724, la localidad de Săliște de Sus
 La Iglesia de madera "La Asunción de la Virgen María", 1637, Rona de Jos
 La Iglesia de madera "San Nicolás", 1779, traída de la localidad de Moisei, la localidad de Ruscova
 La Iglesia de madera "La Transfiguración", 1788, Poienile de Sub Munte
 La Iglesia de madera "Los Santos Arcángeles", 1717, la localidad de Borșa

Iglesias de piedra paradores nacionales de turismo

La Iglesia Oriental Rumana "La Asunción de la Virgen María", 1892, la localidad de Sighetu Marmăției
 La Iglesia Reformada, siglo XIV, la localidad de Sighetu Marmăției
 La Iglesia Oriental Ucraniana "La Exaltación de la Santa Cruz", 1791-1807, la localidad de Sighetu Marmăției
 La Iglesia Católica Latina "San Carlos Borromeo", 1736, la localidad de Sighetu Marmăției
 La Iglesia Oriental Rumana "Los Santos Apóstoles Pedro y Pablo", 1905-1909, la localidad de Săcel
 La Iglesia Católica Oriental "Los Santos Arcángeles Miguel y Gabriel", siglo XIV, la localidad de Sarasău
 La Iglesia Reformada, siglo XIV, reedificada en el año 1793, la localidad de Câmpulung la Tisa
 La Iglesia Católica Oriental "La Asunción de la Virgen María", 1775, la localidad de Coștiui
 La Iglesia Católica Latina "San Juan Nepomuceno", 1807-1814, la localidad de Coștiui
 La Iglesia El Calvario y El Vía Crucis, 1841-1842, la localidad de Coștiui

Monasterios

El Monasterio "La Asunción de la Virgen María", 1659, la localidad de Moisei
 El Monasterio "El Sínodo de Los Santos 12 Apóstoles", 1993-2009, la localidad de Bârsana
 El Monasterio "La Transfiguración", 1992-1993, la localidad de Botiza
 El Monasterio "San Elías", 1950, la localidad de Dragomirești
 La ermita "Vinișorul", la localidad de Baia Borșa
 El Monasterio de Săpânța-Peri, "San Miguel Arcángel", 1996-2005, la localidad de Săpânța
 El Monasterio „La Fuente de Curación”, la localidad de Petrova

Sinagogas

La Sinagoga sefardí (El Templo Vizhnitzer Klaus), 1900 – 1904, la localidad de Sighetu Marmăției

Monumentos, cruces, estatuas, cementerios

El Cementerio Alegre, 1935, la localidad de Săpânța, Patrimonio UNESCO
 La Cruz "Rednicenilor", siglo XVIII, la localidad de Berbești
 La Estatua "San Juan Nepomuceno", 1742, la localidad de Coștiui
 El Monumento a los Mártires, la localidad de Moisei

Yacimientos, castillos

Los vestigios de la plaza dácica siglo I antes de Cristo – siglo I, la localidad de Oncești
 Los muros de la torre feudal, siglos XIV – XV, la localidad de Oncești
 Las ruinas de la Iglesia de piedra, siglos XIII-XIV, la localidad de Bogdan Vodă (Cuhea)
 El castillo Apaffi, siglos XV-XVIII, la localidad de Coștiui

El Monumento a los Mártires, la localidad de Moisei

Yacimientos, castillos

Los vestigios de la plaza dálica siglo I antes de Cristo – siglo I, Oncești

Los muros de la torre feudal, siglos XIV – XV, la localidad de Oncești

Las ruinas de la Iglesia de piedra, siglos XIII-XIV, la localidad de Bogdan Vodă

El castillo Apaffi, siglos XV-XVIII, la localidad de Coștiui

Museos

El Museo del Pueblo de Maramureș, la localidad de Sighetu Marmăției

El Museo Etnográfico de Maramureș, la localidad de Sighetu Marmăției

El Museo de Historia y Arqueología, la localidad de Sighetu Marmăției

El Museo de Ciencias Naturales, la localidad de Sighetu Marmăției

El Museo Memorial de las Víctimas del Comunismo y de la Resistencia, la localidad de Sighetu Marmăției

El Museo Etnográfico de la Jefatura de la Policía de Fronteras, la localidad de Sighetu Marmăției

La Casa Museo "Dr. Ioan Mihalyi de Apșa" y las galerías de arte, la localidad de Sighetu Marmăției

El Museo de la Cultura Judía de Maramureș – La Casa de Elie Wiesel, la localidad de Sighetu Marmăției

La Casa Museo "Stan Ioan Pătraș", la localidad de Săpânța

La Casa Museo "Vasile Kazar", la localidad de Vadu Izei

La Casa Museo "Ilie Lazăr", la localidad de Giulești

La Casa "Museo escolar", la localidad de Bârsana

El Museo de íconos y libros antiguos "El Eparca Gavril de Bârsana", la localidad de Bârsana

El Museo rural "La Casa Berbecaru", la localidad de Botiza

El Museo rural "La Casa Rural", la localidad de Botiza

La Casa Museo "Dunca Pătu", la localidad de Ieud

La Casa Museo "Deac Vasile Moșu" ("el viejo Deac Vasile"), Bogdan Vodă

El Museo rural de la localidad de Poienile Izei

El Museo Etnográfico "Pleș" la localidad de Ieud

El Museo de la Campesina de la localidad de Dragomirești

El Museo rural "Casa Toropanencilor" la localidad de Săliște de Sus

La Casa de los Mártires, la localidad de Moisei

El Museo Judío „La Casa Elefante”, la localidad de Vișeu de Sus

El Museo de Historia y Etnografía, la localidad de Vișeu de Sus

La Casa del poeta ucraniano „Havrelo Iurievici Klempus”, Valea Vișeului

El Museo escolar, la localidad de Budești

Otros lugares de interés turístico antrópicos

Las casas antiguas, las puertas de madera tallada, las instalaciones de técnica tradicional bajo la acción del agua (molinos, máquinas de batanar, lavaderos) y las instalaciones donde se produce "palinca" o "țuica", el aguardiente (típico de la región) de ciruelas, albaricoques y peras - atolerías

El traje tradicional de los grupos étnicos: de Maramureș, de los Hutsules, Ucraniano y Húngaro

Monumentul Martirilor,
localitatea Moisei
The Martyrs' Monument,
Moisei locality
Монумент «Жертвам за
вiру», село Мойсей
Le Monument aux
Martyres, village de
Moisei
El Monumento a los
Mártires, la localidad de
Moisei

Taller de cerámica, la localidad de Săcel

Talleres de escultura, las localidades: Bârsana, Valea Stejarului, Săcel, Săpânța

Talleres de tejido, las localidades: Săpânța, Botiza, Desești, Săliște de Sus

Taller de confección de máscaras, la localidad de Săcel

Taller de trabajos de cestería, las localidades: Breb, Câmpulung la Tisa

Taller de confección de sombreros típicos de la región, la localidad de Sârbi

Fiestas y Tradiciones

En primavera

El Festival folclórico „Cuantas flores remontando el río Iza”, Dragomirești

El Festival folclórico „El timón del río Mara” (tradición agraria de primavera), la localidad de Hoteni

El Festival folclórico y literario „Armonías de Primavera”, la localidad de Vișeu de Sus

El Festival „del Canto y Baile de los Hutsules”, las localidades: Crasna, Bistra y Valea Vișeului

La mirra a los Hutsules, la localidad de Bistra

El Festival del canto y la danza ”Flor hermosa del río Iza”, la localidad de Șieu

La Fiesta de los Narcisos, la localidad de Repedea

El Festival Internacional “Fuimos, somos y seremos”, la localidad de Sighetu Marmăției

En verano

El Festival de Baile ”El juego viril”, la localidad de Petrova

El Festival del Gulasch, la localidad de Ocna Șugatag

El Festival ¡Vamos Maria a la sanjuanada!, la localidad de Rona de Jos

El Festival folclórico ”Para la Hermosa de Botiza”, la localidad de Botiza

El Festival Internacional ”El corro a Prislop”, la localidad de Borșa

El Festival del canto y la danza ”Stan Ioan Pătraș”, la localidad de Săpânța

El Festival de música folk ”Edelweiss”, la localidad de Sighetu Marmăției

En otoño

El Festival Antico y Medieval ”Aeternus Maramorosiensis”, la localidad de Sighetu Marmăției

El Juego del Pueblo en Hoteni, la localidad de Hoteni

Tradiciones de otoño en la localidad de Remeți

El Festival Internacional de Poesía, la localidad de Sighetu Marmăției

En invierno

El Festival de chanzonetas y tradiciones ¡Venid fieles todos a Belén!, la localidad de Vișeu de Sus

El Festival de las Tradiciones de Invierno ”Marmăția”, la localidad de Sighetu Marmăției

El Festival de las Tradiciones de Invierno ”Nos Vienen los Villanciqueros”, la localidad de Borșa

”Belén”, obras teatrales para Navidad, las localidades de la provincia de Maramureș

El Festival de Chanzonetas, Tradiciones y Costumbres de Invierno a Ucrainianos, la localidad de Sighetu Marmăției

Lugares de interés turístico naturales

Parques Nacionales

El Parque Nacional Los Montes Rodnei - Reserva de la Biosfera - 46.339 hectáreas

Parques Naturales

El Parque Natural de las Montañas Maramureșului - 148.850 hectáreas

Reservas de interés turístico nacional

La Reserva El Pantano ”Vlășinescu”, botánica, 3 hectáreas, Mara

La Reserva El Embalsadero de Dumitru (Demetrio), botánica, 3 hectáreas, las localidades: Desești, Baia Mare

La Reserva El Embalsadero de Dumitru (Demetrio), botánica, 3 hectáreas, las localidades: Desești, Baia Mare

La Reserva ”Creasta Cocoșului” (”La Cresta del Gallo”), mixta, 50 hectáreas, la localidad de Mara

Rezervația Poiana cu Narcise
Tomnatec – Sehleanu
The Reservation The Daffodil
Glade Tomnatec – Sehleanu
Мішаний заказник Нарцисова
поляна Томнатик – Сигляну
La Reserva El Claro con Narcisos
Tomnatec – Sehleanu
La Réserve „ Clairières à
narcisses de Tomnatec –
Sehleanu ”

Parcul Natural Munții Maramureșului
Rezervația Vf. Farcău - Lacul Vinderel - Vf. Mihailecu
The Natural Park Maramureșului Mountains
The Reservation The Farcău Peak – Vinderel Lake – The Mihailecu Peak
Природний парк “Гори Марамурешу”
Мішаний заказник верш. Фаркау – озеро Вендерел - верш. Міхайлеку
El Parque Natural de las Montañas Maramureșului
La Reserva la cima Farcău - el lago Vinderel – la cima Mihailecu
Le Parc Naturel des Monts Maramureșului
La Réserve „Sommet Farcău - Lac Vinderel - Sommet Mihailecu ”

Vf. Farcău (1937m)
верш. Фаркау

Rezervația Arcer – Țibleș
The Reservation Arcer – Țibleș
Мішаний заказник Арчер – Ціблеш
La Réserve „ Arcer – Țibleș ”
La Reserva Arcer – Țibleș

Râul Tisa
Tisa river
Tuca

La Reserva La Garganta "Tătarului", hidrogeológica, 15 hectáreas, la localidad de Mara
 La Reserva El Pantano "Iezerul Mare", botánica, 5 hectáreas, Desești
 La Reserva La Cueva de la Colina Solovan, mixta, 1,02 hectáreas, la localidad de Sighetu Marmăției
 La Reserva "El Lago Morărenilor", mixta, 20 hectáreas, la localidad de Breb
 La Reserva El Pantano "Poiana Brazilor" ("El Claro de los Abetos"), mixta, 3 hectáreas, la localidad de Giulești
 La Reserva El Bosque Ronișoara, forestal, 62 hectáreas, Rona de Sus
 La Reserva El Bosque "Crăiască" ("Imperial"), forestal, 44 hectáreas, la localidad de Ocna Șugatag
 La Reserva El Bosque de alerce de Coștiui, forestal, 0,71 hectáreas, la localidad de Coștiui
 La Reserva Cornu Nedeei-Ciungii Bălășinei, mixta, 800 hectáreas, Borșa
 La Reserva Arcer – Țibleș, mixta, 150 hectáreas, las localidades: Groșii Țibleșului, Dragomirești
 La Reserva la cima Farcău - el lago Vinderel – la cima Mihailecu, mixta, 100 hectáreas, las localidades: Repedea, Poienile de Sub Munte
 La Reserva El Claro con Narcisos Tomnatec – Sehleanu, mixta, 100 hectáreas, la localidad de Repedea

Reservas de interés turístico local

La Reserva los embalsaderos y la turbera de Hoteni – botánica, 2,51 hectáreas, la localidad de Ocna Șugatag
 La Reserva el pantano Dumbrava - botánica, 4 hectáreas, la localidad de Dragomirești
 La Reserva los embalsaderos Chendroaiei - botánica, 2,46 hectáreas, la localidad de Desești
 La Reserva Ursoi – reserva geológica, la localidad de Vadu Izei
 La Reserva el Río Mara – longitud total 37,6 km, la localidad de Vadu Izei - – 2,4 km, Ocna Șugatag - 2,9 km, Giulești – 9,4 km, Desești – 22,9 km

La Red Natura 2000

Lugares de Importancia Comunitaria (LIC)

Gutâi – "Cresta Cocoșului" ("La Cresta del Gallo"), código ROSCI0089, una superficie de 693 hectáreas
 La Meseta Igriș, código ROSCI0092, una superficie de 19.602 hectáreas
 Las Montañas Maramureșului, código ROSCI012, una superficie de 103.391 hectáreas
 Los Montes Rodnei, código ROSCI0125, una superficie de 47.965 hectáreas
 El río Tisa Superior, código ROSCI0251, una superficie de 6.392 hectáreas
 El Valle Izei y la Colina Solovan, código ROSCI0264, una superficie de 47.684 hectáreas

Zonas de Especial Protección para las Aves (ZEPA)

Los Montes Rodnei, código ROSPA0085, una superficie de 47.965 hectáreas

Otros lugares de interés turístico naturales

El Puente Cárstico, Los Montes Rodnei, la localidad de Săcel
 La Cascada Cailor ("La Cascada de los Caballos"), 90m de altitud, Los Montes Rodnei, la localidad de Borșa
 La Cueva Iza, ampliación 4.600m, Los Montes Rodnei, la localidad de Săcel
 Más de 100 cuevas ampliadas en caliza, aljez, tobas volcánicas, gres, andesita, agregados y cuarcitas hidrotermales
 Más de 200 aguas minerales (aguas efervescentes)

Parcul Național Munții Rodnei, Lacul Iezer
 The National Park Rodna Mountains, Iezer Lake
 Національний парк Гори Родней
 Le Parc National des Monts Rodnei
 El Parque Nacional Los Montes Rodnei

Ucraina

Regiunea Transcarpatia (Zakarpattia)

Depresiunea Transcarpatia și munții înconjurători

Amplasare

Depresiunea Transcarpatia este situată în partea de sud - vest a Ucrainei în regiunea Transcarpatia, fiind delimitată la nord și est de regiunea Ivano-Frankivsk, la sud de România prin creasta principală a Munților Maramureșului și râul Tisa, la vest de raioanele Vinogradiv, Irșava, Svaleava și Voloveț din regiunea Transcarpatia.

Depresiunea Transcarpatia împreună cu munții înconjurători până la cumpăna de ape, are o suprafață de 6.973 km².

În Depresiunea Transcarpatia sunt patru raioane: Rahiv, Teaciv, Hust și Mijghirea.

Raionul Mijghirea are orașul Mijghirea reședință de raion, 22 comune și 21 sate.

Raionul Hust are orașul Hust reședință de raion, 1 orașel, 25 comune cu 31 sate.

Raionul Teaciv are orașul Teaciv reședință de raion, 5 orașele, 31 comune și 25 sate.

Raionul Rahiv are orașul Rahiv reședință de raion, 3 orașele, 17 comune și 11 sate.

Altitudinea minimă este de 157 m la ieșirea râului Tisa din Depresiunea Transcarpatia iar altitudinea maximă este de 2061 m în vârful Goverla.

Obiective turistice antropice

Biserici de lemn monument istoric

Biserica de lemn „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, 1827, localitatea Lazescina, raionul Rahiv

Biserica de lemn „Înălțarea Domnului”, 1816, localitatea Iasinia, raionul Rahiv

Biserica de lemn „Înălțarea Domnului”, 1824, localitatea Iasinia, raionul Rahiv

Biserica de lemn „Sfintele Femei Mironosițe”, 1856, loc. Stebnii, raionul Rahiv

Biserica de lemn „Nașterea Maicii Domnului”, 1750, loc. Dilove, raionul Rahiv

Biserica de lemn „Sfântu Mucenic Dumitru”, 1870, localitatea Verhne Vodiane (Apșa de Sus), raionul Rahiv

Biserica de lemn „Sfântu Nicolaie Făcătorul de Minuni”, 1776, localitatea Sereдне Vodiane (Apșa de Mijloc), raionul Rahiv

Biserica de lemn „Sfântu Nicolaie Făcătorul de Minuni”, 1428, localitatea Sereдне Vodiane (Apșa de Mijloc), raionul Rahiv

Biserica de lemn „Sfântul Nicolaie Făcătorul de Minuni”, 1604, localitatea Dibrova (Nijnia Apșa, Apșa de Jos), raionul Teaciv

Biserica de lemn „Sfântul Nicolai”, 1470, localitatea Kolodne, raionul Teaciv

Biserica de lemn „Sfântul Nicolai”, 1704, localitatea Sokîrnița, raionul Hust

Biserica de lemn „Sfântul Mihail”, 1688, localitatea Krainykove, raionul Hust

Biserica de lemn „Sfântul Nicolai”, 1779, localitatea Danylove, raionul Hust

Biserica de lemn „Sfânta Cuvioasa Parascheva”, sec. XV, localitatea Oleksandrivka, raionul Hust

Biserica de lemn „Nașterea Maicii Domnului”, sec. XVI, localitatea Steblivka (în ruină), raionul Hust

Biserica de lemn „Sfântul Duh”, 1795, loc. Kolociava, raionul Mijghirea

Biserica de lemn „Sfântul Arhanghel Mihail”, sec. XVIII, localitatea Negroveț, raionul Mijghirea

Biserica de lemn „Acoperământul Maicii Domnului”, 1817, localitatea Synevrska Poliana, raionul Mijghirea

Biserica de lemn, localitatea Soimy, raionul Mijghirea

Biserica de lemn „Sfântul Dumitru”, 1780, loc. Repynne, raionul Mijghirea

Biserica de lemn, localitatea Ricika, raionul Mijghirea

Biserica de lemn „Intrarea Maici Domnului în Biserică”, 1808, localitatea Bukivets, raionul Mijghirea
 Biserica de lemn „Sfântul Nicolaie”, 1798, localitatea Izky, raionul Mijghirea
 Biserica de lemn „Sfântul Nicolaie”, 1785, loc. Podoboveț, raionul Mijghirea
 Biserica de lemn, 1759, localitatea Roztoka, raionul Mijghirea
 Biserica de lemn „Nașterea Maicii Domnului”, 1780, loc. Pilipeț, Mijghirea
 Biserica de lemn „Sfântul Nicolaie”, 1836, loc. Verhnii Studenii, Mijghirea
 Biserica de lemn „Sfântul Nicolaie”, 1751, localitatea Rekity, raionul Mijghirea
 Biserica de lemn, 1809, localitatea Toruni, raionul Mijghirea
 Biserica de lemn „Sfântul Nicolaie”, 1797, localitatea Pyslip, raionul Mijghirea
 Biserica de lemn „Bunavestire”, 1812, localitatea Nijnii Studenii, Mijghirea
 Biserica de lemn „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, sec XIII, localitatea Suhii, raionul Mijghirea

Biserici de piatră fortificate monument istoric

Biserica Protestantă, sec. XIV, localitatea Hust, raionul Hust
 Biserica Reformată, sec. XIII-XIV, localitatea Vișkove, raionul Hust

Biserici de piatră monument istoric

Biserica Romano-Catolică „Sfântul Ioan Nepomuk”, sec. XVIII, localitatea Rahiv, raionul Rahiv
 Biserica Romano-Catolică „Sfântul Ștefan”, 1935, loc. Slatina, raionul Teaciv
 Biserica Ortodoxă „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” 1895, localitatea Slatina (Solotvino), raionul Teaciv
 Biserica Reformată, sec XIII-XVIII, localitatea Teaciv, raionul Teaciv
 Biserica Romano-Catolică „Sfântul Ștefan”, 1780, loc. Teaciv, raionul Teaciv
 Biserica Ortodoxă „Acoperământul Maicii Domnului”, 1889 loc. Teaciv
 Biserica Romano - Catolică, sec. XIV-XV, localitatea Hust, raionul Hust
 Biserica Ortodoxă - Greacă, sec. XVIII, localitatea Hust, raionul Hust

Mănăstiri

Mănăstire, localitatea Kryva, raionul Teaciv
 Mănăstirea „Nașterea Maicii Domnului”, 1993, localitate Uglia, raionul Teaciv
 Mănăstirea „Sfântul Arhanghel Mihail”, loc. Grușevo (Peri), raionul Teaciv
 Mănăstire, localitatea Tereblia, raionul Teaciv
 Mănăstire, localitatea Ciumaleve, raionul Teaciv
 Mănăstire, localitatea Dragove, raionul Hust
 Mănăstire, localitatea Zabrod, raionul Hust
 Mănăstire, localitatea Boroniava, raionul Hust
 Mănăstire, localitatea Karpovtlas, raionul Hust
 Mănăstire, localitatea Hust, raionul Hust
 Mănăstire, localitatea Lypcia, raionul Hust

Sinagogi

Sinagogă, sec XIX, localitatea Hust, raionul Hust

Monumente, statui

Statuia lui Taras Sevcenko, localitatea Visk, raionul Hust
 Monumentul Eroilor din 1941-1945 localitatea Rahiv, raionul Rahiv

Situri arheologice, castele

Ruinele castelului Hust, 1090, 1349, localitatea Hust, raionul Hust
 Ruinele observatorului astronomic, vârful Pop Ivan (Ciorna Hora), raionul Rahiv

Muzee

Muzee din raionul Mijghirea

Muzeul în aer liber „Stare Selo (Satul vechi)”, localitatea Koloceava
 Muzeul „Școala veche – Sovietică și Cehă” localitatea Koloceava
 Muzeul „Calea ferată cu șine înguste” loc. Koloceava
 Muzeul „Ivan Olbraht” localitatea Koloceava
 Muzeul „Bocorașul din Koloceava” loc. Koloceava
 Muzeul „Linia lui Arpad” localitatea Koloceava

Localitatea Rahiv
 Rahiv locality
 micro Paxib

Muzeul „Buncărul lui Mihail Ștaier” localitatea Koloceava
 Muzeul memorial „Blok Post” localitatea Koloceava
 Muzeul școlar al „Pâinii”, localitatea Novoseliția
 Muzeul școlar de etnografie, localitatea Novoseliția
 Muzeul școlar de etnografie, localitatea Goliatyn
 Muzeul pădurii de pe malul râului Ciorna, localitatea Ciorna Rica
 Muzeul școlar al „Țesăturilor”, localitatea Vucicove
 Muzeul „Casa Părintească”, localitatea Synevyr (casa de cultură)
 Muzeul Machetelor Bisericii Bătrâne, localitatea Pilipeț
 Muzeul „Casa Țăranului”, localitatea Soymi
 Muzeul școlar de Istorie și Etnografie, localitatea Repynne

Muzee din raionul Rahiv

Muzeul de Ecologie a Munților și de Istorie Naturală a Carpaților Ucrainieni, localitatea Rahiv
 Muzeul Etnografic al orașului Rahiv, Școala nr. 3, localitatea Rahiv
 Muzeul de Istorie locală și Etnografie, localitatea Iasinia
 Muzeul regional de Istorie locală și Etnografie, Velikii Bicikiv (Bocicoiul Mare)
 Muzeul „Coliba”, Localitatea Dilove

Muzee din raionul Teaciv

Muzeul de istorie, cultură, tradiții și a modului de viață „Sriberna Zemlya”, localitatea Grușevo (Peri)
 Muzeul Regional Etnografic a localităților de pe râul Tereblea de Jos, loc. Buștino
 Muzeul literar „V. Grendji-Donscoi”, localitatea Teaciv
 Muzeul etnografic „A bătrânețelor”, localitatea Velika Ugolica
 Muzeul de Istorie și Etnografie a Românilor din Transcarpatia, loc. Apșa de Jos
 Muzeul școlar, localitatea Apșa de Jos
 Muzeul școlar, localitatea Bouțu Mic
 Muzeul Istoriei Minelor de Sare, localitatea Slatina (Solotvino)
 Colecția etnografică din biserica monument, localitatea Kolodne

Muzee din raionul Hust

Muzeul de Istorie locală și Etnografie, localitatea Hust
 Muzeul de Istorie și Etnografie „Casa bunicii Pavlini”, sec XIX, loc. Danilovo
 Muzeul Etnografie „Svitliția”, sec XX, localitatea Nancovo

Alte obiective turistice antropice

Centrul Geografic al Europei, localitatea Dilove, raionul Rahiv
 Casele vechi de lemn și instalațiile de tehnica populară acționate de apă (mori, pive, vâltori)
 Portul tradițional al etniilor din Transcarpatia: huțuli, boiki, maramureșeni, maghiari și dolonieni
 Atelier de ceramica, raionul Hust
 Ateliere de sculptură și instrumente muzicale raionul Rahiv, raionul Mijghirea
 Ateliere de țesut, raionul Rahiv, raionul Mijghirea
 Atelier de împletit nuiete, raionul Hust
 Atelier de confecționat articole tradiționale din mărgelă, raionul Mijghirea
 Lacul de baraj artificial – Lacul Tereblea (Vișani), de pe râul Tereblea raionul Hust

Tradiții și festivaluri

Primăvara

Festivalul muzical pentru copii „Narcisa de Aur”, localitatea Hust, raionul Hust
 Festivalul Artistic de Artă „Raduga nad Tysoi”, localitatea Hust, raionul Hust
 Festivalul etno-cultural al folclorului românesc „Mărțișorul”, localitățile românești din Transcarpatia
 Festivalul folcloric „Balmoșul din Bârlibaș”, localitatea Kostelivka, raionul Rahiv
 Festivalul folcloric „Colacii din Dilove”, localitatea Dilove, raionul Rahiv
 Festivalul „Urcarea oilor la munte”, raionul Rahiv, Teaciv

Vara

Festivalul „Silyska spivanka”, localitatea Hust, raionul Hust
 Festivalul apei minerale „Forța vieții în izvoarele Carpaților”, raionul Rahiv, Teaciv, Hust și Mijghirea

Sărbătoarea „Sarmalele Bocicoiului”, localitatea Velikii Bicikiv, raionul Rahiv
Festivalul umorului și satirei „Berbeneția fighiv” (Bărbâța cu glume), localitatea Iasinia, raionul Rahiv

Festivalul Internațional al Huțulilor, localitatea Rahiv, raionul Rahiv

Festivalul Internațional Rok&World Music „Europa Tenter”, loc. Rahiv

Festivalul folcloric „Cântecul Seleșceului”, localitatea Nijnie Selișce, raionul Hust

Festivalul Naționalității din Transcarpatia „Cântecul lacurilor sărate”, localitatea Slatina, raionul Teaciv

Festivalul muzical „Na Synevyr trembity klychut”, lacul Sinevir, raionul Mijghirea

Festivalul regional de Folclor „Kolochaivske vidlunya Tereblyanskoi dolyny”, localitatea Mijghirea, raionul Mijghirea

Toamna

Festivalul folcloric „Brânza huțulilor”, localitatea Rahiv, raionul Rahiv

Festivalul folcloric „Huțulska ripa” (Cartoful huțulilor), loc. Dilove, raionul Rahiv

Festivalul folcloric „Cerga din Kvasi”, localitatea Kvasi, raionul Rahiv

Iarna

Festivalul și târgul meșterilor „Slănina din Verhovina”, loc. Mijghirea

Viflaimul, acte teatrale de Crăciun, raionul Rahiv, Teaciv, Hust și Mijghirea

Festivalul Zăpezii „Forshong”, raionul Teaciv

Obiective turistice naturale

Parcuri Naționale

Parcul Național Munții Carpați - Rezervație a Biosferei, 57.880 ha (Rezervația

Carpați - Masivul Chornohirs'kui, Rezervația Carpați - Masivul Svydovets'kyi,

Rezervația Carpați - Masivul Marmoros'kyi, Rezervația Carpați - Masivul

Kuziis'kyi, Rezervația Carpați - Masivul Uhol's'ko - Shyrokoluzhans'kyi,

Rezervația Carpați - Dolyna Nartsysiv (Valea Narciselor), 256,6 ha

Parcul Național Synevyr, 40400 ha

Rezervații de interes național

Rezervația Zatinky și Teresvianka Terrains, 13 ha, botanică,

Rezervația Hladyns'kyi, 130 ha, botanică

Rezervația Gorgany, 248 ha, botanică

Rezervația Kedryn's'kyi, 166 ha, botanică

Rezervația Kernychny, 107 ha, botanică

Rezervația Stranzul, Zadnia și Kedryn Terrains, 510, botanică

Rezervația Apshynets'kyi, 105 ha, hidrologică

Rezervația Dibrova, 712 ha, forestieră, raionul Rahiv

Rezervația Brabul's'kyi, 1026 ha, peisagistică, raionul Teaciv

Rezervația Richans'kyi, 2408 ha, zoologică

Rezervații de interes local

Rezervația Radyanski Karpaty, 648,9 ha, raionul Rahiv

Rezervația Ozirțse, raionul Mijghirea

Biserica de lemn
„Sfântul Nicolaie”, 1797,
Pryslip, raionul
Mijghirea

The wooden church
"Saint Nicholas", 1797,
Pryslip, district of
Mizhhir'ya

Дерев'яна церква Св.
Миколи Чудотворця,
1797, село Присліп,
Міжгірський район

Monumente ale naturii

Rezervația Urochysche Holiatyn

Rezervația Velykyi Yavorets'ta Obnoha

Monumente naturale hidrologice de interes local

Cascada Shypit, 0,19 ha, localitatea Pilipeți, raionul Mijghirea

Cascada Gordyliv, 0,4 ha, localitatea Zaricne, raionul Hust

Lacurile sărate, 2 ha, localitatea Solotvino, raionul Teaciv

Lacurile sărate, 0,3ha, raionul Hust

Monumente naturale geologice de interes local

Peștera Jemciujyna, raionul Teaciv

Peștera Molociny kaminy, raionul Teaciv

Peștera Kuklya, raionul Teaciv

Stâncile Svydovetski, raionul Rahiv

Alte obiective turistice naturale

Cascada Trufaneți, raionul Rahiv

Peștera Drujba, Viv, Perlinova, localitatea Uglea, raionul Teaciv

Podul Carstic, localitatea Mala Ugolica, raionul Teaciv

Lacul Lipoveț, localitatea Lipoveț, raionul Hust

Stânca Roșie „Strimcak”, râul Rica, raionul Hust

Peste 40 de peșteri dezvoltate în calcare și gresii

Peste 200 de izvoare minerale (borcuturi)

Rezervația Carpați - Masivul Kuziis'kyi

The Carpathian Reservation - The Kuziis'kyi Massif

Кузі́йський заповідний масив

La Réserve des Carpates - Massif de Kuziis'kyi

La Reserva Los Cárpatos - El Macizo Kuziis'kyi

Vf. Apeța - 1511 m

Apeța Peak

г. Опецька

Parcul Național Synevyr
The Synevyr National Park
Національний природний парк Синевир
Le Parc National de Synevyr
El Parque Nacional Synevyr

Nerhovets Peak, 1707m

Rezervația Carpați - Masivul Maramureș
The Carpathian Reservation - The Marmoros'kyi Massif
Марамороський заповідний масив
La Réserve des Carpates – Massif de Marmoros'kyi
La Reserva Los Cárpatos - El Macizo Marmoros'kyi

Vf. Pop Ivan ,1937m
Pop Ivan Peak,1937m
Піп Іван, 1937m

Ukraine

Transcarpathian Region (Zakarpattia)

Transcarpathian Depression and the surrounding mountains

Position

The Transcarpathian Depression is situated in the south western part of Ukraine in the Transcarpathian Region, being bound to the north and east by the Ivano-Frankivsk Region, to the south by Romania through the main ridge of the Maramureş Mountains and the Tisa River, to the west by the districts Vinogradiv, Irşava, Svaieava and Voloveţ from the Transcarpathian Region.

The Transcarpathian Depression together with the surrounding mountains till the watershed, has a surface of 6.973 km².

In the Transcarpathian Depression there are 4 districts: Rakhiv, Tyachiv, Khust and Mizhhir'ya.

The Mizhhir'ya District has the Mizhhir'ya town as district residence, 22 communes with 21 villages.

The Khust District has the Khust town as district residence, 1 town, 25 communes with 31 villages.

The Tyachiv District has the Tyachiv town as district residence, 5 towns, 31 communes with 25 villages.

The Rakhiv District has the Rakhiv town as district residence, 3 towns, 17 communes with 11 villages.

The minimum altitude is 157 m as the Tisa river leaves the Transcarpathian Depression and the maximum altitude is 2061 m in the Goverla Peak.

Anthropic tourist sights

Historic monument wooden churches

The wooden church "Saints Peter and Paul", 1827, Lazescina, district of Rakhiv

The wooden church "The Ascension of Jesus", 1816, Iasinia, district of Rakhiv

The wooden church "The Ascension of Jesus", 1824, Iasinia, district of Rakhiv

The wooden church "The Holy Myrrh-Bearing Women", 1856, Stebnii locality, district of Rakhiv

The wooden church "The Virgin Birth", 1750, Dilove locality, district of Rakhiv

The wooden church "Saints Peter and Paul", 1860, Dilove locality, district of Rakhiv

The wooden church "The Holy Martyr Dumitru", 1870, Verhne Vodiane locality (Apşa de Sus), district of Rakhiv

The wooden church "Saint Nicholas the Wonderworker", 1776, Seredne Vodiane locality (Apşa de Mijloc), district of Rakhiv

The wooden church "Saint Nicholas the Wonderworker", 1428, Seredne Vodiane locality (Apşa de Mijloc), district of Rakhiv

The wooden church "Saint Nicholas the Wonderworker", 1604, Dibrova locality (Nijnia Apşa, Apşa de Jos), district of Tyachiv

Biserica Romano-Catolică „Sfântul Ștefan”, 1780, loc.

Teaciv, raionul Teaciv

The Roman – Catholic Church "Saint Stephen", 1780, Tyachiv locality

Римо-католицький костел Св. Короля Іштвана, 1780, місто Тячів, Тячівський район

L'Église romano-catholique „Saint-Etienne”

La Iglesia Católica Latina "San Esteban"

The wooden church "Saint Nicholas", 1470, Kolodne , district of Tyachiv
 The wooden church "Saint Nicholas", 1704, Sokirnița locality, district of Khust
 The wooden church "Saint Michael", 1688, Krainykove, district of Khust
 The wooden church "Saint Nicholas", 1779, Danylove, district of Khust
 The wooden church "Mother Paraskeva", XV- century, Oleksandrivka locality, district of Khust
 The wooden church "The Virgin Birth", XVI - century, Steblivka locality (în ruină), district of Khust
 The wooden church "The Holy Spirit", 1795, Kolociava locality, district of Mizhhir'ya
 The wooden church "The Holy Archangel Michael", XVIII - century, Negrovet locality, district of Mizhhir'ya
 The wooden church "The Holy Virgin Protection", 1817, Synevyrska Poliana locality, district of Mizhhir'ya
 The wooden church, Soimy locality, district of Mizhhir'ya
 The wooden church "The Holy Martyr Dumitru", 1780, Repynne locality, district of Mizhhir'ya
 The wooden church, Ricika locality, district of Mizhhir'ya
 The wooden church "The Mother of God Entering the Church", 1808, Bukivets locality, district of Mizhhir'ya
 The wooden church "Saint Nicholas", 1798, Izky, district of Mizhhir'ya
 The wooden church "Saint Nicholas", 1785, Podoboveț locality, district of Mizhhir'ya
 The wooden church, 1759, Roztoka locality, district of Mizhhir'ya
 The wooden church "The Virgin Birth", 1780, Pilipeț, district of Mizhhir'ya
 The wooden church "Saint Nicholas", 1836, Verhnii Studenii locality, district of Mizhhir'ya
 The wooden church "Saint Nicholas", 1751, Rekity, district of Mizhhir'ya
 The wooden church, 1809, Toruni locality, district of Mizhhir'ya
 The wooden church "Saint Nicholas", 1797, Pryslip, district of Mizhhir'ya
 The wooden church "The Annunciation", 1812, Nijnii Studenii locality, district of Mizhhir'ya
 The wooden church "Saints Peter and Paul", XIII-th century, Suhii locality, district of Mizhhir'ya

Historic monument fortified stone built churches

The Protestant Church, XIV-th century, Khust locality, district of Khust
 The Protestant Church, XIII-XIV-th century, Vișkove locality, district of Khust

Historic monument stone built churches

The Roman – Catholic Church "Saint John Nepomuk", XVIII-th century, Rakhiv locality, district of Rakhiv
 The Roman – Catholic Church "Saint Stephen", 1935, Slatina locality (Solotvino), district of Tyachiv
 The Orthodox Church "The Holy Archangels Michael and Gabriel" 1895, Slatina locality (Solotvino), district of Tyachiv
 The Protestant Church, XIII-XVIII-th century, Tyachiv, district of Tyachiv
 The Roman – Catholic Church "Saint Stephen", 1780, Tyachiv locality, district of Tyachiv
 The Orthodox Church "The Holy Virgin Protection", 1889 Tyachiv locality, district of Tyachiv
 The Roman – Catholic Church, XIV-XV-th century, Khust, district of Khust
 The Greek-Orthodox Church, XVIII-th century, Khust, district of Khust

Monasteries

Monastery, Kryva locality, district of Tyachiv
 The Monastery "The Virgin Birth", 1993, Uglia locality, district of Tyachiv
 The Monastery "The Holy Archangel Michael", Grușevo locality (Peri), district of Tyachiv
 Monastery, Tereblia locality, district of Tyachiv
 Monastery, Ciumaleve locality, district of Tyachiv

Monastery, Dragove locality, district of Khust
Monastery, Zabrod locality, district of Khust
Monastery, Boroniava locality, district of Khust
Monastery, Karpovtlas locality, district of Khust
Monastery, Khust locality, district of Khust
Monastery, Lypcia locality, district of Khust

Synagogues

Synagogue, XIX-th century, Khust locality, district of Khust

Monuments, statues

The statue of Taras Sevcenko, Visk locality, district of Khust
The Monument of the Heroes from 1941-1945 Rakhiv locality, district of Rakhiv

Archaeological sites, castles

The ruins of Khust Castle, 1090, 1349, Khust locality, district of Khust
The Astronomical observatory ruins, the Pop Ivan Peak (Ciorna Hora), district of Rakhiv

Museums

Museums from the district of Mizhhir'ya

The Museum in the open air "Stare Selo (The Old Village)", Koloceava
The Museum "The old school – Soviet and Czech" Koloceava locality
The Museum "The narrow railway" Koloceava locality
The Museum "Ivan Olbraht" Koloceava locality
The Museum "Logger's cabin" from Koloceava" Koloceava locality
The Museum "Arpad's Line" Koloceava locality
The Museum "Mihail Ștaier's Bunker" Koloceava locality
The Memorial Museum "Blok Post" Koloceava locality
The School Museum of "The Bread", Novoseliția locality
The School Ethnographic Museum, Novoseliția locality
The School Ethnographic Museum, Goliatyn locality
The Forest Museum on the banks of the Ciorna river, Ciorna Rica locality
The School Museum of "The textiles", Vucicove locality
The Museum "The parental home", Synevyr locality (the cultural house)
The Museum "The old churches model", Pilipeț locality
The Museum "House of the Peasant", Soymi locality
The School Museum of History and Ethnography, Repynne locality

Museums from the district of Rakhiv

The Ecology Museum of the Mountains and of the Natural History of the Ukrainian Carpathians, Rakhiv locality
The Ethnographic Museum of Rakhiv locality, School no. 3, Rakhiv locality
The Museum of local History and Ethnography, Iasinia locality
The Regional Museum of local History and Ethnography, Velikii Bicikiv locality (Bocicoiul Mare)
The Museum „The hut”, Dilove locality

Museums from the district of Tyachiv

The Museum of history, culture, traditions and way of life "Striberna Zemlya", Grușevo locality (Peri)
The Regional Ethnographic Museum of the localities from the Tereblea river, Buștino locality
The Literature Museum "V. Grendji-Donscoi", Tyachiv locality
The Ethnographic Museum "Of old age", Velika Ugolica locality
The Museum of History and Ethnography of the Romanians from Transcarpathia, Apșa de Jos locality
The School Museum, Apșa de Jos locality
The School Museum, Bouțu Mic locality
The History Museum of the Salt Mines, Slatina locality (Solotvino)
The ethnographic collection from the monumnt church, Kolodne locality

Museums from the district of Khust

The Museum of local History and Ethnography, Khust locality

Muzeul școlar al „Pâinii”,
localitatea Novoseliția
The School Museum of "The
Bread", Novoseliția locality
Шкільний музей хліба, село
Новоселиця
Le Musée scolaire du „Pain”,
village de Novoseliția
El Museo escolar "del Pan", la
localidad de Novoseliția

Muzeul memorial „Blok Post”
localitatea Koloceava
The Memorial Museum "Blok
Post" Koloceava locality
Музей-Меморіал Блок-Пост,
село Колочава
Le Mémorial „Blok Post” village
de Koloceava
El Museo memorial "Blok Post", la
localidad de Koloceava

Muzeul de Istorie locală,
Etnografie și galerie de artă,
localitatea Iasinia
The Museum of local History,
Ethnography and Art gallery,
Iasinia locality
Історико-краєзнавчий музей,
село Ясіня
Le Musée d'Histoire Locale et
d'Ethnographie, ville d'Iasinia
El Museo de Historia Local y
Etnografía, la localidad de
Iasinia

Muzeul școlar, localitatea Apșa
de Jos
The School Museum, Apșa de
Jos locality
Шкільний музей, село Нижня
Апша
Le Musée Scolaire, village
d'Apșa de Jos
El Museo escolar, la localidad de
Apșa de Jos

Muzeul de Ecologie a Munților și de Istorie Naturală a Carpaților Ucrainieni, localitatea Rakhiv

The Ecology Museum of the Mountains and of the Natural History of the Ukrainian Carpathians, Rakhiv locality

Музей екології гір та історії природокористування в Українських Карпатах, місто Рахів

Le Musée d'Ecologie des Montagnes et d'Histoire Naturelle des Carpates de l'Ukraine, la petite ville de Rakhiv

El Museo de Ecología de los Montes y de Historia Natural de los Cárpatos Ucranianos, la localidad de Rakhiv

Muzeul de Istorie și Etnografie a Românilor din Transcarpatia, localitatea Apșa de Jos

The Museum of History and Ethnography of the Romanians from Transcarpathia, Apșa de Jos locality

Музей історії та етнографії румун Закарпаття, село Нижня Апша

Le Musée d'Histoire et d'Ethnographie des Roumains de Transcarpatie, village d'Apșa de Jos

El Museo de Historia y Etnografía de los Rumanos de Transcarpatia, la localidad de Apșa de Jos

Muzeul școlar, Bouțu Mic
The School Museum, Bouțu Mic

Шкільний музей, Боуцул Мік

Le Musée Scolaire, Bouțu Mic

El Museo escolar, Bouțu Mic

The Museum of History and Ethnography "The Pavlin Grandparents House", XIX-th century, Danilovo locality

The Ethnographic Museum "Svitliŭia", XX-th century, Nancovo locality

Other anthropic tourist sights

The Geographic centre of Europe, Dilove locality, the district of Rakhiv

The old wooden houses and the popular technical facilities operated by water power (mills, whirlpools)

The traditional costume of the ethnic groups from Transcarpathia: Hutsul, Boiki, Maramureŭeni, Hungarians and Dolonieni

Pottery workshop, the district of Khust

Sculpture and musical instruments workshops the district of Rakhiv and Mizhhir'ya

Weaving workshops, the district of Rakhiv, the district of Mizhhir'ya

Basketwork workshop, the district of Khust

Traditional items made of beads workshops, the district of Mizhhir'ya

The dam lake – The Tereblea Lake (Viŭŭani), from the Tereblea river, Khust district

Traditions and festivals

Spring

The Children's Music Festival "Golden Daffodil", Khust, the district of Khust

The Artistic Art Festival "Raduga nad Tysoi", Khust, the district of Khust

The Ethno-cultural festival of Romanian folklore "Mărtiŭorul", the Romanian localities from Transcarpathia

The folk festival "The shepherd's polenta from Bărlibaŭ", Kostelivka locality, the district of Rakhiv

The folk festival "The sponge cakes from Dilove", Dilove locality, the district of Rakhiv

The festival "Taking the sheep up in the mountains", the district of Rakhiv and Tyachiv

Summer

The festival "Silyska spivanka", Khust locality, the district of Khust

The festival of mineral water (soda) "The force of life in the springs of the Carpathians", the districts of Rakhiv, Tyachiv, Khust and Mizhhir'ya

The Celebration "Forcemeat rolls in cabbage leaves at Velikii Bicikiv", Velikii Bicikiv locality, raionul Rakhiv

Festival of humor and satire "Berbeneŭia fighiv" (The jokes tub), Iasinia locality, ", the district of Rakhiv

The International Festival of the Hutsuls, Rakhiv, the district of Rakhiv

The International Festival Rok&World Music "Europa Ťenter", Rakhiv locality, the district of Rakhiv

The folk festival "The Song of Seleŭceu", Nijnie Seliŭce, the district of Khust

The Nationalities of Transcarpathia Festival "Song of the salt lakes", Slatina locality, the district of Tyachiv

The musical Festival "Na Synevir trembity klychut", lake Sinevir, the district of Mizhhir'ya

The regional folk festival "Kolochaivske vidlunya Tereblyanskoi dolyny", Mizhhir'ya locality, the district of Mizhhir'ya

Autumn

The folk festival "The Hutsul's cheese", Rakhiv, the district of Rakhiv

The folk festival "Huŭulska ripa" (The Hutsul's potatoe), Dilove locality, the district of Rakhiv

The folk festival "The wool blanket from Kvasi", Kvasi locality, the district of Rakhiv

Winter

The Festival and Craftsmen's Fair "The Bacon from Verhovina", Mizhhir'ya locality, the district of Mizhhir'ya

The Bethlehem, Christmas theatrical acts, the districts of Rakhiv, Tyachiv, Khust and Mizhhir'ya

The Snow Festival "Forshong", the district of Tyachiv

Natural tourist sights

National Parks

The National Park The Carpathian Mountains - Reservation of the Biosphere, 57.880 ha (The Carpathian Reservation - The Chornohirs'kui Massif, The Carpathian Reservation - The Svydovets'kyi Massif, The Carpathian Reservation - The Marmoros'kyi Massif, The Carpathian Reservation - The Kuziis'kyi Massif, The Carpathian Reservation - The Uhol's'ko Massif – Shyrokoluzhans'kyi, The Carpathian Reservation - Dolyna Nartsysiv (The daffodils valley), 256,6 ha
The Synevyr National Park, 40400 ha

Reservations of national interest

The Reservation Zatinky and Teresvianka Terrains, 13 ha, botanical,
The Reservation Hladyns'kyi, 130 ha, botanical
The Reservation Gorgany, 248 ha, botanical
The Reservation Kedryns'kyi, 166 ha, botanical
The Reservation Kernychny, 107 ha, botanical
The Reservation Stranzul, Zadnia and Kedryn Terrains, 510, botanical
The Reservation Apshynets'kyi, 105 ha, hydrological
The Forest Reservation Dibrova, 712 ha, the district of Rakhiv
The Scenery Reservation Brbul's'kyi, 1026 ha, the district of Tyachiv
The Reservation Richans'kyi, 2408 ha, zoological

Reservations of local interest

The Reservation Radyanski Karpaty, 648,9 ha, the district of Rakhiv
The Reservation Ozirtse, the district of Mizhhir'ya

Monuments of nature

The Reservation Urochysche Holiatyn
The Reservation Velykyi Yavorets'ta Obnoha

Natural monuments of local hydrological interest

The Shypit Waterfall, 0,19 ha, Pilipeți locality, the district of Mizhhir'ya
The Gordyliv Waterfall, 0,4 ha, Zaricne locality, the district of Khust
The salt lakes, 2 ha, Solotvyne (Solotvino) locality, the district of Tyachiv
The salt lakes, 0,3 ha, the district of Khust

Natural geological monuments of local interest

The Jemciujyna Cave, the district of Tyachiv
The Molociny kaminy Cave, the district of Tyachiv
The Kuklya Cave, the district of Tyachiv
The Svydovetski Cliffs, the district of Rakhiv

Other natural tourist sights

The Trufaneți Waterfall, the district of Rakhiv
The Drujba, Viv, Perlinova Caves, Uglea locality, the district of Tyachiv
The karstic bridge, Mala Ugolica locality, the district of Tyachiv
The Lipoveț Lake, Lipoveț locality, the district of Khust
The "Strimcak" Red Cliff, the Rica river, the district of Khust
Over 40 caves developed in limestone and sandstone
Over 200 mineral springs

Biserica de lemn
„Bunavestire”, 1812,
localitatea Nijnii Studenii,
Mijghirea
The wooden church "The
Annunciation", 1812,
Nijnii Studenii locality,
district of Mizhhir'ya
Дерев'яна церква
Благовіщення, 1812,
село Нижній Студений,
Міжгірський район

Україна

Закарпатська область (Закарпаття)

Закарпатська низовина та оточуючі її гори

Положення

Закарпатська низовина розміщена у південно-західній частині України, в Закарпатській області, межуючи на півночі і сході з Івано-Франківською областю, на півдні – з Румунією по головному хребту Мармороських гір та по річці Тиса, на захід – з Виноградівським, Іршавським, Свалявським і Воловецьким районами Закарпатської області. Площа Закарпатської низовини разом із прилеглими до неї горами до вододілу становить 6.973 км².

На Закарпатській низовині розкинулися чотири райони: Рахівський, Тячівський, Хустський та Міжгірський.

Районним центром Міжгірського району є селище міського типу Міжгір'я, район налічує 43 населених пункти, які об'єднані в 22 сільські ради.

Районним центром Хустського району є місто Хуст. Загальна кількість населених пунктів Хустського району становить 57, з яких 1 селище міського типу та 25 великих сіл.

Районним центром Тячівського району є місто Тячів; район налічує 5 міст, 31 село та 25 присілків.

Районним центром Рахівського району є місто Рахів, район налічує 3 міста, 17 сіл та 11 присілків.

Мінімальна висота становить 157 м при виході із Закарпатської низовини річки Тиси, а максимальна висота дорівнює 2061 м (вершина Говерла).

Антропологічні туристичні об'єкти

Дерев'яні церкви – історичні пам'ятки

Петропавлівська дерев'яна церква, 1827, Лазещина, Рахівський район

Дерев'яна церква Вознесіння Господнього, 1816, Ясіня, Рахівський район

Дерев'яна церква Вознесіння Господнього (Струківська), 1824, село Ясіня, Рахівський район

Дерев'яна церква жінок мироносиць, 1856, Стебний, Рахівський район

Дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці, 1750, село Ділове, Рахівський район

Дерев'яна церква Св. Апостолів Петра і Павла, 1860, село Ділове, Рахівський район

Дерев'яна церква Св. Великомученика Димитрія, 1870, село Верхнє Водяне (Верхня Апша), Рахівський район

Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1776, село Середнє Водяне (Середня Апша), Рахівський район

Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1428, село Середнє Водяне (Середня Апша), Рахівський район

Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1604, село Діброва (Нижня Апша), Тячівський район

Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1470, село Колодне, Тячівський район

Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1704, село Сокирниця, Хустський район

Дерев'яна церква Св. Архистратига Михаїла, 1688, село Крайниково, Хустський район

Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1779, село Данилово, Хустський район

Дерев'яна церква Святої Параскеви, XV ст., село Олександрівка, Хустський район

Biserica de lemn „Sfântul Nicolai”, 1470,
localitatea Kolodne, raionul Teaciv
The wooden church "Saint Nicholas",
1470, Kolodne locality, district of Tyachiv
Дерев'яна церква Св. Миколи
Чудотворця, 1470, село Колодне,
Тячівський район
L'église en bois „Saint Nicolas”
La Iglesia de madera "San Nicolás"

Biserica de lemn „Sfântul Nicolaie”,
1785, localitatea Podoboveț, raionul
Mijghirea
The wooden church "Saint Nicholas",
1785, Podoboveț locality, district of
Mizhhir'ya
Дерев'яна церква Св. Миколи
Чудотворця, 1785, село Подобовець,
Міжгірський район
L'église en bois „Saint Nicolas”, 1785
La Iglesia de madera "San Nicolás", 1785

Biserica de lemn „Sfântul Mihail”, 1688,
localitatea Krainykovе, raionul Hust
The wooden church "Saint Michael",
1688, Krainykovе, district of Khust
Дерев'яна церква Св. Архистратига
Михаїла, 1688, село Крайниково,
Хустський район

Biserica de lemn „Sfântul Duh”, 1795,
localitatea Kolociava, raionul Mijghirea
The wooden church "The Holy Spirit",
1795, Kolociava locality, district of
Mizhhir'ya
Дерев'яна церква Святого Духа, 1795,
село Колочава, Міжгірський район
L'église en bois „Le Saint-Esprit”, 1795
La Iglesia de madera "El Espíritu Santo",
1795

Дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці, XVI ст., село Стеблівка (руїни), Хустський район
Дерев'яна церква Святого Духа, 1795, село Колочава, Міжгірський район
Дерев'яна церква Св. Архангела Михаїла, XVIII ст., село Негровець, Міжгірський район
Дерев'яна церква Покрови Пр. Богородиці, 1817, село Синевирська Поляна, Міжгірський район
Дерев'яна церква, село Сойми, Міжгірський район
Дерев'яна церква Святого Великомученика Дмитра, 1780, село Репинне, Міжгірський район
Дерев'яна церква, село Річка, Міжгірський район
Дерев'яна церква Введення Пр. Богородиці, 1808, село Буковець, Міжгірський район
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1798, Ізки, Міжгірський район
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1785, село Подобовець, Міжгірський район
Дерев'яна церква, 1759, село Розтока, Міжгірський район
Дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці, 1780, село Пилипець, Міжгірський район
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1836, село Верхній Студений, Міжгірський район
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1751, село Рекіти, Міжгірський район
Дерев'яна церква, 1809, село Торунь, Міжгірський район
Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1797, село Присліп, Міжгірський район
Дерев'яна церква Благовіщення, 1812, село Нижній Студений, Міжгірський район
Дерев'яна церква Св. Апостолів Петра і Павла, XIII ст., село Сухий, Міжгірський район

Кам'яні церкви в укріплених фортецях, історичні пам'ятки

Хустська Реформатська церква, XIV ст., місто Хуст, Хустський район
Угорський реформатський костел, XIII-XIV ст, селище Вишково, Хустський район

Кам'яні церкви – історичні пам'ятки

Римо-католицька церква Святого Яна Непомукського, XVIII ст., місто Рахів, Рахівський район
Римо-католицький костел Святого Іштвана, 1935, селище Солотвино, Тячівський район
Православна церква Св. Архангелів Михаїла та Гавриїла, 1895, селище Солотвино, Тячівський район
Реформатська церква, XIII-XVIII ст., місто Тячів, Тячівський район
Римо-католицький костел Св. Короля Іштвана, 1780, місто Тячів, Тячівський район
Православна церква Покрови Пресвятої Богородиці, 1889, місто Тячів, Тячівський район
Римо-католицька церква, XIV-XV ст., місто Хуст, Хустський район
Греко-католицька церква, XVIII ст., місто Хуст, Хустський район

Монастирі

Монастир, село Крива, Тячівський район
Монастир Успіння Пресвятої Богородиці, 1993, Угľa, Тячівський район
Архангело-Михайлівський монастир, Грушево (Пері), Тячівський район
Монастир, село Теремля, Тячівський район
Монастир, село Чумалево, Тячівський район
Монастир, село Драгово, Хустський район
Монастир, село Забрідь, Хустський район
Монастир, село Боронява, Хустський район
Монастир, село Карповтлаш, Хустський район

Монастир, місто Хуст, Хустський район

Монастир, село Липча, Хустський район

Синагоги

Синагога, XIX ст., місто Хуст, Хустський район

Пам'ятники, статуї

Пам'ятник Тарасу Шевченку, селище Вишково, Хустський район

Пам'ятник воїнам-визволителям, місто Рахів, Рахівський район

Археологічні пам'ятки, замки

Руїни Хустського замку, 1090–1349, місто Хуст, Хустський район

Руїни астрономічної обсерваторії, вершина Поп Іван (Чорногора), Рахівський район

Музеї

Музеї у Міжгірському районі

Колочавський скансен (музей під відкритим небом) “Старе село”, село Колочава

Музеї „Неська школа” і “Радянська школа”, село Колочава

Музей “Колочавська вузькоколійка”, село Колочава

Музей «Івана Ольбрахта», село Колочава

Музей “Колочавський бокораш”, село Колочава

Музей „Лінія Арпада”, село Колочава

Музей „Бункер Михайла Штаєра”, село Колочава

Музей-Меморіал Блок-Пост, село Колочава

Шкільний музей хліба, село Новоселиця

Шкільний етнографічний музей, село Новоселиця

Шкільний етнографічний музей, село Голятин

Музей лісу і сплаву на Чорній Ріці, село Чорна ріка

Музей ткацтва, село Вучкове

Музей „Батьківська хата”, село Синевир (будинок культури)

Музей макетів старовинних церков, село Пилипець

Музей „Сільська хата”, село Сойми

Шкільний етнографічний музей, село Репинне

Музеї у Рахівському районі

Музей екології гір та історії природокористування в Українських Карпатах, місто Рахів

Етнографічний музей, Школа № 3, місто Рахів

Історико-краєзнавчий музей, село Ясіня

Історико-краєзнавчий музей, село Великий Бичків

“Колиба-музей”, село Ділове

Музеї у Тячівському районі

Історико-краєзнавчий народний музей “Сріберна Земля”, Грушево (Пері)

Регіональний музей етнографії сіл пониззя ріки Терєбля, селище Буштино

Літературний музей імені Василя Гренджі – Донського, місто Тячів

Етнографічний музей старожитностей, село Велика Уголька

Музей історії та етнографії румун Закарпаття, село Нижня Апша

Шкільний музей, село Нижня Апша

Шкільний музей, село Боуцул Мік

Музей історії соляних копалень, селище Солотвино

Етнографічна колекція із церкви-пам'ятки архітектури, село Колодне

Музеї у Хустському районі

Краєзнавчий музей, місто Хуст

Історико-краєзнавчий музей “Хата бабки Павлини”, XIX ст., село Данилово

Етнографічний музей „Світлиця”, XX ст., село Нанково

Інші антропологічні туристичні об'єкти

Гелографічний центр Європи, село Ділове, Рахівський район

Стародавні дерев'яні хати та народні традиційні господарчо-технічні споруди: водяні млини, сукновальні, валила

Народне вбрання закарпатських етнографічних груп: гуцулів, бойків,

Seredne Vodiane locality
(Apșa de Mijloc)
село Середнє Водяне
(Середня Апша)

Synevyrsk Poliana locality
село Синевирська Поляна

Kostylivka locality
село Костилівка

Roztoky locality
село Розтоку

Negroveț locality
село Негровець

localitatea Rahiv
місто Рахів

Horinchove locality
село Горінчове

Monumentul Eroilor din 1941-1945
The Monument of the Heroes from 1941-1945
Пам'ятник воїнам-визволителям
Le Monument aux Héros de 1941-1945
El Monumento a los Héroes de 1941-1945

мараморошан, угорців і долинян
 Керамічна майстерня, Хустський район
 Майстерні різби та музичних інструментів, Рахівський район, Міжгірський район
 Ткацькі майстерні, Рахівський район, Міжгірський район
 Майстерня з лозоплетіння, Хустський район
 Майстерня з виготовлення виробів з бісеру, Міжгірський район
 Вільшанське водосховище – штучне озеро Тереля, Хустський район

Свята і фестивалі

Весняні

Дитячий музичний фестиваль “Золотий нарцис”, місто Хуст, Хустський район
 Міжнародний фестиваль сучасної творчості “Веселка над Тисою”, місто Хуст, Хустський район
 Фестиваль румунської культури і фольклору “Марцішор”, румунські села Закарпаття
 Фольклорний фестиваль “Берлибаський бануш”, село Костилівка, Рахівський район
 Фольклорний фестиваль „Діловецькі колачі”, село Ділове, Рахівський район
 Фестиваль „Сходження овець на полонину”, Рахівський район

Літні

Фестиваль мінеральної води “Сила життя – в джерелах Карпат”, Рахів, Тячів, Хуст і Міжгір'я
 Фестиваль „Бичківські голубці”, село Великий Бичків, Рахівський район
 Фестиваль гумору і сатири “Бербениця фіглів”, село Ясіня, Рахівський район
 Міжнародний гуцульський фестиваль, місто Рахів, Рахівський район
 Міжнародний фестиваль етно-рок культури “Європа-Центр”, місто Рахів, Рахівський район
 Фольклорний фестиваль „Селиська співанка”, село Нижнє Селище, Хустський район
 Фестиваль національних меншин Закарпаття “Мелодії солоних озер”, селище Солотвино, Тячівський район
 Музичний фестиваль “На Синевир трембіти кличуть”, озеро Синевир, Міжгірський район
 Фольклорний фестиваль „Колочавське відлуння Терелянської долини”, село Міжгір'я, Міжгірський район

Осінні

Фольклорний фестиваль-ярмарок «Гуцульська бринза», місто Рахів, Рахівський район
 Фольклорний фестиваль „Гуцульська ріпа”, село Ділове, Рахівський район
 Фольклорний фестиваль “Барви Квасівського ліжника”, село Кваси, Рахівський район

Зимові

Фестиваль і виставка-ярмарок „Верховинська солонина”, село Міжгір'я, Міжгірський район

Biserica Romano-Catolică „Sfântul Ioan Nepomuk”, sec. XVIII, localitatea Rakhiv, raionul Rakhiv
 The Roman – Catholic Church “Saint John Nepomuk”, XVIII-th century, Rakhiv locality, district of Rakhiv
 Римо-католицька церква Святого Яна Непомукського, XVIII ст., місто Рахів, Рахівський район

Різдвяні дійства, Вифлеєм, Рахівський, Тячівський, Хустський і Міжгірський райони

Фестиваль снігу "Forshong", Тячівський район

Природні туристичні об'єкти

Заповідники

Карпатський біосферний заповідник, 57.880 га (Чорногірський заповідний масив, Свидовецький заповідний масив, Марамороський заповідний масив, Кузійський заповідний масив, Угольсько-Широколужанський заповідний масив, заповідний масив "Долина нарсиців", 256,6 га
Національний природний парк Синевир, 40.400 га

Заказники національного значення

Ботанічний заказник Затінки і Тересянка, 13 га
Гладинський ботанічний заказник, 130 га
Ботанічний заказник Горгани, 248 га
Кедринський ботанічний заказник, 166 га
Керничний ботанічний заказник, 107 га
Ботанічний заказник Странзул, Задня та Кедрин, 510 га
Апшинецький гідрологічний заказник, 105 га
Лісовий заказник Діброва, 712 га, Рахівський район
Брадульський ландшафтний заказник, 1026 га, Тячівський район
Річанський загальнозоологічний заказник, 2408 га

Заказники місцевого значення

Заказник "Радянські Карпати", 648,9 га, Рахівський район
Заказник "Озірце", Міжгірський район

Пам'ятки природи

Урочище "Голятин"
Заказник "Великий Яворець та Обнога"

Гідрологічні природні пам'ятки місцевого значення

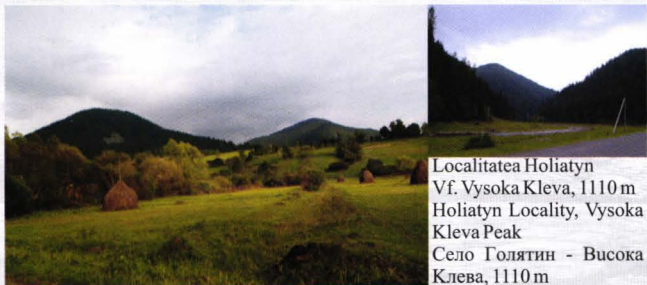
Водоспад Шипіт, 0,19 га, село Пилипець, Міжгірський район
Городилівський водоспад, 0,4 га, село Зарічне, Хустський район
Солені озера, 2 га, селище Солотвино, Тячівський район
Солені озера, 0,3 га, Хустський район

Геологічні природні пам'ятки місцевого значення

Печера "Жемчужна", Тячівський район
Печера "Молочний камінь", Тячівський район
Печера "Кукля", Тячівський район
Свидовецькі скелі, Рахівський район

Інші природні туристичні об'єкти

Водоспад Труфанець, Рахівський район
Печера Дружба, село Угля, Тячівський район
Карстовий міст поблизу Малої Угольки, Тячівський район
Озеро Липовець, село Липовець, Хустський район
Червона скеля Стрімчак, ріка Ріка, Хустський район
Понад 40 печер, утворених у вапняках і піщаниках
Понад 200 мінеральних джерел (буркут)

Localitatea Holiatyn
Vf. Vysoka Kleva, 1110 m
Holiatyn Locality, Vysoka
Kleva Peak
Село Голятин - Висока
Клева, 1110 m

Ukraine

Région de Transcarpathie (Zakarpatie)

Dépression de Transcarpathie et les montagnes environnantes

Position géographique

La Dépression de Transcarpathie est située au sud-ouest de l'Ukraine, dans la Région de Transcarpathie. Elle a comme frontière au nord et à l'est la Région d'Ivano-Frankivsk, au sud la Roumanie, plus exactement la crête principale des Monts Maramureşului et la rivière Tisza, à l'ouest les „Raion” de Vinogradiv, d'Irşava, de Svaleava et de Voloveţ de la Région de Transcarpathie (le „raion” est une unité administrative d'Ukraine).

La Dépression de Transcarpathie et les montagnes environnantes, jusqu'à la ligne de partage des eaux, occupe une superficie de 6.973 km².

Dans la Dépression de Transcarpathie il y a quatre „raion”, à savoir Rakhiv, Tiatchiv, Khoust et Mijghirea.

Le „Raion” de Mijghirea comprend 22 communes (21 villages) et a comme chef-lieu la petite ville de Mijghirea.

Le „Raion” de Khoust comprend 1 ville, 25 communes (31 villages) et a comme chef-lieu la ville de Khoust.

Le „Raion” de Tiatchiv comprend 5 petites villes, 31 communes (25 villages) et a comme chef-lieu la ville de Tiatchiv.

Le „Raion” de Rakhiv comprend 3 petites villes, 17 communes (11 villages) et a comme chef-lieu la petite ville de Rakhiv

L'altitude minimale de la région est de 157 m, à l'endroit où la rivière Tisza quitte la Dépression de Transcarpathie et l'altitude maximale est de 2.061 m au sommet Hoverla.

Objectifs touristiques anthropiques

Églises en bois – Monuments historiques

L'église en bois „Les Saints Apôtres Pierre et Paul”, 1827, village de Lazescina, „Raion” de Rakhiv

L'église en bois „L'Ascension”, 1816, ville de Iasinia, „Raion” de Rakhiv

L'église en bois „L'Ascension”, 1824, ville de Iasinia, „Raion” de Rakhiv

L'église en bois „Les Saintes Femmes Myrophores”, 1856, village de Stebnii, „Raion” de Rakhiv

L'église en bois „Nativité de la Vierge Marie”, 1750, village de Dilove, „Raion” de Rakhiv

L'église en bois „Les Saints Apôtres Pierre et Paul”, 1860, village de Dilove, „Raion” de Rakhiv

L'église en bois „Le Saint Martyr Dimitri”, 1870, village de Verhne Vodiane (Apşa de Sus), „Raion” de Rakhiv

L'église en bois „Saint Nicolas le Thaumaturge”, 1776, village de Seredne Vodiane (Apşa de Mijloc), „Raion” de Rakhiv

L'église en bois „Saint Nicolas le Thaumaturge”, 1428, village de Seredne Vodiane (Apşa de Mijloc), „Raion” de Rakhiv

L'église en bois „Saint Nicolas le Thaumaturge”, 1604, village de Dibrova (Nijnia Apşa, Apşa de Jos), „Raion” de Tiatchiv

L'église en bois „Saint Nicolas”, 1470, village de Kolodne, „Raion” de Tiatchiv

L'église en bois „Saint Nicolas”, 1704, village de Sokîrniţa, „Raion” de Khoust

L'église en bois „Saint-Michel”, 1688, Krainykove, „Raion” de Khoust

L'église en bois „Saint Nicolas”, 1779, village de Danylove, „Raion” de Khoust

L'église en bois „La Sainte Pieuse Parascève” XVe siècle, village d'Oleksandrivka, „Raion” de Khoust

L'église en bois „Nativité de la Vierge Marie”, XVIe siècle, village de Steblivka (en ruine), „Raion” de Khoust

L'église en bois „Le Saint-Esprit”, 1795, village de Kolociava, „Raion” de Mijghirea

Biserica de lemn „Sfântul Nicolaie Făcătorul de Minuni”, 1604, localitatea Dibrova (Nijnia Apșa, Apșa de Jos), raionul Teaciv

The wooden church "Saint Nicholas the Wonderworker", 1604, Dibrova locality (Nijnia Apșa, Apșa de Jos), district of Tyachiv

Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1604, село Діброва (Нижня Апша), Тячівський район

L'église en bois „Saint Nicolas le Thaumaturge”

La Iglesia de madera "San Nicolás Milagrero"

Biserica de lemn „Nașterea Maicii Domnului”, 1750, loc. Dilove, raionul Rakhiv
The wooden church "The Virgin Birth", 1750, Dilove locality, district of Rakhiv

Дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці, 1750, село Ділове, Рахівський район

L'église en bois „Nativité de la Vierge Marie”

La Iglesia de madera "El Nacimiento de la Virgen"

Biserica de lemn „Înălțarea Domnului”, 1816, localitatea Iasinia, raionul Rakhiv
The wooden church "The Ascension of Jesus", 1816, Iasinia, district of Rakhiv

Дерев'яна церква Вознесіння Господнього, 1816, село Ясіня, Рахівський район

L'église en bois „L'Ascension”, 1816, ville de Iasinia, „Raion” de Rakhiv

La Iglesia de madera "La Exaltación de Nuestro Señor", 1816

L'église en bois „Le Saint Archange Michel”, XVIIIe siècle, village de Negroveț, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois „La Protection de la Mère de Dieu”, 1817, village de Synevyrska Poliana, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois, village de Soimy, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois „Le Saint-Dimitrie”, 1780, Repynne, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois, village de Ricika, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois „La Présentation de la Vierge au Temple” 1808, village de Bukivets, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois „Saint Nicolas”, 1798, village de Izky, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois „Saint Nicolas”, 1785, Podoboveț, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois, 1759, village de Roztoka, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois „Nativité de la Vierge Marie”, 1780, village de Pilipeț, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois „Saint Nicolas”, 1836, Verhnii Studenii, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois „Saint Nicolas”, 1751, village de Rekity, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois, 1809, village de Toruni, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois „Saint Nicolas”, 1797, village de Pryslyp, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois „L'Annonciation”, 1812, Nijnii Studenii, „Raion” de Mijghirea
 L'église en bois „Les Saints Apôtres Pierre et Paul”, XIIIe siècle, village de Suhii, „Raion” de Mijghirea

Eglises fortifiées en pierre - monuments historiques

L'église protestante, XIVe siècles, ville de Khoust, „Raion” de Khoust
 L'église reformée, XIII-XIVe siècles, village de Vișkove, „Raion” de Khoust

Eglises en pierre - monuments historiques

L'Église romano-catholique „Le Saint Jean Népomucène”, XVIIIe siècle, la petite ville de Rakhiv, „Raion” de Rakhiv
 L'Église romano-catholique „Saint-Etienne”, 1935, ville de Slatina (Solotvino), „Raion” de Tiatchiv
 L'Église orthodoxe „Saints Archanges Michel et Gabriel” 1895, ville de Slatina (Solotvino), „Raion” de Tiatchiv
 L'église reformée, XIII-XVIIIe siècles, ville de Tiatchiv, „Raion” de Tiatchiv
 L'Église romano-catholique „Saint-Etienne”, 1780, ville de Tiatchiv, „Raion” de Tiatchiv
 L'Église orthodoxe „La Protection de la Mère de Dieu”, 1889 ville de Tiatchiv, „Raion” de Tiatchiv
 L'Église romano-catholique, XIV-XVe siècles, ville de Khoust, „Raion” de Khoust
 L'Église orthodoxe - grecque, XVIIIe siècle, Khoust, „Raion” de Khoust

Monastères

Un monastère dans le village de Kryva, „Raion” de Tiatchiv
 Le monastère „Nativité de la Vierge Marie”, 1993, village de Uglia, „Raion” de Tiatchiv
 Le monastère „Saint Archange Michel”, Grușevo (Peri), „Raion” de Tiatchiv
 Un monastère dans le village de Tereblia, „Raion” de Tiatchiv
 Un monastère dans le village de Ciumaleve, „Raion” de Tiatchiv
 Un monastère dans le village de Dragove, „Raion” de Khoust
 Un monastère dans le village de Zabrod, „Raion” de Khoust
 Un monastère dans le village de Boroniava, „Raion” de Khoust
 Un monastère dans le village de Karpovtlas, „Raion” de Khoust
 Un monastère dans la ville de Khoust, „Raion” de Khoust
 Un monastère dans le village de Lypcia, „Raion” de Khoust

Synagogues

Une Synagogue dans la ville de Khoust, XIXe siècle, „Raion” de Khoust

Monuments, statues

La statue de Taras Sevcenko, village de Visk, „Raion” de Khoust
 Le Monument aux Héros de 1941-1945, La petite ville de Rakhiv, „Raion” de Rakhiv

Sites archéologiques, châteaux

Les ruines du château de Khoust, 1090, 1349, ville de Khoust, „Raion” de Khoust
Les ruines de l'observatoire astronomique, Sommet Pop Ivan (Ciorna Hora), „Raion” de Rakhiv

Musées

Musées du „Raion” de Mijghirea

Le Musée en plein air „Stare Selo (Vieux village)”, village de Koloceava
Le Musée „Vieille école – soviétique et tchèque” village de Koloceava
Le Musée „Chemin de fer aux rails étroits” village de Koloceava
Le Musée „Ivan Olbraht” village de Koloceava
Le Musée „Bocoraşul din Koloceava” village de Koloceava
Le Musée „Ligne d'Arpad” village de Koloceava
Le Musée „Bunker de Mihail Ştaier” village de Koloceava
Le Mémorial „Blok Post” village de Koloceava
Le Musée scolaire du „Pain”, village de Novoseliţa
Le Musée scolaire d'ethnographie, village de Novoseliţa
Le Musée scolaire d'ethnographie, village de Goliatyn
Le Musée de la forêt, sur la rive de Ciorna, village de Ciorna Rica
Le Musée scolaire d'ethnographie des „tissus”, village de Vucicove
Le Musée „Foyer parental”, village de Synevyr (Centre culturel)
Le Musée des Maquettes de Vieilles Églises, village de Pilipeţ
Le Musée „La Maison du Paysan”, village de Soymi
Le Musée Scolaire d'Histoire et d'Ethnographie, village de Repynne

Musées du „Raion” de Rakhiv

Le Musée d'Ecologie des Montagnes et d'Histoire Naturelle des Carpates de l'Ukraine, la petite ville de Rakhiv
Le Musée Ethnographique de la ville de Rakhiv, École no 3, village de Rakhiv
Le Musée d'Histoire Locale et d'Ethnographie, ville d'Iasinia
Le Musée Régional d'Histoire Locale et d'Ethnographie, village de Velikii Bicikiv (Bocicoiul Mare)
Le Musée „La Hutte”, Village de Dilove

Musées du „Raion” de Tiatchiv

Le Musée d'Histoire, de Culture, de Traditions et de Mode de Vie „Striberna Zemlya”, village de Gruşevo (Peri)
Le Musée Régional Ethnographique des localités sur la rivière Tereblea de Jos, village de Buştino
Le Musée littéraire „V. Grendji-Donscoi”, ville de Tiatchiv
Le Musée ethnographique „des Vieillessees”, village de Velika Ugolica
Le Musée d'Histoire et d'Ethnographie des Roumains de Transcarpatie, village d'Apşa de Jos
Le Musée Scolaire, village d'Apşa de Jos
Le Musée Scolaire, village de Bouţu Mic
Le Musée des Mines de Sel, la petite ville de Slatina (Solotvino)
Collection ethnographique de l'église monument, village de Kolodne

Musées du „Raion” de Khoust

Le Musée d'Histoire Locale et d'Ethnographie, ville de Khoust
Le Musée d'Histoire et d'Ethnographie, „La Maison de la grand-mère Pavlini”, XIXe siècle, village de Danilovo
Le Musée d'Ethnographie „Svitliţa”, XXe siècle, village de Nancovo

D'autres objectifs touristiques anthropiques

Le Centre Géographique de l'Europe, village de Dilove, „Raion” de Rakhiv
Les vieilles maisons en bois et les installations techniques et les ateliers hydromécaniques traditionnels (moulins à eau, moulins à foulon, lavoirs)
Les costumes populaires régionaux des ethnies de Transcarpatie: des Houtsoules, des Boikis, des habitants de Maramureş, des Hongrois et des Doloniens
L'Atelier de poterie, „Raion” de Khoust
Les ateliers de sculpture et d'instruments musicaux, les „Raion” de Rakhiv, et de Mijghirea

Les ateliers de tissage, les „Raion” de Rakhiv, et de Mijghirea
 L'atelier artisanal de vannerie, „Raion” de Khoust
 L'atelier de fabrication d'artisanat de perles, „Raion” de Mijghirea
 Le lac de barrage artificielle – Le Lac Tereblea (Vilșani), sur la rivière Tereblea
 „Raion” de Khoust

Traditions et festivals

Au printemps

Le Festival musical pour les enfants „La Narcisse d'or”, la ville de Khoust, „Raion” de Khoust
 Le Festival Artistique et d'Art „Raduga nad Tysoi”, Khoust, „Raion” de Khoust
 Le Festival Ethnoculturel du folklore roumain „Mărțișorul”, les localités roumaines de Transcarpathie
 Le Festival folklorique „Balmoș de Bârlibaş”, village de Kostelivka, „Raion” de Rakhiv
 Le Festival folklorique „Les gimbettes de Dilove”, Dilove, „Raion” de Rakhiv
 Le Festival „Le Départ des moutons à la montagne”, les „Raion” de Rakhiv et de Tiatchiv

En été

Le Festival „Silyska spivanka”, village de Khoust, „Raion” de Khoust
 Le Festival de l'eau minérale „Force de la vie dans les sources d'eau des Carpates”, „Raion” de Rakhiv, Tiatchiv, Khoust et Mijghirea
 La Fête „Sarmalele Bocicoiului”, village de Velikii Bicikiv, „Raion” de Rakhiv
 Le Festival de l'Humour et de la Satire „Berbeneția ighiv” (La baratte aux blagues), la ville d'Iasinia, „Raion” de Rakhiv
 Le Festival International des Houtsoules, la petite ville de Rakhiv, „Raion” de Rakhiv
 Le Festivalul International Rok&World Music „Europa Țenter”, la petite ville Rakhiv, „Raion” de Rakhiv
 Le Festival folklorique „La chanson de Seleşceului”, village de Nijnie Selișce, „Raion” de Khoust
 Le Festival des nationalités de Transcarpathie „La chanson des lacs salés”, ville de Slatina, „Raion” de Tiatchiv
 Le Festival musical „Na Synevir trembity klychut”, lac Sinevir, „Raion” de Mijghirea

Lacul de baraj artificial – Lacul Tereblea (Vilșani), de pe râul Tereblea raionul Hust
 The dam lake – The Tereblea Lake (Vilșani), from the Tereblea river, the district of Khoust
 Вільшанське водосховище – штучне озеро Теребля, Хустський район
 Le lac de barrage artificielle – Le Lac Tereblea (Vilșani), sur la rivière Tereblea „Raion” de Khoust

Hrushovo locality
село Грушеве

селище Солотвино
Slatina locality (Solotvino)

huțuli - raionul Rahiv
houtsoules - district of Rakhiv
гуцулів - Рахівський район : hutsul : hutsule

Le Festival régional de Folklore „Kolochaivske vidlunya Tereblyanskoi dolyny”, village de Mijghirea, „Raion” de Mijghirea

En automne

Le Festival folklorique „Le fromage des Houtsoules”, la petite ville Rakhiv, „Raion” de Rakhiv

Le Festival folklorique „Hułulska ripa” (La pomme de terre des Houtsoules), village de Dilove, „Raion” de Rakhiv

Le Festival folklorique „Cerga din Kvasi”, village de Kvasi, „Raion” de Rakhiv

En hiver

Le Festival et la Foire des maîtres artisans „Le lard de Verkhovyna”, petite ville de Mijghirea, „Raion” de Mijghirea

„Viflaimul” - pièce de théâtre religieux pendant le Noël, „Raion” de Rakhiv, de Tiatchiv, de Khoust et de Mijghirea

Le Festival de la Neige „Forshong”, „Raion” de Tiatchiv

Objectifs touristiques naturels

Parcs Nationaux

Le Parc National „*Les Carpates*” – Réserve de Biosphère, 57.880 ha (La Réserve des Carpates – Massif de Chornohirs'kui, La Réserve des Carpates – Massif de Svydovets'kyi, La Réserve des Carpates – Massif de Marmoros'kyi, La Réserve des Carpates – Massif de Kuziis'kyi, La Réserve des Carpates – Massif de Uhol's'ko – Shyrokoluzhans'kyi, La Réserve des Carpates – Dolyna Nartsysiv (Vallée des Narcisses), 256,6 ha

Le Parc National de Synevyr, 40400 ha

Réserves d'intérêt national

Réserve Zatinky et Teresvianka Terrains, 13 ha, botanique,

Réserve Hladyns'kyi, 130 ha, botanique

Réserve Gorgany, 248 ha, botanique

Réserve Kedryns'kyi, 166 ha, botanique

Réserve Kernychny, 107 ha, botanique

Réserve Stranzul, Zadnia et Kedryn Terrains, 510 ha, botanique

Réserve Aps'hynets'kyi, 105 ha, hydrologique

Réserve Dibrova, 712 ha, forestière, „Raion” de Rakhiv

Réserve Brabul's'kyi, 1026 ha, de paysage, „Raion” de Tiatchiv

Réserve Richans'kyi, 2408 ha, zoologique

Réserves d'intérêt local

Réserve Radyanski Karpaty, 648,9 ha, „Raion” de Rakhiv

Réserve Ozirtse, „Raion” de Mijghirea

Monuments de la nature

Réserve Urochysche Holiatyn

Réserve Velykyi Yavorets'ta Obnoha

Monuments naturels hydrologiques d'intérêt local

La Chute d'eau Shypit, 0,19 ha, village de Pilipeți, „Raion” de Mijghirea

La Chute d'eau Gordyliv, 0,4 ha, village de Zaricne, „Raion” de Khoust

Les Lacs salés, 2 ha, village de Solotvino, „Raion” de Tiatchiv

Les Lacs salés, 0,3 ha, „Raion” de Khoust

Monuments naturels géologiques d'intérêt local

La Grotte de Jemciujyna, „Raion” de Tiatchiv

La Grotte de Molociny kaminy, „Raion” de Tiatchiv

La Grotte de Kuklya, „Raion” de Tiatchiv

Les rochers Svydovetski, „Raion” de Rakhiv

D'autres objectifs touristiques naturels

Chute d'eau de Trufaneți, „Raion” de Rakhiv

La Grotte de Drujba, de Viv, de Perlinova, village d'Uglea, „Raion” de Tiatchiv

Un Pont Naturel dans une zone karstique, Mala Ugolica, „Raion” de Tiatchiv

Le Lac Lipoveț, village de Lipoveț, „Raion” de Khoust

Le rocher rouge „Strimcak”, rivière Rica, „Raion” de Khoust

Plus de 40 grottes développées en calcaires et grès

Plus de 200 de sources minérales („borcut”)

Ucrania

La Región de Transcarpatia (Zakarpatia)

La Depresión de Transcarpatia y los montes circunyacentes

Ubicación

La Depresión de Transcarpatia está ubicada en la parte sudoeste de Ucrania, en la Región de Transcarpatia, siendo delimitada al norte y este por la región de Ivano-Frankivsk, al sur por Rumanía, por medio de la cresta principal de las Montañas Maramureşului y el río Tisa, al oeste por las comarcas de Vinogradiv, Irşava, Svalaeva y Voloveţ de la región de Transcarpatia.

La Depresión de Transcarpatia, junto con los montes circunyacentes hasta la divisoria de las aguas, tiene una superficie de 6.973 km².

En la Depresión de Transcarpatia hay cuatro comarcas: Rahiv, Teaciv, Hust y Mijghirea.

La comarca de Mijghirea tiene como capital la villa de Mijghirea, 22 comunas y 21 pueblos.

La comarca de Hust tiene como capital la ciudad de Hust, 1 villa, 25 comunas con 31 pueblos.

La comarca de Teaciv tiene como capital la ciudad de Teaciv, 5 villas, 31 comunas y 25 pueblos.

La comarca de Rahiv tiene como capital la villa de Rahiv, 3 villas, 17 comunas y 11 pueblos.

La altitud mínima es de 157 m a la salida del río Tisa de la Depresión de Transcarpatia y la altitud máxima es de 2061 m en la cima Goverla.

Lugares de interés turístico antrópicos

Iglesias de madera paradores nacionales de turismo

La Iglesia de madera "Los Santos Apóstoles Pedro y Pablo", 1827, la localidad de Lazescina, la comarca de Rahiv

La Iglesia de madera "La Exaltación de Nuestro Señor", 1816, la localidad de Iasinia, la comarca de Rahiv

La Iglesia de madera "La Exaltación de Nuestro Señor", 1824, la localidad de Iasinia, la comarca de Rahiv

La Iglesia de madera "Las Santas Mujeres Reverendas", 1856, la localidad de Stebnii, la comarca de Rahiv

La Iglesia de madera "Los Santos Apóstoles Pedro y Pablo", 1860, la localidad de Dilove, la comarca de Rahiv

La Iglesia de madera "San Demetrio Mártir", 1870, la localidad de Verhne Vodiane (Apşa de Sus), la comarca de Rahiv

La Iglesia de madera "San Nicolás Milagrero", 1776, la localidad de Seredne Vodiane (Apşa de Mijloc), la comarca de Rahiv

La Iglesia de madera "San Nicolás Milagrero", 1428, la localidad de Seredne Vodiane (Apşa de Mijloc), la comarca de Rahiv

La Iglesia de madera "San Nicolás Milagrero", 1604, la localidad de Dibrova (Nijnia Apşa, Apşa de Jos), la comarca de Teaciv

La Iglesia de madera "San Nicolás", 1470, Kolodne, la comarca de Teaciv

La Iglesia de madera "San Nicolás", 1704, la localidad de Sokirniţa, la comarca de Hust

La Iglesia de madera "San Miguel", 1688, la localidad de Krainykov, la comarca de Hust

La Iglesia de madera "San Nicolás", 1779, la localidad de Danylove, la comarca de Hust

La Iglesia de madera "Santa Reverenda Parascheva", siglo XV, la localidad de Oleksandrivka, la comarca de Hust

La Iglesia de madera "El Nacimiento de Nuestra Señora", siglo XVI, la localidad de Steblivka (en ruinas), la comarca de Hust

La Iglesia de madera "El Espíritu Santo", 1795, la localidad de Kolociava, la comarca de Mijghirea

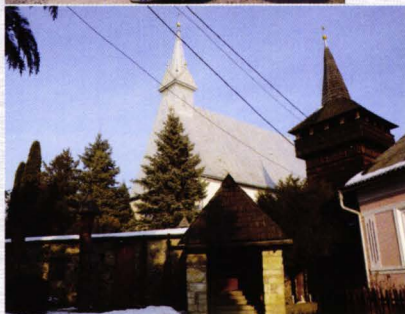
Statuia lui Taras Sevcenko,
localitatea Vișkove, raionul Hust
The statue of Taras Sevcenko, Visk
locality, district of Khust
Пам'ятник Тарасу Шевченку,
селище Вишково, Хустський
район

localitatea Vișkove
селище Вишково

izvoare minerale (borcuturi), loc. Șaia
mineral springs, Shaian locality
мінеральних джерел (буркут), село
Шаян
sources minérales („borcut”)
aguas minerales (aguas efervescentes)

Biserica Reformată, sec. XIII-XIV, localitatea
Vișkove, raionul Hust
The Protestant Church, XIII-XIV-th century,
Vișkove locality, district of Khust
Угорський реформатський костел, XIII-XIV ст,
селище Вишково, Хустський район
L'église réformée, XIII-XIV siècles, village de
Vișkove, „Raion” de Khoust
La Iglesia Reformada, siglos XIII-XIV, la localidad
de Vișkove, la comarca de Hust

La Iglesia de madera "El Espíritu Santo", 1795, la localidad de Kolociava, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera "San Miguel Arcángel", siglo XVIII, la localidad de Negroveț, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera "El Cobijo de Nuestra Señora", 1817, la localidad de Synevyrská Poliana, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera, la localidad de Soimy, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera "San Demetrio", 1780, la localidad de Repynne, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera, la localidad de Ricika, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera "La Presentación", 1808, la localidad de Bukivets, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera "San Nicolás", 1798, Izky, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera "San Nicolás", 1785, la localidad de Podoboveț, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera, 1759, la localidad de Roztoka, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera "El Nacimiento de Nuestra Señora", 1780, la localidad de Pilipeț, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera "San Nicolás", 1836, la localidad de Verhnii Studenii, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera "San Nicolás", 1751, Rekity, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera, 1809, la localidad de Toruni, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera "San Nicolás", 1797, la localidad de Pryslip, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera "La Anunciación", 1812, la localidad de Nijnii Studenii, la comarca de Mijghirea

La Iglesia de madera "Los Santos Apóstoles Pedro y Pablo", siglo XIII, la localidad de Suhii, la comarca de Mijghirea

Iglesias fortificadas paradores nacionales de turismo

La Iglesia Protestante, siglos XIV, la localidad de Hust, la comarca de Hust

La Iglesia Reformada, siglos XIII-XIV, la localidad de Vișkove, la comarca de Hust

Iglesias de piedra paradores nacionales de turismo

La Iglesia Católica Latina "San Juan Nepomuceno", siglo XVIII, la localidad de Rahiv, la comarca de Rahiv

La Iglesia Católica Latina "San Esteban", 1935, la localidad de Slatina (Solotvino), la comarca de Teaciv

La Iglesia Oriental "Los Santos Arcángeles Miguel y Gabriel", 1895, la localidad de Slatina (Solotvino), la comarca de Teaciv

La Iglesia Reformada, siglos XIII-XVIII, la localidad de Teaciv, la comarca de Teaciv

La Iglesia Católica Latina "San Esteban", 1780, la localidad de Teaciv, la comarca de Teaciv

La Iglesia Oriental "El Cobijo de Nuestra Señora", 1889, la localidad de Teaciv, la comarca de Teaciv

La Iglesia Católica Latina, siglos XIV-XV, la localidad de Hust, la comarca de Hust

La Iglesia Ortodoxa – Griega, siglo XVIII, la localidad de Hust, la comarca de Hust

Monasterios

Monasterio, la localidad de Kryva, la comarca de Teaciv

El Monasterio "El Nacimiento de Nuestra Señora", 1993, la localidad de Uglia, la comarca de Teaciv

El Monasterio "San Miguel Arcángel", la localidad de Grușevo (Peri), la comarca de Teaciv

Monasterio, la localidad de Tereblia, la comarca de Teaciv

Monasterio, la localidad de Ciumaleve, la comarca de Teaciv

Monasterio, la localidad de Dragove, la comarca de Hust

Monasterio, la localidad de Zabrod, la comarca de Hust

Monasterio, la localidad de Boroniava, la comarca de Hust
Monasterio, la localidad de Karpovtlas, la comarca de Hust
Monasterio, la localidad de Hust, la comarca de Hust
Monasterio, la localidad de Lypcia, la comarca de Hust

Sinagogas

Sinagoga, siglo XIX, la localidad de Hust, la comarca de Hust

Monumentos, estatuas

La Estatua del poeta Taras Sevcenko, la localidad de Visk, la comarca de Hust
El Monumento a los Héroes de 1941-1945, Rahiv, la comarca de Rahiv

Yacimientos, castillos

Las ruinas del castillo medieval en Hust, 1090, 1349, la localidad de Hust, la comarca de Hust

Las ruinas del observatorio astronómico, la cima Pop Ivan (Ciorna Hora), la comarca de Rahiv

Museos

Museos de la comarca de Mijghirea

El Museo al aire libre "Stare Selo" ("El antiguo pueblo)", Koloceava
El Museo "La antigua escuela – Soviética y Checa", la localidad de Koloceava
El Museo "El ferrocarril de vía angosta", la localidad de Koloceava
El Museo "Ivan Olbraht", la localidad de Koloceava
El Museo „Bocorașul din Koloceava", la localidad de Koloceava
El Museo "La Línea de Arpad", la localidad de Koloceava
El Museo "El Búnker de Mihail Ștaier", la localidad de Koloceava
El Museo memorial "Blok Post", la localidad de Koloceava
El Museo escolar "del Pan", la localidad de Novoseliția
El Museo escolar de etnografía, la localidad de Novoseliția
El Museo escolar de etnografía, la localidad de Goliatyn
El Museo del bosque a la orilla del río Ciorna, la localidad de Ciorna Rica
El Museo escolar "de los Tejidos", la localidad de Vucicove
El Museo "La Casa Paterna", la localidad de Synevyr (casa de la cultura)
El Museo de las Maquetas de las Antiguas Iglesias, la localidad de Pilipeț
El Museo "La Casa del Paisano", la localidad de Soymi
El Museo escolar de Historia y Etnografía, la localidad de Repynne

Museos de la comarca de Rahiv

El Museo de Ecología de los Montes y de Historia Natural de los Cárpatos Ucranianos, la localidad de Rahiv
El Museo Etnográfico de la ciudad de Rahiv, Escuela n°3, la localidad de Rahiv
El Museo de Historia Local y Etnografía, la localidad de Iasinia
El Museo Regional de Historia Local y Etnografía, la localidad de Velikii Bicikiv (Bocicoiul Mare)
El Museo "La cabaña", la localidad de Dilove

Museos de la comarca de Teaciv

El Museo de la Historia, Cultura, Costumbres y Vida "Sriberna Zemlya", la localidad de Grușevo (Peri)
El Museo Regional Etnográfico de las localidades del río Tereblea de Jos, la localidad de Buștino
El Museo literario "V. Grendji-Donscoi", la localidad de Teaciv
El Museo Etnográfico "De las Senectudes", la localidad de Velika Ugolica
El Museo de Historia y Etnografía de los Rumanos de Transcarpatia, la localidad de Apșa de Jos
El Museo escolar, la localidad de Apșa de Jos
El Museo escolar, la localidad de Bouțu Mic
El Museo sobre la Historia de las Salinas, la localidad de Slatina (Solotvino)
La colección etnográfica de la iglesia monumento, la localidad de Kolodne

Museos de la comarca de Hust

El Museo de Historia Local y Etnografía, la localidad de Hust
El Museo de Historia y Etnografía "La Casa de la abuela Pavlini", siglo XIX, la localidad de Danilovo

Ruinele castelului Hust, 1090, 1349, localitatea Hust, raionul Hust
 The ruins of Khust Castle, 1090, 1349, Khust locality, district of Khust
 Руїни Хустського замку, 1090–1349, місто Хуст, Хустський район
 Les ruines du château de Khoust, 1090, 1349, ville de Khoust, „Raion” de Khoust
 Las ruinas del castillo medieval en Hust, 1090, 1349, la localidad de Hust, la comarca de Hus

Biserica Protestantă, sec. XIV, localitatea Hust, raionul Hust
 The Protestant Church, XIV-th century, Khust locality, district of Khust
 Хустська Реформатська церква, XIV ст., місто Хуст, Хустський район
 L'église protestante, XVe siècle, ville de Khoust, „Raion” de Khoust
 La Iglesia Protestante, siglos XIV, la localidad de Hust, la comarca de Hust

Sinagogă, sec XIX, localitatea Hust, raionul Hust
 Synagogue, XIX-th century, Khust locality, district of Khust
 Синагога, XIX ст., місто Хуст, Хустський район
 Une Synagogue dans la ville de Khoust, XIXe siècle, „Raion” de Khoust
 Sinagoga, siglo XIX, la localidad de Hust, la comarca de Hust

El Museo Etnográfico "Svitliția", siglo XX, la localidad de Nancovo

Otros lugares de interés turístico antrópicos

El Centro Geográfico de Europa, la localidad de Dilove, la comarca de Rahiv
Casas antiguas de madera y las instalaciones de técnica tradicional bajo la acción del agua (molinos, máquinas de batanar, lavaderos)

El traje tradicional de los grupos étnicos de Transcarpatia: de los Hutsules, de los "boiki", de Maramureș, de los húngaros y "dolonieni"

Taller de cerámica, la comarca de Hust

Talleres de escultura e instrumentos musicales, Rahiv, la comarca de Mijghirea

Talleres de tejido, la comarca de Rahiv, la comarca de Mijghirea

Taller de trabajos de cestería, la comarca de Hust

Taller de confección de artículos tradicionales con cuentas (gargantillas), la comarca de Mijghirea

Lago de presa artificial – El Lago Tereblea (Vișani) del río Tereblea, la comarca de Hust

Fiestas y Tradiciones

En primavera

El Festival musical para niños "El Narciso de Oro", la localidad de Hust, la comarca de Hust

El Festival Artístico de Arte "Raduga nad Tysoi", la localidad de Hust, la comarca de Hust

El Festival Etnocultural del folclor rumano "Mărțișorul" ("El Marzo"), las localidades rumanas de Transcarpatia

El Festival folclórico "El Balmoș de Bârlibaș" (plato tradicional de polenta con queso), la localidad de Kostelivka, la comarca de Rahiv

El Festival folclórico "Las Roscas de Dilove", la localidad de Dilove, la comarca de Rahiv

El Festival "El ascenso de las ovejas en el monte", la comarca de Rahiv, la comarca de Teaciv

En verano

El Festival "Silyska spivanka", localidad de Hust, la comarca de Hust

El Festival del agua mineral "La fuerza de la vida en los minerales de los Cárpatos", las comarcas de Rahiv, Teaciv, Hust y Mijghirea

La Fiesta de "Las coles rellenas de Bocicoi", la localidad de Velikii Bicikiv, la comarca de Rahiv

El Festival de la sátira y el humor "Berbenetia fighiv" ("El ordeñadero con bromas"), la localidad de Iasinia, la comarca de Rahiv

El Festival Internacional de los Hutsules, Rahiv, la comarca de Rahiv

El Festival Internacional Rok&World Music "Europa Tenter", la localidad de Rahiv, la comarca de Rahiv

El Festival folclórico "El Canto Seleșceului", la localidad de Nijnie Selișce, la comarca de Hust

El Festival de las Nacionalidades de Transcarpatia "El Canto de los lagos salados", la localidad de Slatina, la comarca de Teaciv

El Festival musical „Na Synevîr trembity klychut”, el lago Sinevir, la comarca de Mijghirea

El Festival folclórico regional „Kolochaivske vidlunya Tereblyanskoi dolyny”, la localidad de Mijghirea, la comarca de Mijghirea

En otoño

El Festival folclórico "El queso de los Hutsules", Rahiv, la comarca de Rahiv

El Festival folclórico „Huțulska ripa" ("La Patata de los Hutsules"), la localidad de Dilove, la comarca de Rahiv

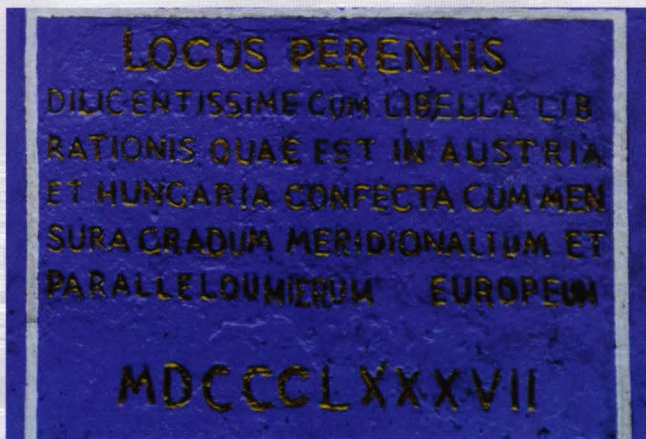
El Festival folclórico "La Colcha de Kvasi", Kvasi, la comarca de Rahiv

En invierno

El Festival y la Feria de los artesanos "El Tocino de Verhovina", la localidad de Mijghirea, la comarca de Mijghirea

"Belén", obras teatrales para Navidad, las comarcas de Rahiv, Teaciv, Hust y Mijghirea

LOCUS PERENNIS DILICENTISSIME CUM LIBELLA LIBRATIONIS
QUAE EST IN AUSTRIA ET HUNGARIA CONFECTACUM MENSURA
GRADUM MERIDIONALIUM ET PARALLELOUMIERUM EUROPEUM
MDCCCLXXXVII

Centrul Geografic al Europei,
localitatea Dilove, raionul Rahiv
The Geographic Centre of Europe,
Dilove locality, the district of
Rakhiv

Гелографічний центр Європи,
село Ділове, Рахівський район
Le Centre Géographique de
l'Europe, village de Dilove,
„Raion” de Rakhiv

El Centro Geográfico de Europa, la
localidad de Dilove, la comarca de
Rahiv

Cascada Trufaneți, raionul Rahiv
The Trufaneți Waterfall, the
district of Rakhiv

Водоспад Труфанець,
Рахівський район
Chute d'eau de Trufaneți, „Raion”
de Rakhiv

La Cascada Trufaneți, la comarca
de Rahiv

El Festival de la Nieve „Forshong”, la comarca de Teaciv

Lugares de interés turístico naturales

Parques Nacionales

El Parque Nacional Los Montes Cárpatos – Reserva de la Biosfera, 57.880 hectáreas (La Reserva Los Cárpatos – El Macizo Chornohirs'kui, La Reserva Los Cárpatos - El Macizo Svydovets'kyi, La Reserva Los Cárpatos - El Macizo Marmoros'kyi, La Reserva Los Cárpatos - El Macizo Kuziis'kyi, La Reserva Los Cárpatos - El Macizo Uhol's'ko – Shyrokoluzhans'kyi, La Reserva Los Cárpatos – La Dolina Nartsysiv (El Valle de los Narcisos), 256,6 hectáreas

El Parque Nacional Synevyr, 40400 hectáreas

Reservas de interés turístico nacional

La Reserva Zatinky y Teresvianka Terrains, 13 hectáreas, botánica

La Reserva Hladyns'kyi, 130 hectáreas, botánica

La Reserva Gorgany, 248 hectáreas, botánica

La Reserva Kedryns'kyi, 166 hectáreas, botánica

La Reserva Kernychny, 107 hectáreas, botánica

La Reserva Stranzul, Zadnia y Kedryn Terrains, 510 hectáreas, botánica

La Reserva Aphshynets'kyi, 105 hectáreas, hidrológica

La Reserva Dibrova, 712 hectáreas, forestal, la comarca de Rahiv

La Reserva Brabul's'kyi, 1026 hectáreas, paisajística, la comarca de Teaciv

La Reserva Richans'kyi, 2408 hectáreas, zoológica

Reservas de interés turístico local

La Reserva Radyanski Karpaty, 648,9 hectáreas, la comarca de Rahiv

La Reserva Ozirtse, la comarca de Mijghirea

Monumentos de la naturaleza

La Reserva Urochysche Holiatyn

La Reserva Velykyi Yavorets'ta Obnoha

Monumentos naturales hidrológicos de interés turístico local

La Cascada Shypit, 0,19 hectáreas, la localidad de Pilipeți, la comarca de Mijghirea

La Cascada Gordyliv, 0,4 hectáreas, la localidad de Zaricne, la comarca de Hust

Los Lagos Salados 2 hectáreas, la localidad de Solotvino, la comarca de Teaciv

Los Lagos Salados 0,3 hectáreas, la comarca de Hust

Monumentos naturales geológicos de interés turístico local

La Cueva Jemciujyna, la comarca de Teaciv

La Cueva Molociny kaminy, la comarca de Teaciv

La Cueva Kuklya, la comarca de Teaciv

Las Rocas Svydovetski, la comarca de Rahiv

Otros lugares de interés turístico naturales

La Cascada Trufaneți, la comarca de Rahiv

La Cueva Drujba, Viv, Perlinova, la localidad de Uglea, la comarca de Teaciv

El Puente Cárstico, la localidad de Mala Ugolica, la comarca de Teaciv

El Lago Lipoveț, la localidad de Lipoveț, la comarca de Hust

La Roca Roja "Strimcak", el río Rica, la comarca de Hust

Más de 40 cuevas ampliadas en caliza y gres

Más de 200 aguas minerales (aguas efervescentes)

Biserica de lemn „Sfântu Nicolaie Făcătorul de Minuni”, 1428, localitatea Seredne Vodiane (Apșa de Mijloc), raionul Rahiv

The wooden church "Saint Nicholas the Wonderworker", 1428, Seredne Vodiane locality (Apșa de Mijloc), district of Rakhiv

Дерев'яна церква Св. Миколи Чудотворця, 1428, село Середне Водяне (Середня Апша), Рахівський район

L'église en bois „Saint Nicolas le Thaumaturge”, 1428, village de Seredne Vodiane (Apșa de Mijloc), „Raion” de Rakhiv

Comuna Săpânța

Localizare geografică

Comuna Săpânța este așezată în partea de nord-vest a României, județul Maramureș, în Depresiunea Maramureșului, la 18 km de municipiul Sighetu Marmăției.

Comuna se învecinează la nord cu localitatea Teresva din Ucraina (frontiera fiind trasată de râul Tisa), la nord-est, est comuna Câmpulung la Tisa, la est comuna Sarasău, la est, est-sud municipiul Sighetu Marmăției, la sud comuna Giulești, la sud, sud-vest municipiul Baia Mare, la vest cu satul Certeze din județul Satu Mare, iar la nord-vest comuna Remeți.

Vatra localității este situată de-a lungul drumului național DN 19 și a Văii Săpânța, fiind amplasată pe depozitele proluviale ale Văii Săpânța și pe terasa inferioară și superioară a râului Tisa, în mica depresiune Săpânța-Teceu.

Suprafața localității

Teritoriul administrativ are o suprafață de 13.917 ha din care 6.430 ha terenuri agricole (2.831 ha pășuni, 2.968 ha fânețe, 428 ha teren arabil și 203 ha livezi), 6.115 ha terenuri ocupate cu păduri și 1.372 ha alte suprafețe (construcții, cariere, drumuri forestiere, stâncării, luciu de apă, mlaștini, zăvoaie).

Relieful

Altitudinea minimă a localității este de 228 m pe malul râului Tisa, iar altitudinea maximă este de 1.240 m în Vârful Rotundu.

Atestare documentară

În data de 30 octombrie 1373 apare prima consemnare scrisă a localității Săpânța (Zapancha) și face referire la un conflict legat de proprietăți, între boierii locali și coloniștii sași și maghiari aduși de regatul maghiar în localitatea Câmpulung la Tisa.

Populația

La recensământul din 2011, populația comunei a fost de 2.903 locuitori (1.438 bărbați - 49,54% și 1.467 femei - 50,46%) din care: 2.791 români (96,15%), 5 ucraineni (0,18 %), 4 maghiari (0,14 %) și despre 102 locuitori informațiile nu sunt disponibile (3,52%).

Din punct de vedere confesional erau 2.538 ortodocși (87,43%), 24 greco-catolici (0,83%), 224 adventiști de ziua șaptea (7,72%), 4 Martori a lui Iehova (0,14%), 4 romano-catolic (0,14%) și despre 106 informațiile nu sunt disponibile (3,66%).

Zone protejate

Parcul Dendrologic „Livada”, are o suprafață de 21 ha. În parc sunt cateva exemplare monumentale de stejar (*Quercus robur*) cu vârstă de peste 250 de ani de, precum și peste 30 de specii de arbori și arbuști: fag (*Fagus silvatica*), mesteacăn (*Betula pendula*), molid (*Picea abies*), carpen (*Carpinus betulus*), alun (*Corylus avellana*), etc..

Pe teritoriul administrativ a localității se afla doua Situri Natura 2000 care includ 39 % din suprafața totală: Tisa Superioara RO SCI 0251 - 4% și Platoul Igniș RO SCI 0092 - 35 %.

Obiective turistice antropice

Cimitirul Vesel – patrimoniu UNESCO, casa muzeu „Stan Ioan Pătraș”, statuia lui Stan Ioan Pătraș, troițele în stil săpânțean, porțile maramureșene în stil săpânțean, cimitirul evreiesc, Mănăstirea Săpânța-Peri „Sfântul Arhanghel Mihail”, ansamblul de arhitectură și tehnică populară - vâltoari, tradiții și portul popular din Săpânța, atelierul de sculptură (Stan Dumitru – Tincu, Stan Teodor – Colțun, Stan Gheorghe – Colțun), atelier de țesut (Stan Ioana, Stan Ana, Zapca Maria, Pop Maria) și festivalul de cântece și dansuri tradiționale „Stan Ioan Pătraș”.

Obiective turistice naturale

Vârful Rotundu (1.240 m), vârful Bradului, Piatra Săpânței (941 m), Piatra Șoimilor, Piatra Custuri (931 m), Piatra Borcutului, defileul Văii Săpânța, Runcu și Mires, cascadele Custuri, Runcu și Șipot, izvoarele minerale (borcuturi) Corona, Roșu și Elisabeta, caldera vulcanică Săpânța, mlaștinele Jilărescu, Tribșor, Colibi, Mireș, Mlăci, Tinovul Vrăticel.

The Săpânța Village

Geographic positioning

The Săpânța village lies in the north-western part of Romania, Maramureș County, in the Maramureș Depression, at 18 km from the town of Sighetu Marmăției.

The village borders to the north with the Teresva locality from Ukraine (the border being traced by the Tisa River), to the north-east, east the village of Câmpulung la Tisa, to the east the village of Sarasău, to the east, east-south the town of Sighetu Marmăției, to the south the village of Giulești, to the south, south-west the city of Baia Mare, to the west with the village of Certeze from Satu Mare County, and to the north-west with the village of Remeți.

The locality perimeter is situated along the National Road NR 19 and the Săpânța Valley, being situated on the proluvium deposits of the Săpânța Valley and on the upper and lower terrace of the Tisa river within the small Săpânța-Teceu Depression.

The surface of the locality perimeter

The administrative territory has a surface of 13.917 ha out of which 6.430 ha agricultural land (2.831 ha meadows, 2.968 ha grassland, 428 ha tillable land și 203 ha orchards), 6.115 ha forested terrains și 1.372 ha other surfaces (constructions, quarries, forest roads, rocky outcrops, waters, marshes, water meadows).

The Relief

The minimum altitude of the locality's territory is 228 m on the banks of the Tisa River, and the maximum altitude is 1.240 m in the Rotundu Peak.

Documentary attestation

On October 30-th, 1373 the first written record of the Săpânța Village appears as "Zapancha" and refers to a property related conflict between local landowners versus Transylvanian Saxon and Hungarian settlers brought by the Hungarian Kingdom in the area of the neighbouring locality Câmpulung la Tisa.

Population

At the 2011 Census, the population of the village was 2.903 inhabitants (1.438 male population - 49,54% and 1.467 female population - 50,46%) out of which: 2.791 Romanians (96,15%), 5 Ukrainians (0,18 %), 4 Hungarians (0,14 %) and about 102 inhabitants information is not available (3,52%).

From the religious point of view there were 2.538 Orthodox (87,43%), 24 Greek Catholics (0,83%), 224 Seventh-day Adventists (7,72%), 4 Jehovah's Witnesses (0,14%), 4 Roman Catholics (0,14%) and about 106 inhabitants information is not available (3,66%).

Protected areas

The „Livada” ("Orchard") arboretum has a 21 ha surface. In the arboretum there are some monumental oak samples (*Quercus robur*) aged over 250 years, and over 30 species of trees and shrubs: beech (*Fagus sylvatica*), birch (*Betula pendula*), spruce (*Picea abies*), hornbeam (*Carpinus betulus*), hazel (*Corylus avellana*), etc.. On the administrative territory of the village there are 2 Site Natura 2000 protected areas, which include 39 % of the total surface: Upper Tisa River RO SCI0251 - 4% and Igriș Plateau RO SCI 0092 - 35 %.

Anthropic tourist sights

The Merry Cemetery –UNESCO patrimony, the „Stan Ioan Pătraș” Museum House, the statue of Stan Ioan Pătraș, the traditional triptychs of Săpânța, the traditional Maramureș wooden gates in Săpânța style, the old jewish cemetery, The Săpânța-Peri Monastery "St. Michael the Archangel", the architectural ensembles and folk technology, whirlpools, traditions and folk costumes from Săpânța, carving shops (Stan Dumitru – Tincu, Stan Teodor – Colțun, Stan Gheorghe – Colțun), weaving shop (Stan Ioana, Stan Ana, Zapca Maria, Pop Maria) and The "Stan Ioan Pătraș" traditional folk songs and dances festival.

Natural tourist sights

The Rotundu Peak (1.240 m), The Bradului Peak, Săpânța's Rock (941 m), The Hawk's Rock, The Custuri Rock (931 m), The Borcut (mineral spring) Rock, The Săpânța Valley Canyon, Runcu and Mireș, the Waterfalls Custuri, Runcu and Șipot, the mineral springs Corona, Roșu and Elisabeta, The Săpânța volcanic caldera, The Jilărescu, Tribșor, Colibi, Mireș, Mlăci, and Vrăticel marshes.

Село Сапинца

Географічне положення

Село Сапинца розміщене у північно-західній частині Румунії, у Мармороській котловині, області Марамуреш, на відстані 18 км від міста Сігету Мармаціей.

Село межує: на півночі з населеним пунктом Тересва з України (кордон проходить по річці Тиса), на північному сході та сході – з населеним пунктом Кимпулунг ла Тиса, на сході – із селом Сарасиу, на південному сході – із містом Сігету Мармаціей, південним його сусідом є село Чертези області Сату-Маре, а на північному заході від Сапинци розташоване село Ремети.

Осередок населеного пункту розміщений вздовж національної автомобільної дороги DN 19 і долини Сапинца, знаходячись на пролювіальних накопиченнях долини Сапинца, а також на верхній та нижній терасах річки Тиса, у невеликій котловині Сапинца–Течуе.

Площа населеного пункту

Площа адміністративної території населеного пункту становить 13.917 га, з яких 6.430 га займають сільськогосподарські угіддя (2.831 га пасовищ, 2.968 га сінокосів, 428 га орних земель і 203 га садів), 6.115 га зайняті лісами і 1.372 га – іншими ділянками (забудовами, кар'єрами, лісовими дорогами, скелястою місцевістю, водним простором, болотами, заливними луками).

Рельєф

Мінімальна висота населеного пункту становить 228 м на березі річки Тиса, а максимальна висота – 1.240 м на вершині Ротунду (Кругла).

Документальне підтвердження

30 жовтня 1373 року з'являється перша письмова згадка про населений пункт Сапинца (Запанка), у якій зазначається про конфлікт через власність між місцевими боярами та німецькими і угорськими поселенцями, переселеними угорським королівством у Кимпулунг ла Тиса.

Населення

За результатами перепису населення від 2011 року сільське населення налічувало 2.903 мешканців (1.438 чоловіків - 49,54% і 1.467 жінок – 50,46%), серед яких: 2.791 румун (96,15%), 5 українців (0,18 %), 4 угорців (0,14 %), а про 102 жителів інформація не подається (3,52%).

3 конфесійної точки зору у селі є 2.538 православних (87,43%), 24 греко-католиків (0,83%), 224 адвентистів сьомого дня (7,72%), 4 свідків Єгови (0,14%), 4 римо-католиків (0,14%) а про 106 жителів інформація не подається (3,66%).

Природоохоронні території

Дендрологічний парк „Левада”, площею 21 га. У парку знаходяться декілька монументальних дубів (*Quercus robur*) віком понад 250 років, а також більше 30 видів дерев і кущів: бук (*Fagus silvatica*), береза (*Betula pendula*), ялина (*Picea abies*), граб (*Carpinus betulus*), ліщина (*Corylus avellana*) тощо.

На адміністративній території населеного пункту знаходяться два ландшафти Натура 2000, які охоплюють 39% загальної площі: Верхня Тиса RO SCI 0251 - 4% і Плато Ігніш RO SCI 0092 - 35%.

Антропологічні туристичні об'єкти

“Веселий цвинтар” – спадщина ЮНЕСКО, хата-музей „Стан Іоан Патраш”, статуя Стана Іоана Патраша, сапинцяньські трійці, марамурські дерев'яні ворота у сапинцяньському стилі, єврейський цвинтар, монастир Сапинца - Пері „Святого Архангела Михаїла”, архітектурний ансамбль народних промислів - валила, народне вбрання Сапинци, скульптурна майстерня (Стан Думітру – Тінку, Стан Теодор – Колцун, Стан Георге – Колцун), ткацька майстерня (Стан Йоана, Стан Ана, Запка Марія, Поп Марія) і фестиваль народної пісні і танцю „Стан Іоан Патраш”.

Природні туристичні об'єкти

Вершина Ротунду (1.240 м), вершина Брадулуй, П'ятра Сапинци (941 м), П'ятра Шоймілор (Соколиний камінь), П'ятра Кустурь (931 м), П'ятра Боркутулуй, ущелина долини Сапинца, Рунку і Міреш, водоспади Кустурь, Рунку і Шіпот, мінеральні джерела (буркут) Корона, Рошу і Єлизавета, вулканічна кальдера Сапинца, мочарі Жілареску, Трібшор, Колібі, Міреш, Млач, болото Втратичел.

Commune Săpânța

Localisation géographique

La commune Săpânța est située dans le nord-ouest de la Roumanie, dans la Dépression de Maramureș, département de Maramureș, à 18 km de la municipalité de Sighetu Marmăției. La commune a pour frontière au nord la localité Teresva, d'Ukraine (la frontière de la Roumanie suit le lit de la rivière Tisza), au nord-est et à l'est la commune Câmpulung la Tisa, à l'est la commune Sarasău, à l'est et au sud-est la municipalité de Sighetu Marmăției, au sud la commune Giulești, au sud et au sud-ouest la municipalité de Baia Mare, à l'ouest le village Certeze de département de Satu Mare et au nord-ouest la commune Remeți.

Le foyer de la localité est situé le long de la route nationale RN 19 et de la Vallée de la Săpânța, étant placé sur les dépôts proluviaux de la Vallée de la Săpânța et sur les terrasses inférieures et supérieures de la rivière Tisza, dans la petite Dépression de Săpânța-Teceu.

Superficie de la localité

Le territoire administratif de la localité détient une superficie de 13.917 ha d'où 6.430 ha de terrains agricoles (2.831 ha de pâturages, 2.968 ha de prairies de fauche, 428 ha de terres arables et 203 ha de vergers), 6.115 ha de forêts et 1.372 ha d'autres surfaces (des constructions, des carrières, des routes forestières, des zones rocheuses, des surfaces d'eau, des marais, des boqueteaux aux bords des cours d'eaux).

Relief L'altitude minimale de la localité est de 228 m sur la rive de la rivière Tisza et l'altitude maximale est de 1 240 m au sommet Rotundu.

Bref historique

La première mention écrite de la localité Săpânța apparaît le 30 octobre 1373 sous le nom de Zapancha. Ce document écrit fait référence à un conflit lié aux propriétés, entre les nobles locaux et les colons saxons et hongrois apportés par le royaume hongrois dans la localité Câmpulung la Tisa.

Population

Au recensement de 2011, la population de la commune s'élevait à 2.903 habitants (1.438 hommes ce qui représente 49,54 % de la population totale et 1.467 femmes, ce qui représente 50,46 % de la population totale). Il y avait 2.791 Roumains (96,15%), 5 Ukrainiens (0,18 %), 4 Hongrois (0,14 %) et il n'y a pas d'informations sur 102 personnes.

Du point de vue confessionnel, il y en avait 2.538 orthodoxes (87,43%), 224 adventistes du septième jour (7,72%), 24 gréco-catholiques (0,83%), 4 romano-catholiques (0,14%), 4 témoins de Jéhovah (0,14%), il n'y a pas d'information sur 106 personnes (3,66%)

Aires protégées

Le Parc dendrologique „Livada” détient une superficie de 21 ha. Dans le parc il y a quelques exemplaires monumentaux de chêne (*Quercus robur*), âgés de plus de 250 ans, ainsi que plus de 30 espèces d'arbres et d'arbustes: le hêtre (*Fagus silvatica*), le bouleau (*Betula pendula*), l'épicéa (*Picea abies*), le charme (*Carpinus betulus*), le noisetier (*Corylus avellana*) etc. Sur le territoire administrative de la localité il y a deux sites Natura 2000 qui incluent 39% de la superficie totale: Tisza Supérieure RO SCI 0251 (4%) et Plateau Igniș RO SCI 0092 (35 %).

Objectifs touristiques anthropiques

Le Cimetière Joyeux – dans le patrimoine mondial de l'UNESCO, La Maison de „Stan Ioan Pătraș”, la statue de Stan Ioan Pătraș, les calvaires dans le style de Săpânța, les portails de Maramureș dans le style de Săpânța, le Cimetière juif, le Monastère Săpânța-Peri „Le Saint archange Michel”, l'ensemble d'architecture et de technique populaire – les lavoirs, les traditions et le costume populaire de Săpânța, l'atelier de sculpture (Stan Dumitru – Tincu, Stan Teodor – Colțun, Stan Gheorghe – Colțun), l'atelier de tissage traditionnel (Stan Ioana, Stan Ana, Zapca Maria, Pop Maria) et le Festival des chansons et de danses traditionnelles „Stan Ioan Pătraș”.

Objectifs touristique naturels

Sommet Rotundu (1.240 m), Sommet Bradului, Piatra Săpânței/”Rocher de Săpânța” (941 m), Piatra Șoimilor, Piatra Custuri (931 m), Piatra Borcutului, les défilés des vallées de la Săpânța, du Runcu et du Mireș, les chutes d'eau Custuri, Runcu et Șipot, les sources minérales („borcuturi”) Corona, Roșu et Elisabeta, caldeira volcanique Săpânța, les marais Jilărescu, Tribșor, Colibi, Mireș, Mlăci, la Tourbière de Vrăticel.

La Comuna de Săpânța

Ubicación geográfica

La comuna de Săpânța está ubicada en la parte noroeste de Rumanía, la provincia de Maramureș, en la Depresión de Maramureș, a 18 km de distancia del municipio de Sighetu Marmăției.

La comuna colinda al norte con la localidad de Teresva de Ucrania (la frontera siendo delineada por el río Tisa), al nordeste, este con la comuna de Câmpulung la Tisa, al este con la comuna de Sarasău, al este, este-sur con el municipio de Sighetu Marmăției, al sur con la comuna de Giulești, al sur, sudoeste con el municipio de Baia Mare, al oeste con el pueblo de Certeze de la provincia de Satu Mare, y al noroeste con la comuna de Remetei.

El casco urbano de la localidad está ubicado a lo largo de la carretera nacional DN 19 y el Valle Săpânța, siendo situado sobre los depósitos proluviales del Valle Săpânța y en el rellano inferior y superior del río Tisa, en la estrecha depresión Săpânța-Teceu.

La superficie de la localidad

El territorio administrativo tiene una superficie de 13.917 hectáreas de los cual 6.430 hectáreas terrenos agrícolas (2.831 hectáreas pastos, 2.968 hectáreas henar, 428 hectáreas tierra de cultivo y 203 hectáreas huertos), 6.115 hectáreas terrenos con bosques y 1.372 otras superficies (construcciones, canteras, caminos forestales, roquedas, lustre de agua, pantanos, sotos).

El relieve

La altitud mínima de la localidad es de 228 m en la orilla del río Tisa, y la altitud máxima es de 1.240 metros en la cima Rotundu.

Atestiguación documental

En la fecha de 30 de octubre de 1373 aparece la primera anotación escrita de la localidad Săpânța (Zapancha) y trae a cuento un conflicto sobre propiedades, entre los boyardos lugareños y los colonos *sajones* y húngaros traídos por el reinado húngaro en la localidad de Câmpulung la Tisa.

La población

Según el censo de la población del año 2011, la población de la comuna ha sido la siguiente: 2.903 habitantes (1.438 hombres – 49,54% y 1.467 mujeres - 50,46%) de los cual: 2.791 rumanos (96,15%), 5 ucranianos (0,18 %), 4 húngaros (0,14 %) y 102 habitantes con información indisponible (3,52%). Desde el punto de vista confesional, hay 2.538 ortodoxos (87,43%), 24 católicos orientales, (0,83%), 224 adventistas del Séptimo Día (7,72%), 4 Testigos de Jehová (0,14%), 4 católicos latinos (0,14%) y 106 con información indisponible (3,66%).

Áreas protegidas

El arboreto "Livada" ("El Huerto") tiene una superficie de 21 hectáreas. En el parque hay varios ejemplares monumentales de roble (*Quercus robur*) con más de 250 años de edad, y más de 30 especies de árboles y arbustos: fago (*Fagus silvatica*), abedul (*Betula pendula*), abeto del Norte (*Picea abies*), carpe (*Carpinus betulus*), avellano (*Corylus avellana*), etcétera.

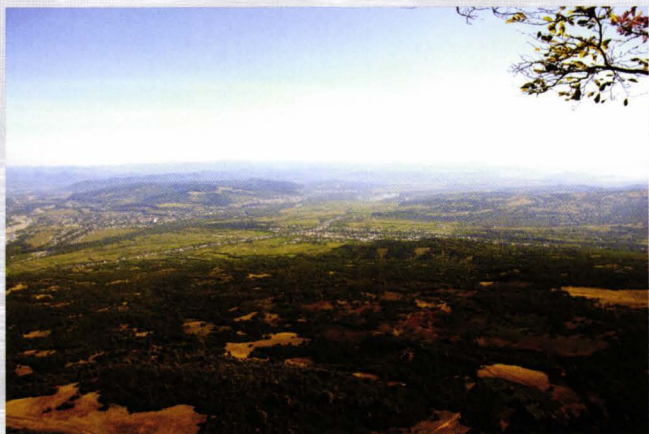
En el territorio administrativo de la localidad hay dos áreas de la Red Natura 2000 que incluyen el 39% de toda la superficie: el río Tisa Superior código RO SCI0251 - 4% y la Meseta Igriș código RO SCI0092 - 35 %.

Lugares de interés turístico antrópico

El Cementerio Alegre - Patrimonio UNESCO, la Casa Museo "Stan Ioan Pătraș", la estatua de Stan Ioan Pătraș, las cruces al estilo de Săpânța, las puertas de madera tallada al estilo de Săpânța, el panteón judío, El Monasterio Săpânța-Peri "San Miguel Arcángel", el conjunto de arquitectura y técnica popular – los lavaderos, las costumbres y el traje tradicional de Săpânța, el taller de talla (Stan Dumitru – Tincu, Stan Teodor – Colțun, Stan Gheorghe – Colțun), el taller de tejido (Stan Ioana, Stan Ana, Zapca Maria, Pop Maria) y el festival del aire popular "Stan Ioan Pătraș".

Lugares de interés turístico naturales

La cima Rotundu (1.240 m), la cima Bradului, La Roca Săpânței (941 m), La Roca "Șoimilor" ("De los Falcones"), La Roca "Custuri" (931 m), La Roca "Borcutului", la garganta de los Valles Săpânța, Runcu y Mires, las Cascadas Custuri, Runcu y Șipot, las aguas minerales (aguas efervescentes) Corona, Roșu y Elisabeta, la caldera volcánica Săpânța, los pantanos Jilărescu, Tribșor, Colibi, Mireș, Mlăci, Vrăticel.

Săpânța – vedere de pe Piatra Săpânței

Săpânța – viewpoint from Săpânța's Rock

Сапинца – вигляд з П'ятри Сапинцей (Каменя Сапинци)

Săpânța – vue depuis Piatra Săpânței

Săpânța – panorama de la Roca Săpânței

Primăria și Consiliul local al comunei Săpânța

The Town Hall and Local Council of Săpânța Village

Сільська рада села Сапинца

La Mairie et le Conseil Local de la Commune Săpânța

El Ayuntamiento y el Consejo Local de la comuna de Săpânța

Cimitirul Vesel - patrimoniul UNESCO

Cimitirul a fost creat în anul 1935 de sculptorul local Stan Ioan Pătraș. În cimitir întreaga viață a comunității satului este reprezentată prin sculpturi în basorelief pictate în culori vii, peste care domină culoarea „albastru de Săpânța”, urmate de un epitaf scurt, scris în graiul popular, care redă viața și preocupările celui dispărut: agricultorul, păcurarul, pădurarul, tăietorul de lemne, țesătoarea, tâmplarul, vânzătorul, profesorul, medicul, soldatul, bețivul, etc., în cele peste 800 de cruci de lemn.

The Merry Cemetery – UNESCO patrimony

The Cemetery was created in 1935 by the local sculptor Stan Ioan Pătraș. In the cemetery the entire life of the village's community is represented through bas-relief carvings painted in bright colors, the over dominating color being "the Săpânța blue" followed by a short epitaph, written in folk language that shows the life and concerns of the deceased: the farmer, the shepherd, the forester, the logger, the weaving craftswoman, the carpenter, the seller, the teacher, the doctor, the soldier, the drunk etc., in over 800 wooden crosses.

“Веселий цвинтар” – спадщина ЮНЕСКО

Був започаткований у 1935 році місцевим скульптором Станом Іоаном Патраш. На кладовищі, на понад 800 дерев'яних хрестах, усе життя сільської громади відобразилося у барельєфах, розмальованих живими кольорами, серед яких переважає „сапинцяньський голубий”, поєднаних з короткими епітафіями, написаними народною мовою, що передають життя і захоплення того, хто відійшов у небуття: аграрія, чабана, лісника, дроворуб, ткалі, столяра, продавця, професора, лікаря, солдата, п'яниці, тощо.

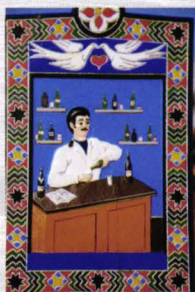
Cimetière Joyeux – patrimoine de l'UNESCO

Le cimetière a été créé en 1935 par le sculpteur local Stan Ioan Pătraș. Dans le cimetière, la vie entière de la communauté rurale est bien représentée par des sculptures en bas-relief, peintes en couleurs étincelantes où prédomine „le bleu de Săpânța”, accompagnés d'un court épitaphe, écrit dans un parler régional qui rappelle la vie et les préoccupations de la personne décédée: l'agriculteur, le berger, le garde forestier, le bûcheron, la tisseuse, le menuisier, le vendeur, le professeur, le médecin, le soldat, l'ivrogne etc. sur les plus de 800 croix en bois.

El Cementerio Alegre - Patrimonio UNESCO

El Cementerio ha sido creado en el año 1935 por el escultor lugareño Stan Ioan Pătraș. La vida entera de la comunidad del pueblo está representada en el cementerio a través de entretallas pintadas con vivos colores, predominante siendo el color „Azul de Săpânța”, seguidos por breves epitafios, escritos en la lengua popular, que describen la vida y los intereses del difunto: el agricultor, el pastor ovejero, el florestero, el leñador, la tejedora, el carpintero, el vendedor, el profesor, el médico, el soldado, el borracho, etcétera, en más de 800 cruces de madera.

Troiță în stil săpânțean
Triptych in Săpânța style
Сапинцяньська трійця
Calvaire dans le style de Săpânța
Cruz al estilo de Săpânța

Poartă maramureșeană în stil săpânțean
Traditional Maramureș wooden gate in Săpânța style
Марамуреські дерев'яні ворота, виконані у сапинцяньському стилі
Portail de Maramureș dans le style de Săpânța
Puerta de madera tallada al estilo de Săpânța

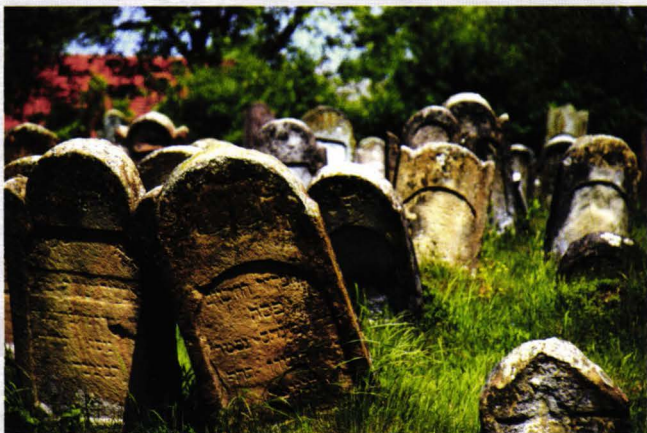

Casa muzeu „Stan Ioan Pătraș”
 The Museum House „Stan Ioan Pătraș”
 Меморіальний будинок „Стан Іоан Патраш”
 Le Musée de Stan Ioan Pătraș
 La Casa Museo ”Stan Ioan Pătraș”

Statuia lui Stan Ioan Pătraș
 The statue of Stan Ioan Pătraș
 Статуя Стана Іоана Патраша
 La statue de Stan Ioan Pătraș
 La Estatua de Stan Ioan Pătraș

Cimitirul evreiesc
The old jewish cemetery
Еврейський цвинтар
Cimetière juif
El Panteón Judío

Mănăstirea Săpânța - Peri „Sfântul Arhanghel Mihail”, 1996-2005

Mănăstirea are o înălțime de 75 m și este considerată cea mai înaltă biserică de lemn din lume

The Săpânța - Peri Monastery "St. Michael the Archangel", 1996-2005

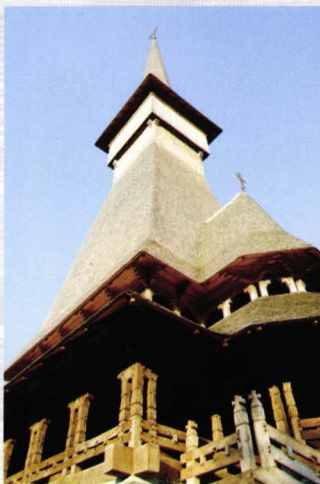
The monastery has a height of 75 m and is considered the highest wooden church in the world.

Монастир Сапинца - Пері „Святого Архангела Михаїла”, 1996-2005

Висота монастиря сягає 75 м і його вважають найвищою у світі дерев'яною церквою

Monastère Săpânța - Peri „Le Saint Archange Michel”, 1996 - 2005

Le monastère a 75 m de hauteur et il est actuellement considéré la plus haute église en bois du monde

El Monasterio Săpânța - Peri "San Miguel Arcángel", 1996-2005
 El Monasterio tiene una altura de 75m y pasa por la iglesia de madera más alta del mundo

Port din Săpânța

Folk costume from Săpânța
Народне вбрання Сапинци
Costume populaire de Săpânța
Traje tradicional de Săpânța

Șezătoare
Traditional
workshop
Вечорниці
Veillée
traditionnelle
Tizonera

Ansamblu de arhitectură și tehnică populară – vârtoare
 Architectural ensembles and folk technology - whirlpool
 Архітектурний ансамбль народного мистецтва – валило
 Ensemble d'architecture et de technique populaire – lavoir
 El conjunto de arquitectura y técnica popular – lavadero

Parcul Dendrologic „Livada”, are o suprafață de 21ha

The „Livada” (“Orchard”) arboretum has a 21 ha surface

Дендрологічний парк „Левада”, площею 21 га

Le Parc Dendrologique „Livada”, a une superficie de 21 ha

El arboreto “Livada” (“El Huerto”), tiene una superficie de 21 hectáreas

Valea Săpâncioara
The Săpâncioara Valley
Долина Сапинчоара
Vallée de la Săpâncioara
El Valle Săpâncioara

Piatra Șoimilor
The Hawk's Rock
П'ятра Шоймілор (Соколинний камінь)
Le rocher „Piatra Șoimilor”
La Roca „Șoimilor” (“De los Falcones”)

Vârful Rotundu – 1.240 m, cel mai înalt vârf de pe teritoriul localității
The Rotundu Peak – 1.240 m, the highest peak from the territory of the locality
Вершина Ротунду – 1.240 m, найвища точка на території населеного пункту
Sommet Rotundu – 1.240 m, le plus haut sommet du village
La cima Rotundu (1.240 m), el pico más alto del territorio de la localidad

Traseu turistic amenajat

Săpânța – Cimitirul Vesel – Păstrăvăria Săpânța – Apele minerale (Borcuturi) – Defileul Văii Săpânța – Apa Roșie – Confluența Văii Săpânța cu Valea Mireș – Defileul Văii Runcu – Piatra Custuri – Cascada Custuri

Traseul străbate Situl Natura 2000 Igniș

Marcaj: cruce roșie, traseu marcat până la Cascada Custuri

Durata: 4 - 5 ore până la Cascada Custuri

Grad de dificultate: ușor.

Diferență de nivel: +330m

Lungime: 11 km până la Cascada Custuri

Continuare: traseul poate continua spre cascada Runcu, zona Colibi, vârful Țiganu, cabana Agriș, rezervația Poiana Brazilor și poate intra în traseul de creasta banda roșie pe fond alb al Munților Igniș

Arranged tourist track

Săpânța – The Merry Cemetery – Săpânța trout farm – Mineral waters (Mineral springs) – The Săpânța Valley Canyon – The Red Water – The Confluence of Săpânța with Mireș Valleys – The Runcu Valley Gorge – The Custuri Rock - The Custuri Waterfall

The arranged tourist track goes through The Site Natura 2000 Igniș protected area

Marking: red cross, track marked till The Custuri Waterfall

Time: 4 - 5 hours till The Custuri Waterfall

Difficulty: low.

Altitude difference: 330m

Length: 11 km till The Custuri Waterfall

Continuation: the track may continue towards the Runcu Waterfall, Colibi Area, Țiganu Peak, Agriș Cabin, Poiana Brazilor Reservation and it may connect with the ridge tourist track red band on white background from The Igniș Mountains

Облаштований туристичний маршрут

Сапинца – Веселий цвинтар – Форельне господарство Сапинци – Мінеральні води (буркут) – Ущелина Долини Сапинца – Червоні води – злиття Долини Сапинца з Долиною Міреш – Ущелина Долини Рунку – П'ятра Кустурь – Водоспад Кустурь

Маршрут проходить через ландшафт Натура 2000 "Ігніш"

Туристичне маркування: червоний хрест, маршрут промарковано до водоспаду Кустурь

Тривалість: 4–5 годин до водоспаду Кустурь

Складність: легкий.

Висотна різниця: +330 м

Протяжність: 11 км до водоспаду Кустурь

Продовження: маршрут може продовжуватися до водоспаду Рунку, а далі: місцевість Колібі, вершина Цігану, притулок Агриш, природоохоронна територія Поляна Бразіlor і може приєднатися до маршруту по хребту, позначеним червоною стрічкою на білому фоні, що у горах Ігніш.

Sentier de randonnée pédestre

Săpânța–le Cimetière Joyeux–le bassin d'élevage des truites Săpânța–les eaux minérales („borcuturi”)–le Défilé de la Vallée de la Săpânța–l'Eau Rouge („Apa Roșie”)–la confluence de la Vallée de la Săpânța et de la Vallée du Mireș–Le défilé de la Vallée du Runcu–le Rocher Custuri–La chute d'eau Custuri

L'itinéraire de randonnée pédestre traverse le Site Natura 2000 „Igniș”

Signalisation: crois rouge, sentier balisé jusqu'à la chute d'eau Custuri

Durée de marche: 4 à 5 ore jusqu'à la chute d'eau Custuri

Degré de difficulté: facile

Différence de niveau: +330 m

Longueur: 11 km jusqu'à la chute d'eau Custuri

Continuation: Le trajet touristique peut continuer vers la cascade Runcu, la zone Colibi, le Sommet Țiganu, le chalet Agriș, la Réserve „Poiana Brazilor” et on peut accéder au sentier de crête, de bande rouge sur un fond blanc, des Monts Igniș.

Ruta de senderismo

Săpânța - El Cementerio Alegre – El criadero de trucha de Săpânța - Las aguas minerales (aguas efervescentes) - La garganta del Valle Săpânța – El Agua Roja – La confluencia del Valle Săpânța con el Valle Mireș - La garganta del Valle Runcu – La Roca Custuri – La Cascada Custuri

La ruta atraviesa La Red Natura 2000 - "Igniș"

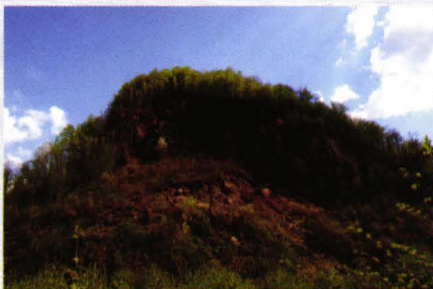
Marcación: Cruz Roja, ruta marcada hasta La Cascada Custuri

Duración: 4 a 5 horas hasta La Cascada Custuri

Dificultad: fácil; Diferencia de altitud: + 330 metros

Longitud: 11 km hasta la Cascada Custuri

Seguida: la ruta puede seguir hasta la Cascada Runcu, la zona Colibi, la cima Țiganu ("Gitano"), el refugio Agriș, la Reserva "Poiana Brazilor" ("El Claro de los Abetos") y puede entrar en la ruta de ceja banda roja sobre fondo blanco de los Montes Igriș

Vârful Capul Feței –
692 m
The Capul Feței Peak
– 692 m
Вершина Капул
Фетей (Голова
дівчини) – 692 м
Le Sommet „Capul
Feței” – 692 m
La cima Capul Feței –
692 m

Izvorul mineral „Corona”

Apă alcalină, carbogazoasă, hipertona cu conținut de bor

The mineral spring "Corona"

Alkaline, carbonated, hypertonic water containing boron

Мінеральне джерело „Корона”

Лужна газувана гіпертонічна вода з вмістом бору

La Source minérale „Corona"

Une eau alcaline, gazeuse, hypertonique avec un contenu de bore.

Las aguas minerales "Corona"

Agua delgada, carbo-gaseosa, hipertónica con contenido de boro

Izvorul mineral

„Roșu”

The mineral spring

„Red”

Мінеральне

джерело „Рошу”

La Source minérale

„Roșu”

Las aguas minerales

”Roșu” ("Rojo")

Defileul Văii
Runcu
The Runcu
Valley Gorge
Ущелина
Долини Рунку
Le Défilé de la
Vallée du
Runcu
La garganta del
Valle Runcu

Cascada Custuri - 15 m
Водоспад Кустурь – 15 м
La Cascada Custuri - 15 m

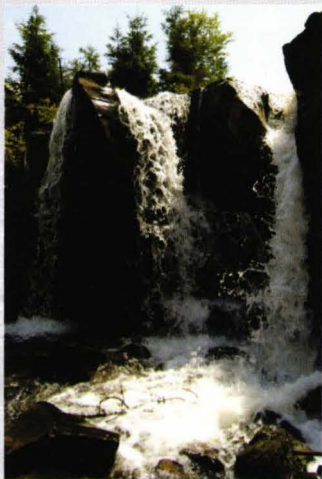
The Custuri Waterfall - 15 m
La Chute d'eau Custuri - 15 m

Piatra Custuri – 931 m
The Custuri Rock - 931 m
П'ятра Кустурь – 931 м
Le Rocher Custuri – 931 m
La Roca Custuri – 931 m

Cascada Runcu - 6 m
 The Runcu Waterfall - 6 m
 Водоспад Рунку – 6 м
 La Chute d'eau Runcu - 6 m
 La Cascada Runcu - 6 m

Zona Colibi, stână
 The Colibi Plateau, sheepfold
 Місцевість Колібі, стійбище
 La Zone Colibi, bergerie
 La Zona Colibi, majadal

Traseu turistic amenajat

Confluența Văii Săpânța cu Valea Mireș – Valea Mireș - Defileul Văii Mireș — Cascada mică de pe Valea Mireș – Barajul Hidrocentralei - Cascada Șipot
Marcaj: cruce albastră, traseu marcat până la Cascada Șipot

Din localitatea Săpânța se merge pe traseul turistic cruce roșie până la confluența Văii Săpânța cu Valea Mireș, de aici pe traseul marcat cruce albastră

Durata: 2 – 2,5 ore de la confluența Văii Săpânța cu Valea Mireș până la Cascada Șipot

Grad de dificultate: ușor.

Diferență de nivel: +250m

Lungime: 5 km de la confluența Văii Săpânța cu Valea Mireș până la Cascada Șipot

Continuare: traseul poate continua spre Piatra Săpânței, zona Mireș, Mlaștina Jilărescu și poate intra în traseul de creasta banda rosie pe fond alb al Munților Igniș

Arranged tourist track

The Confluence of Săpânța with Mireș Valleys – The Mireș Valley - The Mireș Valley Gorge – The small waterfall on The Mireș Valley – The Hydroelectric Dam - The Șipot Waterfall

Marking: blue cross, the track is marked till the Șipot Waterfall

From the Săpânța locality we follow the red cross marking tourist track till the confluence of Săpânța with Mireș Valleys, from here we follow the blue cross marked tourist track

Time: 2 – 2,5 hours from the confluence of Săpânța with Mireș Valleys till the Șipot Waterfall

Difficulty: low

Altitude difference: 250m

Length: 4,96 km from the confluence of Săpânța with Mireș Valleys till the Șipot Waterfall

Continuation: the track may continue towards The Săpânța's Rock, Mireș Area, Jilărescu Marshes and it may connect with the ridge tourist track red band on white background from The Igniș Mountains

Облаштований туристичний маршрут

Злиття Долини Сапинца з Долиною Міреш – Долина Міреш – Ущелина Долини Міреш — Малий водоспад у Долині Міреш – гребля гідростанції – Водоспад Шіпот

Туристичне маркування: голубий хрест, маршрут промарковано до водоспаду Шіпот

З населеного пункту Сапинца вирушають по туристичному маршруту, позначеному червоним хрестом, до злиття Долини Сапинца з Долиною Міреш, звідси продовжують рухатися по маршруту, позначеному голубим хрестом.

Тривалість: 2 – 2,5 години до злиття Долини Сапинца з Долиною Міреш, до водоспаду Шіпот

Складність: легкий.

Висотна різниця: +250 м

Протяжність: 5 км до злиття Долини Сапинца з Долиною Міреш, до водоспаду Шіпот

Продовження: маршрут може продовжуватися до П'ятри Сапинци, а далі: місцевість Міреш, болото Жілареску і може приєднатися до маршруту по хребту, позначеним червоною стрічкою на білому фоні, що у горах Ігніш.

Sentier de randonnée pédestre

La confluence de la Vallée de la Săpânța et de la Vallée du Mireș – la Vallée du Mireș - le défilé de la Vallée du Mireș — la petite cascade sur la Vallée du Mireș – le barrage de la hydrocentrale - la cascade Șipot .

Signalisation: croix bleue, sentier balisé jusqu'à la Cascade Șipot

À partir du village de Săpânța on suit le sentier balisé – croix rouge – jusqu' à la confluence de la Vallée de la Săpânța et de la Vallée du Mireș et ensuite le sentier balisé- croix bleue.

Durée de marche 2 à 2,5 heures, à partir de la confluence de la Vallée de la Săpânța et de la Vallée du Mireș jusqu'à la Cascade Șipot

Degré de difficulté: facile

Différence de niveau: + 250 m

Longueur: 5 km, à partir de la confluence de la Vallée de la Săpânța et de la Vallée du Mireș, jusqu'à la Cascade Șipot

Continuation: Le trajet touristique peut continuer vers Piatra Săpânței („Le Rocher de Săpânța”), la zone Mireș, la Tourbière Jilărescu et on peut accéder au sentier de crête, de bande rouge sur un fond blanc, des Monts Igriș.

Ruta de senderismo

La confluencia del Valle Săpânța con el Valle Mireș - el Valle Mireș - La garganta del Valle Mireș - La Cascada pequeña del Valle Mireș - Represa hidroeléctrica – La Cascada Șipot

Marcación: Cruz azul, ruta marcada hasta la Cascada Șipot

Desde la localidad de Săpânța vamos en la ruta turística cruz roja hasta la confluencia del Valle Săpânța con el Valle Mireș, desde aquí en la ruta marcada cruz azul

Duración: 2 a 2,5 horas de la confluencia del Valle Săpânța con el Valle Mireș hasta la Cascada Șipot

Dificultad: fácil;

Diferencia de altitud: + 250 metros

Longitud: 5 km de la confluencia del Valle Săpânța con el Valle Mireș hasta La Cascada Șipot

Seguida: la ruta puede seguir hasta La Roca Săpânței, la La Zona Mireș, El Pantano Jilărescu y puede entrar en la ruta de ceja banda roja sobre fondo blanco de los Montes Igriș

Cascada de pe Valea Mireș
Waterfall from the Mireș Valley
Водоспад у долині Міреш
La Chute d'eau dans la Vallée du Mireș
La Cascada del Valle Mireș

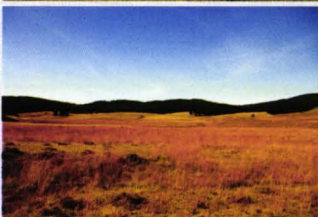

Cascada Șipot - 8 m
The Șipot Waterfall - 8 m
Водоспад Шіпот – 8 м
La Chute d'eau Șipot - 8 m
La Cascada Șipot-8 m

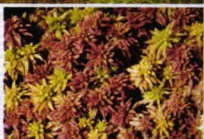

Piatra Săpânței – 941 m
 The Săpânța's Rock – 941 m
 П'ятра Сапинцей (Камінь Сапинци) – 941 м
 Le Rocher „Piatra Săpânței” – 941 m
 La Roca Săpânței – 941 m

Zona Mireș - caldera vulcanică Săpânța
 The Mireș Area - The Săpânța volcanic caldera
 Місцевість Міреш – вулканічна кальдера Сапинца
 La Zone Mireș - caldeira volcanique de Săpânța
 La Zona Mireș – la caldera volcánica Săpânța

Sphagnum sp.

Mlaștina Jilărescu, aici se afla roua cerului (*Drosera rotundifolia*), plantă insectivoră
 The Jilărescu Marshes, here we can find The Sky Dew (*Drosera rotundifolia*), insectivorous plant
 Болоті Жілареску, тут знаходиться росичка круглолиста (*Drosera rotundifolia*), комахоїдна рослина
 La tourbière Jilărescu. On y trouve le drosera à feuilles rondes (*Drosera rotundifolia*), une plante insectivore
 El Pantano Jilărescu, aquí se encuentra el rocío de sol de hojas redondeadas (*Drosera rotundifolia*), planta entomófaga

Euphorbia carpatica

Comuna Botiza

Localizare geografică

Comuna Botiza este așezată în partea de nord-vest a României, în Depresiunea Maramureșului, județul Maramureș, la 50 km de municipiul Sighetu Marmăției.

Localitatea se află la poalele Munților Văratec (Munții Lăpușului) în zona Piemontul Botiza, la confluența văilor Băița și Sasului.

Comuna se învecinează la nord cu localitatea Poienile Izei și Șieu, la est localitatea Ieud, la sud localitatea Groșii Țiblesului, Lăpuș, Poiana Botizii și Băiuț și la vest localitatea Budești.

Botiza este sat de deal, de tip tenacular cu structură risipită, el dezvoltându-se de-a lungul văilor ce îl străbate.

Suprafața localității

Suprafața teritoriului administrativ a localității Botiza este de 7.480 ha din care 7.304 ha extravilan și 176 intravilan.

După categoria de folosință a terenului situația este: 2.587 ha teren agricol (410 ha arabil, 557 ha pășuni, 1.620 ha fânețe) și 4.893 neagricol (4.667 ha păduri, 20 ha ape, 74 ha drumuri forestiere, 28 ha curți și construcții, 70 ha teren neproductiv și 34 ha drumuri județene și căi de acces).

Scurt istoric

Comuna este atestată documentar în anul 1353, când ajunge prin partaj în stăpânirea urmașilor lui Iuga.

În documente și pe hărți localitatea apare cu următoarele denumiri: 1373 Batishaza, 1385 Potis villa, 1411 Batyz, Bathyz, Bathizhaza, 1418 Belahaza, 1459 Bathiza, 1473, 1480 Batizfalva, 1782-1785 Boticza, 1876 Botiza.

Populația

La recensământul din 2011 populația comunei a fost de 2.717 locuitori (1.329 femei - 48,91% și 1.388 bărbați - 51,09 %) din care: 2.653 români și despre 64 locuitori informațiile sunt nedisponibile.

Din punct de vedere confesional sunt 2.550 ortodocși (93,86%), 95 greco-catolici (3,5%), și despre 67 (2,47%) informațiile sunt nedisponibile.

Relieful

Altitudinea minimă a localității este de 460 m pe malul văii Botiza, iar altitudinea maximă este de 1.357 m în Vârful Văratec (cel mai înalt vârf din Munții Lăpușului).

Zone protejate

Suprafața de pe teritoriul administrativ a localității (99%) este inclusă în Situl Natura 2000 Valea Izei - Dealul Solovan RO SCI0264.

Obiective turistice antropice

Biserica de lemn „Sf. Cuvioasa Parascheva”, Muzeul „Casa Țărănească” din Botiza, Muzeul „Casa Berbecaru”, Mănăstirea de maici „Schimbarea la Față”, porțile maramureșene, ansamblurile de arhitectură și tehnică populară (vâltori, mori, pălinci), portul popular, tradițiile și obiceiurile, ateliere de sculptură și țesut precum și festivalul „Pântru mândra din Botiza”.

Obiective turistice naturale

Vârful Văratec (1.357m), vârful Secu (1.311m), vârful Cizma (1.184m), vârful Hijului, vârful Măgura Porcului (1.222m), vârful Sermetieș (1.306m), Piatra Țâncului și Dealul „La Vizuini” („La Pietrele de var”) - zonă exocarstică formată în gips.

Tăul Văratec, Tăul de sub vârful Văratec, Tăul Fundoia și cascada de pe Valea Glodeasa.

Cariera cu filon de minereu complex și galeriile de mina din Văratec și Valea Secu.

Borcutul de la „Moară”, izvorul mineral de pe Valea Secu unde s-a format un con de travertin și izvorul de apă sărată (saramură) de pe valea Sasului.

The Botiza Village

Geographic positioning

The Village of Botiza lies in the north-western part of Romania, in the Maramureşului Depression, Maramureş County, at a 50 km distance from the town of Sighetu Marmăţiei.

The locality lies at the foot of the Văratecului Mountains (Lăpuşului Mountains) in the area of the Botiza Piedmont, at the confluence of Băiţa and Sasului Valleys,

The village borders to the north with the localities Poienile Izei and Şieu, to the east with Ieud locality, to the south with Groşii Țiblesului, Lăpuş, Poiana Botizii and Băiuţ localities and to the west with Budeşti locality.

Botiza is a hilly village, with a scattered-tentacular street structure, and it has developed along the valleys running through it.

The surface of the locality perimeter

The administrative territory surface of Botiza locality is 7.480 ha out of which 7.304 ha outside village and 176 inside village.

Considering land use categories the situation is as follows: 2.587 ha of agricultural land (410 ha tillable land, 557 ha meadows 1,620 ha grassland) and 4,893 non-farming (4,667 ha forest, 20 ha water, 74 ha of forest roads, 28 ha of yards and constructions, 70 ha unproductive land and 34 ha county and access roads).

Short history

The village has a documentary attestation in 1353, when the descendants of Iuga get ownership by partition. In documents and maps the locality appears with the following names: 1373 Batishaza, 1385 Potis villa, 1411 Batyz, Bathyz, Bathizhaza, 1418 Belahaza, 1459 Bathiza, 1473, 1480 Batizfalva, 1782-1785 Boticza, 1876 Botiza.

Population

At the 2011 Census the population of the village was 2.717 inhabitants (1.329 (48,91%) female population and 1.388 (51,09 %) male population) out of which: 2.653 Romanians and about 64 inhabitants information is not available.

From the religious point of view there are 2,550 Orthodox (93.86%), 95 Greek Catholics (3.5%), and about 67 inhabitants (2.47%) information is not available.

Relief

The minimum altitude point of the locality is 460 m on the banks of the Botiza Valley, and the maximum altitude point is 1.357 m in the Văratec Peak (the highest peak from The Lăpuşului Mountains).

Protected areas

The surface from the administrative territory of the locality (99%) is included within Site Natura 2000 Iza Valley - Solovan Hill R0 SCI0264.

Anthropic tourist sights

The old wooden church "Holy Mother Paraskeva", The Museum "Traditional Peasant House" from Botiza, The Museum "Berbecaru Traditional House", The Nuns Monastery "The Trancefiguration", the Maramureş old wooden gates, the architectural ensembles and folk technology (whirlpools, mills, brandy shops), costumes, traditions and customs, carvings and weaving workshops and the festival "For the girlfriend from Botiza".

Natural tourist sights

The Văratec Peak (1.357m), The Secu Peak (1.311m), The Cizma Peak (1.184m), The Hijului Peak, The Boar's Hill (Măgura Porcului) Peak (1.222m), The Sermetieş Peak (1.306m), The Child's Rock and the Hill "At the Burrows" („At the Limestones”) – area of surface karst formed in gypsum rock.

The Văratec Marshes, The Marshes Below the Văratec Peak, The Fundoia Marshes and the waterfall from the Glodeasa Valley.

The quarry with complex ore vein and the mine galleries from Văratec and Secu Valley.

The mineral spring from "The Mill", the mineral spring from the Secu Valley where a travertine cone was formed during the years and the salt water spring (brine) from the Sasului Valley.

Село Ботіза

Географічне положення

Село Ботіза розміщене у північно-західній частині Румунії, у Мармороській котловині, області Марамуреш, на відстані 50 км від міста Сігеу Мармаціей.

Населений пункт знаходиться у підніжжі гір Варатек (гори Лапушулуй) на території передгір'я Ботіза, на злитті долин Байца і Сасулуй.

Село межує: на півночі з населеними пунктами Поєніле Ізей і Шієу, на сході – з населеним пунктом Єуд, на півдні – з населеними пунктами Грошій Ціблешуй, Лапуш, Пояна Ботізій і Баюц і на захід – з населеним пунктом Будешть.

Ботіза є гірським розкиданим селом, яке розвинулося вздовж долин, на яких воно знаходиться.

Площа населеного пункту

Площа адміністративної території населеного пункту Ботіза становить 7.480 га, з яких 7.304 га – за межами забудов і 176 – під забудовами.

Поділ земельних ділянок за способом їх використання є наступним: 2.587 га – сільськогосподарські угіддя (410 га орних земель, 557 га пасовищ, 1.620 га сінокосів) і 4.893 неаграрних земель (4.667 га лісів, 20 га вод, 74 га лісових доріг, 28 га займають подвір'я і споруди, 70 га непродуктивних ділянок і 34 га доріг обласного значення і шляхів доступу до них).

Короткий історичний виклад

Документальні свідчення про село датуються 1353 роком, коли воно, внаслідок поділу, стає власністю нащадків Юги. У різних документах і на картах населений пункт з'являється під назвами: 1373 р. - Батішаза, 1385 р. - Потіс віла, 1411 р. - Батіз, Батішаза, 1418 р. - Белагаза, 1459 р. - Батіза, 1473, 1480 рр. - Батізфалва, 1782-1785 рр. Ботіча, 1876 р. - Ботіза.

Населення

За результатами перепису населення від 2011 року сільське населення налічувало 2.717 мешканців (1.329 (48,91%) жінок і 1.388 (51,09 %) чоловіків), серед яких: 2.653 румун і про 64 жителів інформація не подається. 3 точки зору віросповідання у селі є 2.550 православних (93,86%), 95 греко-католиків (3,5%), а про 67 (2,47%) жителів інформація не подається.

Рельєф

Мінімальна висота населеного пункту становить 460 м у долині Ботіза, а максимальна висота – 1.357 м на вершині Варатек (найвища вершина гір Лапушулуй).

Природоохоронні території

Площа, яку займає адміністративна територія населеного пункту (99%), входить до Ландшафту Натура 2000 Долина Ізей – Пагорб Солован R0 SCI0264.

Антропогенні туристичні об'єктиви

Дерев'яна церква Святої Великомучениці Параскеви, Музей сільської хати у Ботізі, Музей „Хата Бербекару”, Жіночий монастир Преображення Господнього, мармороські дерев'яні ворота, архітектурні ансамблі традиційного промислу (валила, млини, гуральні), народне вбрання, звичаї та обряди, ткацькі і столярні майстерні, а також фестиваль „Для любки з Ботізи”.

Природні туристичні об'єктиви

Вершина Варатек (1.357м), вершина Секу (1.311м), вершина Чізма (1.184м), вершина Гіжулуй, вершина Магура Поркулуй (1.222м), вершина Серметіеш (1.306м), П'ятра Цинкулуй і Пагорб „Біля нір” – карстова гіпсова зона.

Болото Варатек, болото під вершиною Варатек, болото Фундоая і водоспад у долині Глодяса.

Кар'єр з жилою комплексних руд і шахти Варатека і долини Секу. Джерело „Біля млина”, джерело мінеральних вод у долині Секу і джерело солоної води (ропи) у долині Сасулуй.

Commune Botiza

Localisation géographique

La commune Botiza est située dans le nord-ouest de la Roumanie, dans la Dépression de Maramureș, département de Maramureș, à 50 km de la municipalité de Sighetu Marmăției.

La localité se trouve aux pieds des Monts Văratec (Monts Lăpuș) dans la zone du Piedmont Botiza, à la confluence de la vallée de la Băița et de la vallée du Sasului.

La commune a pour frontière au nord les localités Poienile Izei et Șieu, à l'est la localité Ieud, au sud les localités Groșii Țiblesului, Lăpuș, Poiana Botizii et Băiuș et à l'ouest la localité Budești. Botiza est un village spécifique pour les régions de colline, avec une structure dispersée et un développement tentaculaire, en se développant le long des vallées qui la traversent.

Superficie de la localité

La superficie du territoire administratif de la localité Botiza est de 7.480 ha d'où 7.304 ha la zone extra-muros et 176 ha la zone intra-muros.

D'après la catégorie d'usage du terrain, on a la situation suivante: 2.587 ha terrains agricoles (410 ha de terres arables, 557 ha de pâturages, 1.620 ha de prairies de fauche) et 4.893 terrains non-agricoles (4.667 ha de forêts, 20 ha d'eaux, 74 ha de routes forestières, 28 ha de cours et constructions, 70 ha terres improductives et 34 ha de routes départementales et voies d'accès).

Bref historique

Le village est mentionné du point de vue documentaire en 1351, lorsqu'il arrive par partage dans la maîtrise des descendants de la famille Iuga. Dans les documents et sur les cartes, la localité apparaît sous les suivantes dénominations: 1373 - Batishaza, 1385 - Potis villa, 1411 - Batyz, Bathyz, Bathizhaza, 1418 - Belahaza, 1459 - Bathiza, 1473, 1480 - Batizfalva, 1782-1785 - Boticza, 1876 - Botiza.

Population

Au recensement de 2011, la population de la commune s'élevait à 2.717 habitants (1.329 femmes, ce qui représente 48,91 % de la population totale, et 1.388 hommes ce qui représente 51,09 % de la population totale). Le nombre des Roumains s'élevait à 2.653 et il n'y a pas d'informations sur 64 personnes. Du point de vue confessionnel, il y en a 2.550 orthodoxes (c'est-à-dire 93,86%), 95 gréco-catholiques (c'est-à-dire 3,5%) et il n'y a pas d'information sur 67 personnes (c'est-à-dire 2,47%).

Relief

L'altitude minimale de la localité est de 460 m sur la rive de la vallée de la Botiza et l'altitude maximale est de 1 357 m au sommet Văratec (le plus haut sommet des Monts Lăpuș).

Aires protégées

En ce qui concerne les aires protégées, 99% de la superficie du territoire administrative de la localité est incluse dans le site Natura 2000 „Vallee de l'Iza – Colline de Solovan” ayant le code ROSCI0264.

Objectifs touristiques anthropiques

Parmi les objectifs touristiques anthropiques on peut mentionner: l'Eglise en bois „La Sainte Pieuse Parascheva”, le Musée „La Maison Paysanne de Botiza”, le Musée „La Maison Berbecaru”, le Monastère de moniales „La Transfiguration”, les portails en bois de Maramureș, les ensembles architecturaux, les installations et les ateliers mécaniques traditionnels (des lavoirs, des moulins à eau, des distilleries artisanales), les costumes populaires régionaux, les traditions et les coutumes populaires, les ateliers de sculpture et de tissage traditionnel ainsi que le festival „Pour la bien-aimée de Botiza”.

Objectifs touristique naturels

Le sommet Văratec (1.357 m), le sommet Secu (1.311 m), le sommet Cizma (1.184 m), le sommet Hiju, le sommet Măgura Porcului (1.222 m), le sommet Sermetieș (1.306 m), Piatra Hâncului et la Colline „La Vizuini” („Aux Pierres de Chaux”) – zone exo-karstique formée en gypse.

Le petit lac Văratec, le petit lac sous le sommet Văratec, le petit lac Fundoia et la chute d'eau dans la vallée de la Glodeasa. La carrière avec un filon de minerai complexe et les galeries de mine de Văratec et de la vallée du Secu.

La source d'eau minérale „la Moară”, la source minérale dans la vallée du Secu où s'est formé un cône de travertin et la source d'eau salée (saumure) dans la vallée du Sasului.

La comuna de Botiza

Ubicación geográfica

La comuna de Botiza está ubicada en la parte noroeste de Rumanía, en la Depresión de Maramureș, la provincia de Maramureș, a 50 km de distancia del municipio de Sighetu Marmăției.

La localidad está ubicada al pie de Las Montañas Văratec (Los Montes Lăpușului) en la zona El Piedemonte Botiza, a la confluencia de los valles Băița y Sasului.

La comuna colinda al norte con la localidad de Poienile Izei y Șieu, al este con la localidad de Ieud, al sur con las localidades: Groșii Tiblesului, Lăpuș, Poiana Botizii y Băiuț y al oeste con la localidad de Budești. Botiza es un pueblo de colina, de tipo tentacular, con una estructura dispersa, acreciendo a lo largo de los valles que lo atraviesan.

La superficie de la localidad

La superficie del territorio administrativo de la localidad de Botiza es de 7.480 hectáreas de los cual 7.304 hectáreas terrenos en extrarradio y 176 casco urbano.

Según la categoría de uso del terreno, la situación es la siguiente: 2.587 hectáreas terreno agrícola (410 hectáreas tierra de cultivo, 557 hectáreas pastos, 1.620 hectáreas heno) y 4.893 terrenos que no son agrícolas (4.667 hectáreas bosque, 20 hectáreas aguas, 74 hectáreas caminos forestales, 28 hectáreas patios y construcciones, 70 hectáreas terreno árido y 34 hectáreas caminos departamentales y caminos de acceso).

Breve historia

La comuna está atestada documentalmente en el año 1353, cuando, mediante partición, pasa en poder de los descendientes de Iuga. En los documentos y en las mapas, la localidad está señalada con las siguientes denominaciones: en 1373 Batishaza, en 1385 Potis villa, en 1411 Batyz, Bathyz, Bathizhaza, en 1418 Belahaza, en 1459 Bathiza, en 1473, 1480 Batizfalva, en 1782-1785 Boticza, en 1876 Botiza.

La población

Según el censo de la población del año 2011, la población de la comuna ha sido la siguiente: 2.717 habitantes (1.329 - 48,91% mujeres y 1.388 - 51,09% hombres) de los cual: 2.653 rumanos y 64 habitantes con información indisponible. Desde el punto de vista confesional, hay 2.550 ortodoxos (93,86%), 95 católicos orientales (3,5%) y 67 (2,47%) con información indisponible.

El relieve

La altitud mínima de la localidad es de 460 m en la orilla del valle Botiza, y la altitud máxima es de 1.357 metros en la cima Văratec (el pico más alto de Los Montes Lăpușului.)

Áreas protegidas

La superficie del territorio administrativo de la localidad (99%) está incluida en la Red Natura 2000-El Valle Iza-La Colina Solovan-código R0 SCI 0264.

Lugares de interés turístico antrópico

La iglesia de madera "La Santa Reverenda Parascheva", El Museo "La Casa Rural" de Botiza, El Museo "La Casa Berbecaru", El Convento de monjas "La Transfiguración del Señor", las puertas talladas en madera al estilo de Maramureș, los conjuntos de arquitectura y técnica popular (lavaderos, molinos, instalaciones donde se produce "palinca" o "țuica", el aguardiente (típico de la región) de ciruelas, albaricoques y peras - atolerías), el traje popular, las tradiciones y las costumbres, los talleres de talla y de tejido, y El Festival "Para la Hermosa de Botiza".

Lugares de interés turístico naturales

La cima Văratec (1.357 m), La cima Secu (1.311 m), La cima Cizma (1.184 m), La cima Hijului, La cima Măgura Porcului (1.222 m), La cima Sermetiș (1.306 m), La roca "Țâncului" y la colina "La Vizuini" („La Pietrele de var” - A las piedras de cal”) - zona exocárstica formada en aljez.

El embalsadero Văratec, El embalsadero bajo la cima Văratec, El embalsadero Fundoia y La Cascada del Valle Glodeasa.

Hornacho con veta de mineral complejo y los caños de Văratec y el Valle Secu.

Las aguas efervescentes "de la Moară" ("del Molino"), las aguas minerales del Valle Secu, donde se ha formado un cono de travertino y el mineral de agua salada (aguasal) del Valle Sasului.

Botiza   Primăria și Consiliul local al localității Botiza
 Ботіза   The Town Hall and Local Council of Botiza locality
              Сільська рада Ботізи
              Mairie et Conseil Local de la localité Botiza
              El Ayuntamiento y el Consejo Local de la localidad de Botiza

Centrul de informare turistică
 Muzeul „Casa Țărănească” din Botiza, sec XVIII
 The Tourist Information Centre
 The Museum “Traditional Peasant House” from Botiza
 Туристично-інформаційний центр
 Музей сільської хати у Ботізі, XVIII ст.
 Centre d'information touristique
 Musée „La Maison Paysanne de Botiza”, XVIIIe
 siècle
 El Centro de Información Turística
 El Museo “La Casa Rural” de Botiza, siglo XVIII

Biserica de lemn „Sf. Cuvioasa Paraschiva"

A fost construită în anul 1699 în localitatea Vișeu de Jos și strămutată aici în anul 1899

The Old Wooden Church „Saint Mother Paraskeva"

It was built in 1699 in the Vișeu de Jos village and was moved here in 1899

Дерев'яна Церква святої великомучениці Параскеви

Побудована у 1699 році у Вішеу де Сус і перевезена сюди у 1899 році

. Église en bois „La Sainte Pieuse Paraschiva"

Elle a été édiflée en 1699 dans la localité Vișeu de Jos et elle a été déplacée à Botiza en 1899

La Iglesia de madera „La Santa Reverenda Paraschiva"

Ha sido edificada en el año 1699 en la localidad de Vișeu de Jos y trasladada aquí en el año 1899

Moartea cu coasă
Смерть з косою

Death with scythe
La muerte con la guadaña

La faucheuse

Sfântul Ilie într-un car tras de două perechi de cai
St. Elijah in a chariot drawn by two pairs of horses
Святой Ілля на возі, запряженому двома парами коней
Le Saint Élie dans un char de feu attelé de quatre chevaux ailés
San Elías en un carro tirado por dos caballos

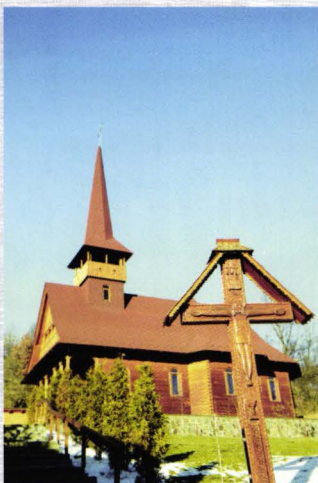

Poartă maramureșeană
 Марамуреські дерев'яні ворота
 Puerta de madera tallada, típica de Maramureș

Maramureș old wooden gate
 Portail de Maramureș

Biserica Greco - Catolică „Inima
 Neprihănită a Mariei”, 2003-2008
 The Greek-Catholic Church
 Греко-Католицька Церква
 Église grecque-catholique
 La Iglesia Católica Oriental

Biserica Ortodoxă Română
 Biserica de piatră, 1975-1976
 The Romanian Orthodox Church
 The stone church, 1975-1976

Румунська
 православна церква
 Церква з каменю,
 1975-1976 роки
 L'Église Orthodoxe
 Roumaine
 Église en pierre (1975-
 1976)
 La Iglesia Oriental
 Rumana
 Iglesia de piedra, 1975-
 1976

Muzeul „Casa Berbecaru”, sec XIX
 The Museum “Berbecaru Traditional House”, XIX century
 Музей „Хата Бербекару”, XIX ст.
 Le Musée „Maison Berbecaru”, XIXe siècle
 El Museo “La Casa Berbecaru”, siglo XIX

Piață în Botiza Market place in Botiza
Ринок у Ботізі Rocher à Botiza
Mercado en Botiza

Viflaimul, acte teatrale de Crăciun
The Bethlehem, Christmas theatrical acts

Різдвяні дійства,
Вифлеєм
„Viflaimul” -
pièce de théâtre
religieux pendant
le Noël
"Belén", obras
teatrales para
Navidad

Port tradițional
Народне вбрання
Traje tradicional

Traditional costumes
Costume populaire régional

Șezătoare
Traditional workshop
Вечорницї
La veillée traditionnelle
Tizonera

Atelier de țesut
Weaving workshop
Ткацька майстерня
Atelier de tissage
artisanal
Taller de tejido

Vâltoare
Whirlpool
Валило
Lavoir
Lavadero

Moară
Mill
Млин
Moulin à eau
Molino

Pălincie   Brandy shop   Гуральня   Distillerie artisanale
Instalación donde se produce "palinca" o "tuica", el aguardiente
(típico de la región) de ciruelas, albaricoques y peras - atolería

Atelier de sculptură
Carving shop
Столярна майстерня
Atelier de sculpture
Taller de talla

Traseu turistic amenajat

Botiza – Drumul forestier de pe Valae Sasului - Mănăstirea Botiza – Borcutul de la Moară – Valea Glodeasa – Cariera filon de minereu complex și Cascada de pe Valea Glodeasa – Observatorul de urși – Mlaștina de pe Valea Glodeasa – Tăul Văratec – Golul montan din Văratec – Tăul de sub Vârful Văratec – Vârful Văratec

Traseul străbate Situl Natura 2000 „Valea Izei și Dealul Solovan”

Marcaj: cruce roșie, traseu marcat până în vârful Văratec, traseul face legătura cu traseul de creastă bandă roșie pe fond alb

Durata: 5-6 ore până în Vârful Văratec

Grad de dificultate: mediu.

Diferență de nivel: +897 m

Lungime: 13,80 km până în vârful Văratec

Arranged tourist track

Botiza – The forest road from the Sasului Valley- Botiza Monastery– The mineral spring from “The Mill” – The Glodeasa Valley – The quarry with complex ore vein and the waterfall on The Glodeasa Valley – The bear observatory – The Marshes from The Glodeasa Valley – The Văratec Marshes – The alpine meadow from Văratec – The Marshes Below the Văratec Peak – The Văratec Peak

The arranged tourist track goes through The Site Natura 2000 Iza Valley - Solovan Hill protected area

Marking: red cross on white background, track marked till The Văratec Peak, the track makes connection with the ridge track red band colour on white background

Time: 5-6 hours till The Văratec Peak

Difficulty: medium. Altitude difference: 897 m

Length: 13,80 km till The Văratec Peak

Облаштований туристичний маршрут

Ботіза – лісова дорога у Долині Сасулуй – Монастир Ботіза – Джерело «Біля млина» – Долина Глодяса – Кар'єр з жилою комплексних руд і Водоспад у Долині Глодяса – Станція спостереження за ведмедами – Трясовина у Долині Глодяса – Болото Варатек – гірська порожнина у горах Варатек – Болото під вершиною Варатек – Вершина Варатек
Маршрут проходить через Ландшафт Натура 2000 „Долина Ізей і Пагорб Солован”

Туристичне маркування: червоний хрест, маршрут промарковано до вершини Варатек, він робить зв'язок з маршрутом по хребту, позначеним червоною стрічкою на білому фоні.

Тривалість: 5-6 годин до вершини Варатек

Складність: середня.

Висотна різниця: +897 м

Протяжність: 13,80 км до вершини Варатек

Sentier de randonnée pédestre

Botiza – La route forestière dans la Vallée du Sasului – Le monastère de Botiza – La source d'eau minérale „la Moară” – La Vallée de la Glodeasa – La carrière avec un filon de minerai complexe et la Chute d'eau dans la Vallée de la Glodeasa – Le point d'observation pour les ours – La tourbière dans la Vallée de la Glodeasa – Le petit lac Văratec – les alpages de Văratec – le Petit Lac sous le sommet Văratec – Le Sommet Văratec.

Le sentier traverse le site Natura 2000 „Vallée de l'Iza et la Colline Solovan”.

Signalisation: croix rouge, un sentier balisé jusqu'au sommet Văratec. Ce sentier est relié au sentier de crête, bande rouge sur un fond blanc.

Durée de marche: 5 à 6 heures jusqu'au Sommet Văratec

Degré de difficulté: moyenne.

Différence de niveau: + 897 m

Longueur: 13,80 km jusqu'au Sommet Văratec

Ruta de senderismo

Botiza - El camino forestal del Valle Sasului - El Monasterio de Botiza - Las aguas efervescentes "De la Moară" ("del Molino")- El Valle Glodeasa - El Hornacho con veta de mineral complejo y La Cascada del Valle Glodeasa - El Observatorio de osos - El pantano del Valle Glodeasa - El embalsadero Văratec - El precipicio montano de Văratec - El embalsadero debajo de la cima Văratec - La cima Văratec.

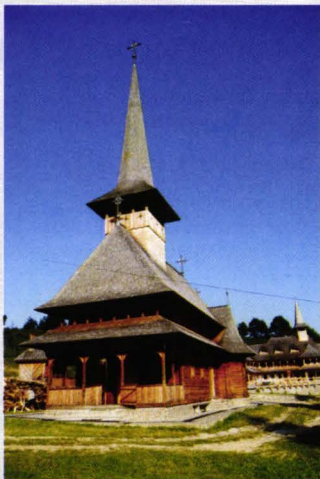
La ruta atraviesa La Red Natura 2000 - "El Valle Izei y la Colina Solovan"

Marcación: Cruz Roja, ruta marcada hasta la cima Văratec, la ruta comunica con la ruta de ceja banda roja sobre fondo blanco

Duración: 5 a 6 horas hasta la cima Văratec

Dificultad: media; Diferencia de altitud: + 897 metros

Longitud: 13,80 km hasta la cima Văratec

Mănăstirea de maici „Schimbarea la Față”

A fost construită în anul 1992-1993. Aici se afla o icoana făcătoare de minuni "Mângâietoarea", o copie a icoanei de la mănăstirea Vatopedu din Sfântul Munte Athos

The Nuns Monastery "The Transfiguration"

It was built during 1992-1993. Here is miracle working religious icon "The Comforting", a copy of the icon from the Monastery of Vatopedi on The Holy Mount Athos

Жіночий монастир Преображення Господнього

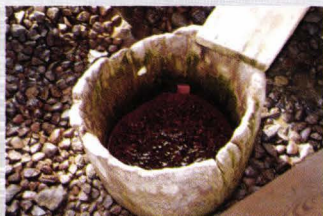
Побудований у 1992-1993 роках. Тут знаходиться чудотворна ікона "Утішительница", копія ікони з монастиря Ватопед на Святій горі Афон

Monastère de Moniales „La Transfiguration"

Il a été édifié dans les années 1992 – 1993. On y trouve une icône qui fait des merveilles, appelée „La Consolatrice", une copie de l'icône du monastère de Vatopedi du Saint Mont Athos

El Convento de monjas "La Transfiguración"

Ha sido edificada durante los años 1992-1993. Aquí se encuentra un ícono milagrero "La Consoladora", una réplica del ícono del monasterio Vatopedu del Sagrado Monte Athos.

Borcutul de la „Moară”

Apă minerală bicarbonată, clorurată, sodică, calcică, magneziană și carbogazoasă

The mineral spring from “The Mill” bicarbonate, chloride, sodium, calcium, magnesian and carbonated mineral water

Джерело „Біля млина”

Газована мінеральна вода з вмістом бікарбонату, хлориду, натрію, калію та магнію

La source minérale „Au Moulin”

Eau minérale bicarbonatée, chlorurée, sodique, calcique, magnésienne et gazeuse

Las aguas efervescentes “De la Moară” (“del Molino”)

Aguas minerales bicarbonatadas, cloruradas, sódicas, cálcicas, magnésicas y carbo-gaseosas

Munții Lăpușului, Valea Glodeasa - Vf. Sermetieș (1.306m)

The Lăpușului Mountains, The Glodeasa Valley – The Sermetieș Peak (1.306m)

Гори Лăпушулуй, Долина Глодяса – вершина Серметієш (1.306м)

Monts Lăpuș, Vallée de la Glodeasa - Som. Sermetieș (1.306 m)

Los Montes Lăpușului, El Valle Glodeasa – La cima Sermetieș (1.306m)

Cascada de pe Valea Glodeasa – 5m

The waterfall on The Glodeasa Valley

Водоспад у долині Глодяса – 5м

Chute d'eau dans la Vallée de la Glodeasa

La cascada del Valle Glodeasa – 5m

Carieră cu filon de minereu complex
 The quarry with complex ore vein
 Кар'єр з жилою комплексних руд
 Carrière avec un filon de minerais complexes
 Hornacho con veta de mineral complejo

Observator de urși
 The bear observatory
 Станція спостереження за ведмедями
 Point d'observation pour les ours
 Observatorio de osos

Mlaștina și Tăul Fundoaia
 The Fundoaia Marshes and Bog
 Трясовина і болото Фундоая
 Tourbière et petit lac de Fundoaia
 El pantano y el embalsadero Fundoaia

Piatra „Țâncului” și peștera vizuină – dezvoltare 10,4m
 The Child's Rock and the burrow cave – development 10,4m
 Камінь «Малюк» (П'ятра Цинкулуй) і нора-печера – глибина 10,4 м
 „Rocher de Hâncului” et la grotte-refuge avec un développement de 10,4
 La roca ”Țâncului” y la cueva – ampliación 10,4m

Tăul Văratec – mlaștină oligotrofă cu floră specifică dezvoltată pe mușchi de turbă (*Sphagnum* sp.)

The Văratec Marshes – oligotrophic bog with specific flora developed on peat moss (*Sphagnum* sp.)

Болото Виратек – оліготрофне болото із специфічною флорою, яка розвинулась на торф'яному мосі (*Sphagnum* sp.)

Le petit lac Văratec – tourbière oligotrophe avec une flore spécifique développée sur une mousse de tourbe (*Sphagnum* sp.)

El embalsadero Văratec – pantano oligotrófico con flora específica crecida en los musgos esfagnales (*Sphagnum* sp.)

Roua cerului (*Drosera rotundifolia*), plantă insectivoră

The Sky Dew (*Drosera rotundifolia*), insectivorous plant

Росичка круглolistа (*Drosera rotundifolia*), комахоїдна рослина

Droséra à feuilles rondes (*Drosera rotundifolia*), plante insectivore

El rocío de sol de hojas redondeadas (*Drosera rotundifolia*) – una planta entomófaga

Vf. Văratec – 1.357m, cel mai înalt vârf din Munții Văratecului (Munții Lăpușului)

The Văratec Peak – 1.357m, the highest peak from The Văratecului Mountains (The Lăpușului Mountains)

Вершина Варатек – 1.357м, найвища вершина гір Варатек (гори Лапушулуй)

Som. Văratec–1.357m, le plus haut sommet des Monts Văratec (Monts Lăpuș)

La cima Văratec – 1.357m, el pico más alto de Las Montañas Văratec (Los Montes Lăpușului)

Vf. Văratec – Vf. Secu (1.311m)

The Văratec Peak – The Secu Peak (1.311m)

Вершина Варатек – вершина Секу (1.311м)

Som. Văratec – Som. Secu (1.311 m)

La cima Văratec – La cima Secu (1.311m)

Stână
Sheepfold
Стіїбище
Bergerie
Majadal

Traseu turistic amenajat

Botiza – drumul de care de pe culmea principală dintre Valea Sasului și Valea Mireșului - Dealul „La Vizuini”

În zona Dealului „La Vizuini” („La Pietrele de var”) este dezvoltat un exocarst pe gips care este format dintr-un aven, două peșteri și 5 doline.

Avenul din Dealul „La Vizuini” se află la altitudinea de 630m și are o dezvoltare de 26m și o adâncime de 10m, este considerat cel mai adânc aven dezvoltat în gips din România.

Peștera Vizuina Bursucilor are o dezvoltare de 21m și denivelare de -2m, iar peștera cu trei intrări din dealul Vizuini are o dezvoltare de 11m și denivelare de -0,5m.

Traseul străbate Situl Natura 2000 „Valea Izei și Dealul Solovan”.

Marcaj: cruce albastră, traseu marcat până în Dealul „La Vizuini”, traseul poate continua spre Vârful Crâșmărița, Vârful Secu și intră în traseul de creasta banda roșie pe fond alb

Durata: 2 ore până în Dealul „La Vizuini”   Grad de dificultate: ușor
Diferență de nivel: +175m   Lungime: 5 km până la Dealul „La Vizuini”

Arranged tourist track

Botiza – the cart road from the main ridge between the Sasului Valley and the Mireșului Valley - The Hill “At the Burrows”

In the area of the Hill “At the Burrows” (“At the Limestones”) there is a surface karst developed in gypsum rock, made up of a pot cave, two caves and 5 sinkholes.

The pot cave from the Hill “At the Burrows” lies at an altitude of 630m, it has a development of 26m and a depth of -10m, and it is considered the deepest pot cave in gypsum rock from România.

The “Badger’s Burrow” cave has a development of 21m and an oscillation of level -2m, and The Cave with 3 entrances from The Hill “At the Burrows” has a development of 11m and an oscillation of level - 0,5m.

The arranged tourist track goes through The Site Natura 2000 Iza Valley - Solovan Hill protected area.

Marking: blue cross, the track is marked till The Hill “At the Burrows”, the track may continue towards The Crâșmărița Peak, The Secu Peak, and the track makes connection with the ridge track red band colour on white background.

Time: 2 hours till The Hill “At the Burrows”   Difficulty: low

Altitude difference: 140m

Length of track: 1,83km till The Hill “At the Burrows”

Облаштований туристичний маршрут

Ботіза – дорога між Долиною Сасулуй і Долиною Мірешулуй – Пагорб „Біля нір”

На території пагорба „Біля нір” („На вапнякових каміннях”) розвинувся гіпсовий карст, утворений з понору, двох печер і 5 карстових лійок.

Понор пагорба „Біля нір” знаходиться на висоті 630 м і має розмір 26 м і глибину 10 м, вважається найглибшим у Румунії понором, утвореним у гіпсовій породі.

Печера «Борсукова нора» має розмір 21 м і зниження рівня -2 м, а печера з трьома входами з пагорба „Біля нір” має розмір 11 м і зниження рівня -0,5 м.

Маршрут проходить через Ландшафт Натура 2000 „Долина Ізей і Пагорб Солован”

Туристичне маркування: синій хрест, маршрут промарковано до пагорба „Біля нір”, може продовжуватись до вершини Кришмаріца, вершини Секу і заходить у маршрут по хребту, позначеним червоною стрічкою на білому фоні.

Тривалість: 2 годин до пагорба „Біля нір”

Складність: легкий

Висотна різниця: +175 м

Протяжність: 5 км до пагорба „Біля нір”

Sentier de randonnée pédestre

Botiza – la route de la crête principale entre la Vallée du Sasului et la Vallée du Mireș – Colline „La Vizuini”.

Sur la Colline „La Vizuini” („Aux Pierres de Chaux”) s'est développé un exokarst sur gypse qui est constitué d'un aven, deux grottes et cinq dolines.

L'aven située sur la Colline „La Vizuini” se trouve à 630 m d'altitude, a un développement de 26 m et une profondeur de 10 m étant considéré le plus profond aven développé en gypse de Roumanie.

La Grotte „Vizuina Bursucilor” a un développement de 21 m et une dénivellation de – 2 m. La Grotte à trois entrées de la Colline Vizuini a un développement de 11 m et une dénivellation de – 0,5 m.

Le sentier traverse le site Natura 2000 „Vallée de l'Iza et la Colline Solovan”.

Signalisation: croix bleue, un sentier balisé jusqu'à la Colline „La Vizuini”. Le sentier peut continuer vers le Sommet Crâșmărița, le Sommet Secu et il se poursuit dans le sentier de crête, la bande rouge sur un fond blanc.

Durée de marche: 2 heures jusqu'à la Colline „La Vizuini”

Degré de difficulté: Facile.

Différence de niveau: +175 m

Longueur: 5 km jusqu'à la Colline „La Vizuini”

Ruta de senderismo

Botiza – el camino carretero de la cresta principal entre El Valle Sasului y El Valle Mireșului - La colina ”La Vizuini – (”A las cuevas”)

En la zona de la Colina ”La Vizuini” („La Pietrele de var” - A las piedras de cal”) se ha formado una zona exocárstica formada en aljez, donde hay un pozo cársico, dos cuevas y 5 dolinas.

El pozo cársico de la Colina ”La Vizuini” está ubicada a 630m de altitud y tiene una ampliación de 26m y 10m de profundidad, pasando por el más hondo pozo cársico en aljez de Rumanía.

La Cueva ”Vizuina Bursucilor” (”La Caverna de los tejones”) tiene una ampliación de 21m y desnivelación de – 2m, y la cueva con tres accesos de la Colina de ”Vizuini” tiene una ampliación de 11m y desnivelación de – 0,5m.

La ruta atraviesa La Red Natura 2000 - ”El Valle Izei y la Colina Solovan”

Marcación: Cruz Azul, ruta marcada hasta la Colina ”La Vizuini”, la ruta puede continuar hacia la cima ”Crâșmărița” (”La Bodeguera”), la cima Secu y entra en la ruta de ceja banda roja sobre fondo blanco

Duración: 2 horas hasta la Colina ”La Vizuini”

Dificultad: fácil;

Diferencia de altitud: + 175 metros

Longitud: 5 km hasta la Colina ”La Vizuini”

Dealul „La Vizuini”

The Hill “At the Burrows”

Пагорб „Біля нір” («Ла Візуїнь»)

Colline „La Vizuini”

La colina ”La Vizuini (”A las cuevas”)

Intrare în aven

Entrance of the pot cave

Вхід у понор

Lieu d'entrée en aven

Acceso al pozo cársico

Municipiul Sighetu Marmăției

Localizare geografică

Localitatea este așezată în partea de nord-vest a României, județul Maramureș, în Depresiunea Maramureșului, la confluența râurilor Iza și Tisa.

Municipiul se învecinează la nord cu localitatea Slatina din Ucraina (frontiera fiind trasată de râul Tisa), la nord-est comuna Bocicoiul Mare, la est comuna Rona de Jos, la sud-est comuna Vadu Izei, la sud comuna Giulești, la vest comuna Săpânța, iar la nord-vest comuna Sarasău.

Vatra localității este situată în lunca și pe terasa inferioară a râurilor Iza și Tisa, fiind înconjurată de dealurile: Bortoșoi (415 m), Solovan (612 m), Cetății (606 m), Bagna (648 m), Făget și Dobăieș (331 m).

Teritoriul administrativ se suprapune pe o parte din Depresiunea Sighet, Dealurile Maramureșului, Piemontul Mara-Săpânța și platoul vulcanic al Munților Igniș.

Relieful

Altitudinea minimă este de 274 m la confluența Izei cu Tisa, iar altitudinea maximă este de 1.221,5 m în Vârful Țiganu.

Suprafața localității

Suprafața teritoriului administrativ a localității Sighetu Marmăției este de 13.536 ha din care 11.842 ha extravilan și 1.694 intravilan.

După categoria de folosință a terenului situația este: 7.780 ha teren agricol (1.428 ha arabil, 2.013 ha pășuni, 3.918 ha fânețe, 421 ha livezi) și 5.756 neagricol (4.704 ha păduri, 97 ha ape și bălți, 524 ha curți și construcții, 253 ha drumuri și 178 ha teren neproductiv).

Atestare documentară

În anul 1326 apare prima consemnare scrisă a localității Sighetu Marmăției.

Săpăturile arheologice și descoperirile întâmplătoare au dus la descoperirea unor vestigii din perioada paleolitică, neolitică, epoca bronzului, epoca fierului, perioada dacică și evul mediu.

Populație

La recensământul din 2011 populația orașului a fost de 37.640 (18.157 bărbați – 48,24% și 19.483 femei – 51,57%) locuitori din care: 28.634 români (76,08 %), 4.417 maghiari (11,74 %), 750 ucraineni (2 %), 490 rromi (1,31 %), 54 germani (0,15 %), 11 evrei (0,03 %), 6 italieni (0,02 %), 11 alte naționalități (0,03 %), și despre 3.258 informațiile sunt nedisponibile (8,66%).

Din punct de vedere confesional sunt 24.652 ortodocși (65,50%), 4.138 romano-catolici (11%), 1.968 greco-catolici (5,23%), 1.148 reformati (3,05%), 371 penticostali (0,99%), 345 baptiști (0,92%), 236 adventiști de ziua șaptea (0,62%), 827 martori a lui Iehova (0,99%), 5 unitariană (0,02%), 19 creștini după evanghelie (0,05%), 15 creștini de rit vechi (0,04%), 3 evanghelică luterană (0,01%), 12 ortodoxă sârbă (0,04%), 6 evanghelică (0,02%), 22 mozaică (0,06%), 68 alte religii (0,18%), 90 fără religie (0,24%), 35 atei (0,10%), și despre 3.530 informațiile sunt nedisponibile (9,38%).

Zone protejate

Rezervația Dealul Solovan, cod: 2593, categoria III – a I.U.C.N. Are rol de a proteja o suprafață de pădure de gorun (*Quercus petraea*) și stejar (*Quercus robur*), precum și Peștera Solovan. Are o suprafață de 1,02 ha

Pe teritoriul administrativ a localității se afla trei Situri Natura 2000 care includ 56% din suprafața totală: Valea Izei - Dealul Solovan RO SCI 0264 - 15%, Tisa Superioară RO SCI 0251 - 2% și Platoul Igniș RO SCI 0092 - 39%.

Festivaluri organizate în localitate

Festivalul Internațional „Am fost ș-om fi”

Festivalul Antic și Medieval „Aeternus Maramorosiensis”

Festivalul Folk „Floarea de Colț”

Festivalul Internațional de Poezie,

Festivalul Datinilor de Iarnă „Marmăția”

Festivalul de Colinde, Datini și Obiceiuri de Iarnă la Ucraineni

The town of Sighetu Marmăției

Geographic positioning

The locality is situated in the north-western part of Romania, Maramureș County, in the Maramureș Depression, at the confluence of the Tisa and Iza rivers.

The locality borders to the north with the Solotvyne (Solotvino) locality from Ukraine (the frontier being outlined by the Tisa river), to the north-east with Bocicoiul Mare village, to the east with Rona de Jos village, to the south-east with Vadu Izei village, to the south with Giulești village, to the west with Săpânța village, and to the north-west with Sarasău village.

The locality perimeter is situated on the floodplain and lower terrace of the Iza and Tisa rivers, being surrounded by the hills: Bortoșoi (415 m), Solovan (612 m), Cetății (606 m), Bagna (648 m), Făget and Dobăieș (331 m).

The administrative territory overlaps part of the Sighet Depression, Maramureș Hills, Mara-Săpânța Piedmont and the volcanic plateau of the Igriș Mountains.

The Relief

The minimum altitude is 274 m at the confluence of Iza and Tisa rivers, and the maximum altitude is 1.221,5 m at the Țiganu Peak.

The surface of the locality perimeter

The administrative territory of Sighetu Marmăției has a surface of 13.536 ha out of which 11.842 ha outside town și 1.694 inside town. Considering the category of land use the situation is: 7.780 ha agricultural land (1.428 ha tillable land, 2.013 ha meadows, 3.918 ha grasslands, 421ha orchards) și 5.756 non-agricultural land (4.704 ha forests, 97 ha waters and ponds, 524 ha yards and constructions, 253 ha roads and 178 ha unproductive land).

Documentary attestation

The first written record of Sighetu Marmăției appears in the year 1326. Archaeological excavations and chance findings led to the discovery of artifacts from the Paleolithic, Neolithic, Bronze Age, Iron Age, Dacian period and the Middle Ages.

Population

At the 2011 Census the town population was 37.640 (18.157 male population – 48,24% and 19.483 female population – 51,57%) inhabitants, out of which: 28.634 Romanians (76,08 %), 4.417 Hungarians (11,74 %), 750 Ukrainians (2 %), 490 Roma people (1,31 %), 54 Germans (0,15 %), 11 Jews (0,03 %), 6 Italians (0,02 %), 11 other nationalities (0,03 %), and about 3.258 information is not available (8,66%).

From the religion point of view there are 24.652 Orthodox (65,50%), 4.138 Roman Catholics (11%), 1.968 Greek Catholics (5,23%), 1.148 Protestants (3,05%), 371 Pentecostals (0,99%), 345 Baptists (0,92%), 236 Seventh-day Adventists (0,62%), 827 Jehovah's Witnesses (0,99%), 5 Unitarian (0,02%), 19 Gospel Christian (0,05%), 15 Old Rite Christian (0,04%), 3 Lutheran (0,01%), 12 Serbian Orthodox (0,04%), 6 Evangelical (0,02%), 22 Mosaic Cult (0,06%), 68 other religions (0,18%), 90 no religion (0,24%), 35 atheists (0,10%), and about 3.530 the information is not available (9,38%).

Protected areas

The Solovan Hill Reservation, code: 2593, category III – of I.U.C.N. Has a role in protecting a surface of oak forest (*Quercus petraea*) and (*Quercus robur*), as well as the Solovan Cave. It has a surface of 1,02 ha.

On the administrative territory of the locality there are 3 Sites Natura 2000 type protected areas that include 56% of the total surface: Iza Valley – Solovan Hill R0 SCI 0264 - 15%, Upper Tisa RO SCI 0251 - 2% and Igriș Plateau RO SCI 0092 - 39%.

Festivals organised in Sighetu Marmăției

The International Festival "We were and we will be", The Ancient and Medieval Festival "Aeternus Maramorosiensis", The Folk Festival "Edelweiss", The International Poetry Festival, The Winter Folk Festival "Marmăția", The Ukrainian Winter Carols and Traditions Festival.

Місто Сігету-Мармаціей

Географічне положення

Населений пункт розміщений у північно-західній частині Румунії, в області Марамуреш, у Мармороській котловині, на злитті річок Іза і Тиса.

Місто межує: на півночі з селищем Солотвино, що на Україні (кордон проходить по р.Тисі), на північному сході – із селом Великий Бичків (Бочкою Маре), на сході – із селом Рона де Жос, на південному сході – з селом Ваду Ізей, його південним сусідом є село Джулешть, західним – с. Сапинца, а на північному заході від міста розташоване село Сарасиу.

Осередок населеного пункту розміщений у низовині, вздовж верхньої тераси річок Тиси та Ізи, його оточують пагорби: Бортошой (415 м), Солован (612 м), Четацій (606 м), Багна (648 м), Фаджет і Добаеш (331 м). Адміністративна територія частково співпадає з Сігетською котловиною, Марамуреськими пагорбами, Підгір'ям Мара-Сапинца і вулканічним плато гір Ігніш.

Рельєф

Мінімальна висота складає 274 м у ділянці злиття Ізи з Тисою, а максимальна висота є 1.221,5 м у вершині Цігану.

Площа населеного пункту

Площа адміністративної одиниці Сігету Мармаціей складає 13.536 га, з яких 11.842 га за межами забудов і 1.694 га міських забудов.

Поділ земельних ділянок за способом їх використання є наступним: 7.780 га займають сільськогосподарські угіддя (1.428 га орних земель, 2.013 га пасовищ, 3.918 га сінокосів і 421 га садів) і 5.756 га неаграрних земель (4.704 га лісів, 97 га вод і боліт, 524 га займають подвір'я і споруди, 253 га – дороги, а 178 га – непродуктивні ділянки).

Документальні свідчення

Перша письмова згадка про населений пункт Сігету Мармаціей датується 1326 роком.

Археологічні розкопки та випадкові знахідки дозволили отримати пам'ятки доби палеоліту, неоліту, епохи бронзи і залізного віку, дакського періоду і середньовіччя.

Населення

За результатами перепису населення від 2011 року населення міста налічувало 37.640 мешканців (18.157 чоловіків – 48,24% і 19.483 жінок – 51,57%), серед яких: 28.634 румун (76,08%), 4.417 угорців (11,74%), 750 українців (2%), 490 ромів (1,31%), 54 німців (0,15%), 11 євреїв (0,03%), 6 італійців (0,02%), 11 жителів інших національностей (0,03%), а про 3.258 мешканців (8,66%) інформація не подається.

3 конфесійної точки зору у місті налічується: 24.652 православних (65,50%), 4.138 римо-католиків (11%), 1.968 греко-католиків (5,23%), 1.148 реформатів (3,05%), 371 п'ятидесятник (0,99%), 345 баптистів (0,92%), 236 адвентистів сьомого дня (0,62%), 827 свідків Єгови (0,99%), 5 унітаріїв (0,02%), 19 євангелістів (0,05%), 15 старовірів (0,04%), 3 лютеранці (0,01%), 12 православних сербів (0,04%), 22 мозаїки (0,06%), 68 інших релігій (0,18%), 90 без релігійної належності (0,24%), 35 атеїстів (0,10%), а про 3.530 інформація не подається (9,38%).

Природоохоронні території

Пам'ятник природи пагорб Солован, код: 2593, категорія III за класифікацією IUCN, завданням якого є збереження лісових площ, зайнятих скельним дубом (*Quercus petraea*) і дубом звичайним (*Quercus robur*), а також печера Солован. Площа становить 1,02 га.

На адміністративній території населеного пункту знаходяться три ландшафти Натура 2000, які охоплюють 56% загальної площі: Валя Ізей – пагорб Солован R0 SCI 0264 - 15%, Верхньої Тиси RO SCI 0251 - 2% і Плато Ігніш RO SCI 0092 - 39%.

Фестивалі, які проводяться у місті

Міжнародний фестиваль „Ам фост ші ом фі (Ми були і будемо)”, Фестиваль античної та середньовічної культури “Aeternus Maramorosiensis”, Фолк-фестиваль „Флоаря де колц (Едельвейс)”, Міжнародний фестиваль поезії, Фестиваль зимових звичаїв та обрядів „Мармація”, Фестиваль українських колядок і зимових обрядів.

Municipalité de Sighetu Marmăției

Position géographique

La ville est située au nord-ouest de la Roumanie, dans le département de Maramureș, la Dépression de Maramureș, au confluent des rivières Iza et Tisza.

La municipalité a pour frontière au nord la ville ukrainienne Slatina (la rivière Tisza étant une frontière naturelle entre la Roumanie et l'Ukraine), au nord-est la commune de Bocicoiul Mare, à l'est la commune de Rona de Jos, au sud-est la commune de Vadu Izei, au sud la commune de Giulești, à l'ouest la commune de Săpânța et au nord-ouest la commune de Sarasău.

Le foyer principal de la ville est situé dans la vallée sur la terrasse inférieure des rivières Iza et Tisa, étant entouré par les collines Bortoșoi (415 m), Solovan (612 m), Cetății (606 m), Bagna (648 m), Făget et Dobâieș (331 m). Son territoire administratif se superpose sur une partie de la Dépression de Sighet, des Collines du Maramureș, du Piémont Mara-Săpânța et du Plateau Volcanique des Monts Igriș.

Relief

L'altitude minimale de la localité est de 274 m au confluent des rivières Iza et Tisza et l'altitude maximale est de 1 221,5 m au sommet Tiganu.

Superficie de la localité

La superficie du territoire administratif de la localité de Sighetu Marmăției est de 13.536 ha d'où 11.842 ha la zone extra-muros et 1.694 ha la zone intra-muros.

D'après la catégorie d'usage du terrain, on a la situation suivante: 7.780 ha terrains agricoles (1.428 ha de terres arables, 2.013 ha de pâturages, 3.918 ha de prairies de fauche, 421 ha de vergers) et 5.756 terrains non-agricoles (4.704 ha de forêts, 97 ha d'eaux et marais, 524 ha de cours et de constructions, 253 ha de routes et 178 ha terres improductives).

Bref historique

La première mention écrite de la localité date depuis 1326.

Les fouilles archéologiques et les découvertes accidentelles ont révélé la présence des vestiges datant de la période paléolithique, néolithique, de l'âge du bronze, de l'âge du fer, de la période dacique et du Moyen Âge.

Population

Au recensement de 2011, la population de la ville s'élevait à 37.640 habitants (19.483 femmes, ce qui représente 51,57 % de la population totale, et 18.157 hommes ce qui représente 48,24 % de la population totale). Il y avait 28.634 Roumains (76,08%), 4417 Hongrois (11,74 %), 750 Ukrainiens (2 %), 490 Tziganes (1,31 %), 54 Allemands (0,15 %), 11 Juifs (0,03 %), 6 Italiens (0,02 %), 11 personnes d'autres nationalités (0,03%) et il n'y a pas d'informations sur 3.258 personnes (8,66%).

Du point de vue confessionnel, il y en avait 24.652 orthodoxes (65,50%), 4.138 romano-catholiques (11%), 1.968 gréco-catholiques (5,23%), 1.148 réformés (3,05 %), 371 pentecôtistes (0,99%), 345 baptistes (0,92 %), 236 adventistes de septième jour (0,62%), 827 témoins de Jéhovah (0,99 %), 5 unitariens (0,02%), 19 frères de Plymouth (0,05%), 15 chrétiens de rite ancien (0,04%), 3 luthériens (0,01%), 12 orthodoxes serbe (0,04%), 6 évangéliques (0,02%), 22 de religion mosaïque (0,06%), 68 d'autres religion (0,18%), 90 sans religion (0,24%), 35 athées (0,10%) et il n'y a pas d'information sur 3.530 personnes (9,38%).

Aires protégées

La Réserve "La Colline de Solovan", code 2593, catégorie III UICN. Son rôle est de protéger une forêt de chêne-rouvre (*Quercus petraea*) et de chêne (*Quercus robur*), ainsi que la Grotte de Solovan. Elle détient une superficie de 1,02 ha.

Dans le territoire administrative de la localité il y a trois Sites Natura 2000 qui comprennent 56% de la superficie totale: Vallée de l'Iza – Colline de Solovan RO SCI 0264- 15%, Tisza Supérieure RO SCI 0251- 2% et le Plateau Igriș RO SCI 0092 - 39%.

Festivals organisés par la localité

Le Festival International „Nous avons été des gentilshommes et nous le serons toujours”, Le Festival Antique et Médiéval „Aeternus Maramorosiensis”, Le Festival de musique folk „Fleur d'edelweiss”, le Festival International de Poésie, Le Festival des traditions et des coutumes d'hiver „Marmăția”, Le Festival de Cantiques de Noël, Le Festival des traditions et des coutumes d'hiver des Ukrainiens.

El Municipio de Sighetu Marmăției

Ubicación geográfica

La localidad está ubicada en la parte noroeste de Rumanía, provincia de Maramureș, en la Depresión de Maramureș, a la confluencia de los ríos Iza y Tisa. El municipio colinda al norte con la localidad de Slatina de Ucrania (la frontera siendo delineada por el río Tisa), al nordeste con la comuna de Bocicoiu Mare, al este con la comuna de Rona de Jos, al sudeste con la comuna de Vadu Izei, al sur con la comuna de Giulești, al oeste con la comuna de Săpânța, y al noroeste con la comuna de Sarasău.

El casco urbano de la localidad está ubicado en la vega y el bancal inferior de los ríos Iza y Tisa, siendo limitado por las colinas: Bortoșoi (415 m), Solovan (612 m), Cetății (606 m), Bagna (648 m), Făget y Dobâieș (331 m). El territorio administrativo monta por un lado la Depresión Sighet, las Colinas Maramureșului, El Piedemonte Mara-Săpânța y la meseta volcánica de las Montañas Igriș.

El relieve

La altitud mínima es de 274 m a la confluencia del río Iza con Tisa, y la altitud máxima es de 1.221,5 metros en la cima Țiganu („Gitano”).

La superficie de la localidad

El territorio administrativo de la localidad de Sighetu Marmăției tiene una superficie de 13.536 hectáreas de los cual 11.842 hectáreas terreno en extrarradio și 1.694 casco urbano.

Según la categoría de uso del terreno, la situación es la siguiente: 7.780 hectáreas terreno agrícola (1.428 hectáreas tierra de cultivo, 2.013 hectáreas pastos, 3.918 hectáreas heno, 421 hectáreas huertos) y 5.756 terrenos que no son agrícolas (4.704 hectáreas bosque, 97 hectáreas aguas y aguazales, 524 hectáreas patios y construcciones, 253 hectáreas caminos departamentales y 178 hectáreas terreno árido).

Atestiguación documental

En el año 1326 aparece la primera anotación escrita de la localidad de Sighetu Marmăției.

Las catas arqueológicas y los descubrimientos accidentales condujeron al encuentro de huellas de la época paleolítica, neolítica, de la Edad del Bronce, de la Edad del Hierro, de la edad dácica y la Edad Media.

La población

Según el censo de la población del año 2011, la población de la ciudad ha sido la siguiente: 37.640 habitantes (18.157 hombres – 48,24% y 19.483 mujeres - 51,57%) de los cual: 28.634 rumanos (76,08%), 4.417 húngaros (11,74 %), 750 ucranianos (2 %), 490 roms (1,31 %), 54 alemanes (0,15 %), 11 judíos (0,03 %), 6 italianos (0,02 %), 11 otras nacionalidades (0,03 %) y 3.258 habitantes con información indisponible (8,66%).

Desde el punto de vista confesional, son 24.652 ortodoxos (65,50%), 4.138 católicos latinos (11%), 1.968 católicos orientales, (5,23%), 1.148 reformados (3,05%), 371 baptistas del Pentecostés (0,99%), 345 baptistas (0,92%), 236 adventistas del Séptimo Día (0,62%) y 827 Testigos de Jehová (0,99%), 5 unitarios (0,02%) 19 cristianos según la Biblia (0,05%), 15 cristianos de antiguo rito (0,04%), 3 evangélicos luteranos (0,01%), 12 ortodoxos serbios (0,04%), 6 evangélicos (0,02%), 22 mosaicos (0,06%), 68 otras confesiones (0,18%), 90 sin confesión (0,24%), 35 indiferentes (0,10%), y 3.530 con información indisponible (9,38%).

Áreas protegidas

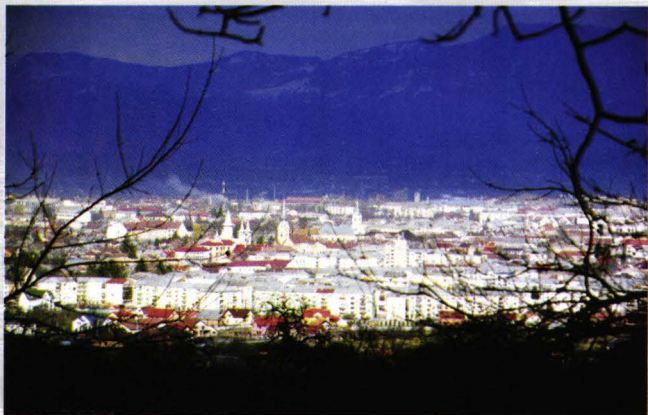
La Reserva Dealul Solovan (La Colina Solovan), código: 2593, categoría III – de la I.U.C.N. (Unión Internacional para la Conservación de la Naturaleza). Tiene como propósito salvaguardar una área de bosque de roble (*Quercus petraea*) y (*Quercus robur*), y la Cueva Solovan. Tiene una superficie de 1,02 hectáreas.

En el territorio administrativo de la localidad hay tres áreas de la Red Natura 2000 que incluyen el 56% de toda la superficie: El Valle Izei – La Colina Solovan código RO SCI 0264 - 15%, el río Tisa Superior código RO SCI 0251 - 2% y la Meseta Igriș código RO SCI 0092 - 39%.

Fiestas organizadas en la localidad

El Festival Internacional “Fuimos, somos y seremos”, El Festival Antico y Medieval “Aeternus Maramorosiensis”, El Festival de música folk “Edelweiss”, El Festival Internacional de Poesía, El Festival de las Tradiciones de Invierno “Marmăția”, El Festival de Chanzonetas, Tradiciones y Costumbres de Invierno a Ucranianos.

Sighetu Marmatiei
Сігету Мармаціей

Primaria și Consiliul local Sighetu
Marmatiei, Str. Bogdan Vodă

The Town Hall and Local Town
Council of Sighetu Marmatiei,
Bogdan Vodă Street

Мерія та сігетська міськрада, вул.
Богдан Вода

La Mairie et le Conseil Local de
Sighetu Marmatiei (*rue Bogdan
Vodă*)

El Ayuntamiento y el Consejo Local
de Sighetu Marmatiei, Calle Bogdan
Vodă

Centrul vechi cu clădiri în stil eclectic
The old town centre with buildings in
eclectic style

Споруди еклектичного стилю в
старому центрі

La vieille ville avec des édifices dans
le style éclectique

El Centro Histórico con edificios de
estilo ecléctico

Casa cu cariatide, Str. Bogdan Vodă

The House with Caryatids, Bogdan Vodă Street

Будинок з каріатидами, вул. Богдан Вода

La Maison des Caryatides (*rue Bogdan Vodă*)

La casa con cariátides, Calle Bogdan Vodă

Clădiri - monument istoric
 Buildings – historical monument
 Споруда – історична пам'ятка
 Immeuble - monument historique
 Edificios - paradores nacionales de turismo

Biserica Romano-Catolică „Sfântul Carol Boromeu”, 1736, Str. Piața Libertății
 The Roman-Catholic Church „Saint Carol Boromeu”, 1736, Piața Libertății Street
 Римо-католицька церква „Святого Карла Борромея”, 1736, площа Лібертації
 L'Eglise romano-catholique „Le Saint Charles Borromée”, 1736, (rue Piața Libertății)
 La Iglesia Católica Latina „San Carlos Borroméo”, 1736, Calle Plaza Libertății

Biserica Reformată, Str. Ioan Mihalyi de Apșa sec. XIV, cea mai veche construcție din Sighet

The Protestant Church, Ioan Mihalyi de Apșa Street XIV-th century, the oldest building in Sighetu Marmăției

Реформатська церква, вул. Іоана Мігали де Апша, XIV-е ст., найстаріша споруда міста

L'Église réformée, XVe siècle, (rue Ioan Mihalyi de Apșa), le plus vieux édifice de Sighetu Marmăției

La Iglesia Reformada, Calle Ioan Mihalyi de Apșa, siglo XIV, el edificio más antiguo de Sighet

Biserica Ortodoxă Ucraineană „Înălțarea Sfintei Cruci”, 1791-1807, Str. Bogdan Vodă

The Ukrainian Orthodox Church "The Exaltation of the Holy Cross", 1791-1807, Bogdan Vodă Street

Українська православна церква „Воздвиження Чесного Хреста”, 1791-1807 рр., вул.Богдан Вода

L'Eglise Orthodoxe Ukrainienne „Exaltation de la Sainte Croix”, 1791-1807 (rue Bogdan Vodă)

La Iglesia Oriental Ucraniana "La Exaltación de la Santa Cruz", 1791-1807, Calle Bogdan Vodă

Biserica Ortodoxă Română „Adormirea Maicii Domnului”, 1892, Str. Dragoș Vodă
The Romanian Orthodox Church "The Feast of the Dormition of the Mother of God", 1892, Dragos Vodă Street

Румунська православна церква „Успіння Богородиці”, 1892 р., вул. Драгош Вода
L'Église Orthodoxe Roumaine „L'Assomption”, 1892 (rue Dragoș Vodă)
La Iglesia Oriental Rumana "La Asunción de la Virgen María", 1892, Calle Dragoș Vodă

Sinagoga sefardă (Templul Vizhnitzer Klaus), 1900-1904, Str. Basarabiei

The Sephardic Synagogue (Vizhnitzer Klaus Temple), 1900-1904, Basarabiei Street

Сефардська синагога (Храм Vizhnitzer Klaus), 1900-1904 р., вул. Басарабійей

La Synagogue séfardi (Temple Vizhnitzer Klaus), 1900-1904 (rue Basarabiei)

Sinagoga sefardí (El Templo Vizhnitzer Klaus), 1900-1904, Calle Basarabiei

Monumentul Săpunului, cimitirul evreiesc

The Soap Monument, in the old jewish cemetery

Історико-археологічний музей, площа Лібертацій, № 15

Природничий музей, площа Лібертацій, № 15. Великий кутній зуб мамонта

Le Monument du savon, dans le cimetière juif

El Monumento del Jabón, el panteón judío

Monumentul Holocaustului, Str. Gheorghe Doja

The Holocaust Monument, Gheorghe Doja Street

Пам'ятник жертвам Голокосту, вул. Георгіє Дожа

Le Monument de l'Holocauste (rue Gheorghe Doja)

El Monumento del Holocausto, Calle Gheorghe Doja

Monumentul Eroilor Români căzuți în Primul Război Mondial

Str. Rodnei, în cimitirul orașuluiThe Monument of the Romanian Heroes fallen during World War I, Rodnei Street, within the town cemetery

Пам'ятник румунським героям, що загинули у Першій світовій війні, вул. Родней, похованим на міському цвинтарі

Le Monument aux héros roumains tombés pendant la Première Guerre Mondiale - dans le cimetière de la ville (rue Rodnei)

El Monumento a los Héroes Rumanos Caídos en la Primera Guerra Mundial, Calle Rodnei, en el panteón de la ciudad

Monumentul Eroilor Revoluției de la 1848, Piața Dr. Ioan Mihalyi de Apșa

The monument of the heroes fallen during the 1848 Revolution PhD Ioan Mihalyi of Apșa Square

Пам'ятник героям революції 1848 року, площа др.Іоана Мігали де Апша

Пам'ятник Сапунолуй на єврейському цвинтарі присвячений жертвам, що загинули в Аушвіці

Le Monument aux Héros de la Révolution de 1848 (Place Dr. Ioan Mihalyi de Apșa)

El Monumento a los Héroes de la Revolución de 1848, Plaza Dr. Ioan Mihalyi de Apșa

Bustul istoricului, Academician Dr. Ioan Mihalyi de Apșa, Piața Dr. Ioan Mihalyi de Apșa

The bust of the historian and academician PhD Ioan Mihalyi of Apșa, PhD Ioan Mihalyi of Apșa Square

Погруддя історика, академіка др.Іоана Мігали де Апша, площа др.Іоана Мігали де Апша

Le buste de l'historien, de l'académicien Dr. Ioan Mihalyi de Apșa (Place Dr. Ioan Mihalyi de Apșa)

El busto del historiógrafo académico Dr. Ioan Mihalyi de Apșa, Plaza Dr. Ioan Mihalyi de Apșa

Monumentul Partizanilor, Str. Mihai Viteazul

The Partisan Monument, Mihai Viteazul Street

Пам'ятник партизанам, вул. Міхай Вітязул

Le Monument aux Partisans (rue Mihai Viteazul)

El Monumento a los Partisanos, Calle Mihai Viteazul

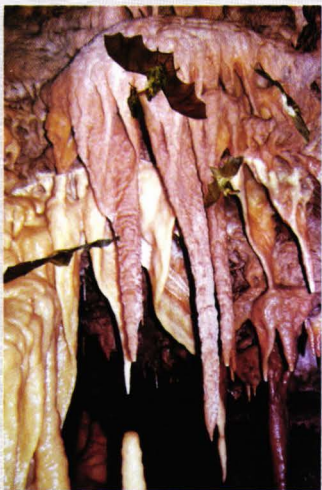

Muzeul de Istorie și Arheologie, Str. Piața Libertății, nr. 15
 The Museum of History and Archaeology , 15, Piața Libertății Street
 Етнографічний музей Марамурешу, вул. Богдан Вода, №1
 Le Musée d'Histoire et d'Archéologie (15, rue Piața Libertății)
 El Museo de Historia y Arqueología, Calle Plaza Libertății n° 15

Muzeul de Științele Naturii, Str. Piața Libertății, nr. 15
 The Museum of Natural Sciences, Str. Piața Libertății, nr. 15
 Природничий музей, площа Лібертації, № 15. Великий кутній
 Le Musée des Sciences de la Nature, 15, rue Piața Libertății
 El Museo de Ciencias Naturales, Calle Plaza Libertății n° 15

molar de mamut
 mammoth mollar
 зуб мамонта
 molaire de mammoth
 diente molar de mamut

Muzeul Etnografic al Maramureșului, Str. Bogdan Vodă, nr. 1
 The Ethnographic Museum of Maramureș, 1, Bogdan Vodă Street
 Етнографічний музей Марамурешу, вул. Богдан Вода, №1
 Le Musée Ethnographique de Maramureș (1, rue Bogdan Vodă)
 El Museo Etnográfico de Maramureș, Calle Bogdan Vodă n° 1

Casa Muzeu „Dr. Ioan Mihalyi de Apșa”, Str. Dr. Ioan Mihalyi de Apșa, nr. 17
 The Museum House ” PhD Ioan Mihalyi of Apșa”, 17, PhD Ioan Mihalyi of Apșa Street

Хата-музей „Др. Иоана Мигали де Апша”, вул. др. Иоана Мигали де Апша, № 17
 La Maison de „Dr. Ioan Mihalyi de Apșa” (17, rue Dr. Ioan Mihalyi de Apșa)
 La Casa Museo ”Dr. Ioan Mihalyi de Apșa”, Calle Dr. Ioan Mihalyi de Apșa n° 17

Muzeul Satului Maramureșean, Str. Muzeului, nr. 1
 The Maramureș Village Museum, 1, Muzeului Street
 Музей Марамуреського села, вул. Музеулуй, № 1
 Le Musée du Village en plein air de Maramureș (1, rue Muzeului)
 El Museo del Pueblo de Maramureș, Calle Muzeului n° 1

Muzeul Culturii Evreiești din Maramureș - Casa memorială Elie Wiesel
Str. Tudor Vladimirescu, nr. 1

Aici s-a născut scriitorul și profesorul Elie Wiesel, laureat al Premiului Nobel pentru Pace

The Museum of Jewish Culture in Maramureș - Elie Wiesel Memorial House,
1, Tudor Vladimirescu Street

The writer and professor Elie Wiesel, Nobel Peace Prize laureate, was born here

Музей єврейської культури Марамурешу – Меморіальний будинок Єлі Візеля, вул. Тудор Владіміреску, № 1

Тут народився письменник і професор Елі Візель, лауреат Нобелівської премії миру

Le Musée de la Culture Juive de Maramureș – La Maison d'Élie Wiesel (1, rue Tudor Vladimirescu)

C'est la maison natale de l'écrivain et du professeur Élie Wiesel, lauréat du Prix Nobel de la paix

El Museo de la Cultura Judía de Maramureș – La Casa de Elie Wiesel, Calle Tudor Vladimirescu n° 1

Aquí nació el escritor y profesor Elie Wiesel, Premio Nobel de la Paz

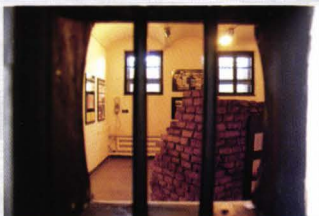
Muzeul „Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței”
Str. Corneliu Coposu, nr. 4

The Memorial of the Victims of Communism and of the Resistance,
4, Corneliu Coposu Street

„Меморіал жертв комунізму та антикомуністичного опору”, вул. Корнеліу Копосу, №4

Le Mémorial des Victimes du Communisme et de la Resistance (4, rue Corneliu Coposu)

El Museo Memorial de las Víctimas del Comunismo y de la Resistencia, Calle Corneliu Coposu n° 4

Traseu turistic amenajat

Sighetul Marmăției – Str. Mihai Eminescu – Parcul „Grădina Morii” - Izvorul Cetății – Peștera și rezervația din Dealul Solovan - Vârful Solovan – Dâmbul Dracului – Vârful Agriș - Cabana Agriș – Strunga Țiganului – Platoul Vulcanic – Piatra Petriceaia - Pleșca.

Traseul străbate Situl Natura 2000 „Valea Izei și Dealul Solovan”, Rezervația din Dealul Solovan și Situl Natura 2000 „Igniș”

Marcaj: cruce roșie, traseu marcat până în Strunga Țiganului

Durată: 6 - 7 ore până în Strunga Țiganului; 9 - 10 ore până la Pleșca

Grad de dificultate: mediu. Diferență de nivel: +900 m

Lungime: 16 km până la Strunga Țiganului

Arranged tourist track

Sighetu Marmăției – Mihai Eminescu Street – The “Mill garden” Park – The Fortress Spring – The Cave and The Reservation from The Solovan Hill – The Solovan Peak – Devil's Knoll – The Agriș Peak - The Gipsy's Gorge – The Volcanic Plateau – The “Petriceaia Rock” - Pleșca.

The track goes through Site Natura 2000 Iza Valley and Solovan Hill protected area, The Rezervation from Solovan Hill, and Site Natura 2000 Igniș protected area

Marking: red cross, track marked till The Gipsy's Gorge

Time: 6 - 7 hours till The Gipsy's Gorge; 9 - 10 till Pleșca

Difficulty: medium.

Altitude difference: 555 m till The Agriș Cabin

Length: 16 km till The Gipsy's Gorge

Облаштований туристичний маршрут

Сігету Мармацією – вул. Міхай Емінеску – Парк “Градiна Морі (Сад біля млина)” – джерело Четації (Замку) – Печера і пам'ятник природи пагорба Солован – вершина Солован – увал Дракулуй (Чорта) – вершина Агриш – притулок Агриш – стійло Ціганулуй (Цигана) – вулканічне плато – Камінь П'єстрічауа – Плешка (Лисина).

Маршрут проходить через Ландшафт Натура 2000 “Долина Ізей – Пагорб Солован”, природоохоронну території “пагорб Солован” і ландшафт Натура 2000 „Іgniș”

Туристичне маркування: червоний хрест, маршрут промарковано до стійла Ціганулуй

Тривалість: 6–7 годин до стійла Ціганулуй; 9 – 10 до Плешки

Складність: середня.

Висотна різниця: +900 м

Протяжність: 16 км до стійла Ціганулуй

Sentier de randonnée pédestre

Sighetul Marmăției – Rue Mihai Eminescu – Parc „Grădina Morii” („Jardin du Moulin”) - Izvorul Cetății („La Source de la Citadelle”) – Aire protégée „La Grotte de la Colline Solovan” - Sommet Solovan – Dâmbul Dracului – Sommet Agriș - Chalet Agriș – Strunga Țiganului – Plateau Volcanique Igniș – Piatra Petriceaia - Pleșca.

Le sentier traverse l'aire protégée „La Grotte de la Colline Solovan”, le site Natura 2000 „Vallée de l'Iza et la Colline Solovan”, et le site Natura 2000 „Igniș”

Signalisation: croix rouge, un sentier balisé jusqu'à Strunga Țiganului

Durée de marche: 6 à 7 heures jusqu'à Strunga Țiganului; 9 à 10 heures jusqu'à Pleșca

Degré de difficulté: moyenne.

Différence de niveau: +900 m

Longueur: 16 km jusqu'à Strunga Țiganului

Ruta de senderismo

Sighetu Marmăției – Calle Mihai Eminescu – El Parque "Grădina Morii" ("El Jardín del Molino") - Izvorul Cetății ("El Manantial del Fuerte") – La cueva y la reserva de la Colina Solovan – la Cima Solovan – Dâmbul Dracului ("La Loma del Diablo") – la cima Agriș – el Refugio Agriș - Strunga Țiganului ("La Garganta del Gitano") – La Meseta Volcánica – La Roca "Petriceaua" - Pleșca.

La ruta atraviesa La Red Natura 2000 - "El Valle Izei y la Colina Solovan", La Reserva de la Colina Solovan y La Red Natura 2000 - „Igriș”

Marcación: Cruz Roja, ruta marcada hasta Strunga Țiganului ("La Garganta del Gitano")

Duración: 6 a 7 horas hasta Strunga Țiganului; 9 a 10 horas hasta Pleșca

Dificultad: media; Diferencia de altitud: + 900 metros

Longitud: 16 km hasta Strunga Țiganului

Parcul „Grădina Morii”

The "Mill garden" Park

Парк „Градiна Мори”

Le Parc „Grădina Morii” („Jardin du Moulin”)

El Parque "Grădina Morii" ("El Jardín del Molino")

Izvorul Cetății

The Fortress Spring

Джерело Четацій

Izvorul Cetății („La Source de la Citadelle”)

Izvorul Cetății ("El Manantial del Fuerte")

Rezervația Dealul Solovan

Categoria III – a I.U.C.N.

Peștera Solovan Roca: gresie, lungime 26,02 m.

The Solovan Hill Reservation

Category III – of I.U.C.N.

The Solovan Cave Bedrock: sandstone, length 26,02 m

Пам'ятник природи "Пагорб Солован", III-я категория за класифікацією IUCN.

Печера Солован

Порода: піщаник, довжина 26,02 м

Aire protégée „La Grotte de la Colline Solovan”, catégorie III, UICN (grotte en grès, 26,02 m de longueur)

La Reserva de la Colina Solovan

Categoría III – de la I.U.C.N. (Unión Internacional para la Conservación de la Naturaleza)

La Cueva Solovan Roca: gres, longitud 26,02 m

Zona Agriș – Creasta Pietrei - Vf. Țiganu 1.222 m (Munții Igriș)
 The Agriș Area – The Rock's Ridge - The Țiganu Peak 1.222 m (The Igriș Mountains)
 Ділянка Агріш – гребінь П'єтрей (Каменя) – вершина Цігану 1.222 м (гори Ігніш)
 Zone Agriș – Crête de la Pietrei – Sommet Țiganu 1.222 m (Monts Igriș)
 La Zona Agriș - La Ceja "Pietrei" ("De la Piedra") – La cima Țiganu ("Gitano") 1.222 m (Las Montañas Igriș)

Piatra Tisei (sill de andezit)
 The Tisa Rock (andesite sill)
 П'ятра Тісей (родовище андезиту)
 Le Rocher Tisei (sill d'andésite)
 La Roca Tisei ("sill" o umbral de composición andesítica)

Mlaștina oligotrofa „Tăul Negru”
 The oligotrophic marsh "The Black Bog"
 Оліготрофне „Чорне болото”
 Tourbière oligotrophe „Tăul Negru”
 Pantano oligotrófico "Tăul Negru" ("El Embalsadero Negro")

Poiana Agriș The Agriș Glade
 Поляна Агріш Clairière Agriș
 El Claro Agriș

Vârful Agriș - 754 m The Agriș Peak
 Вершина Агріш – 754 м
 Sommet Agriș La cima Agriș

Platoul vulcanic – Vf. Țiganu 1.222 m
 The Volcanic Plateau – The Țiganu Peak 1.222 m
 Вулканічне плато – вершина Цігану 1.222 м
 Plateau volcanique Igniș – Sommet Țiganu 1.222 m
 La meseta volcánica - La cima Țiganu ("Gitano") 1.222 m

Grota din „Țiganu” , Roca:
 andezit, lungime 5 m
 The Grotto from „Țiganu” ,
 Bedrock: andesite, length 5 m
 Печера „Цігану”, Порода:
 андезит, довжина 5 м
 Grotte de „Țiganu” (grotte en
 andésite, 5 m de longueur)
 La Cueva de la cima Țiganu
 ("Gitano"), Roca: andesita,
 longitud 5 m

Abruptul vulcanic Creasta Pietei
 The Volcanic Steep "The Rock's Ridge"
 Вулканічне урвище Гребінь П'єтрей
 Abrupt de terre volcanique „Creasta
 Pietrei”
 La escarpa volcánica "Creasta Pietei"

Pietriceaia - stâncă de andezit
 Pietriceaia – andesite rock formation
 П'єстрічауа – андезитова скеля
 Pietriceaia - rocher d'andésite
 Pietriceaia – Roca de andesita

Traseu turistic amenajat

Cabana Agriș – Cascada Strungi

Traseul este situat în Situl Natura 2000 „Igniș” și merge de la nord-est spre sud-vest pe la poalele abruptului vulcanic ”Creasta Pietrei” de la cabana Agriș la Cascada Strungi.

Marcaj: triunghi albastru pe fond alb

Durata: 2 ore

Grad de dificultate: mediu

Diferență de nivel: 230 m

Lungime: 3,6 km

Arranged tourist track

Agriș mountain hut – Strungi (Gorges) Waterfall

The track is situated within Site Natura 2000 „Igniș” protected area and follows a north-east to south-west direction along the foot of the volcanic steep ”The Stone Ridge” from the Agriș mountain hut to the Strungi (Gorges) Waterfall.

Marking: blue triangle on white background

Time: 2 hours

Difficulty: average

Altitude difference: 230 m

Length: 3,6 km

Облаштований туристичний маршрут

Будиночок-притулок Агриш – Водоспад Струндж (Струнки)

Маршрут проходить по території Ландшафта Натура 2000 “Ігніш” і простягається у півніжжі вулканічного урвища ”Кряста П'єстрей (Камінний гребінь)” з північного сходу на південний захід від притулку Агриш до Водоспаду Струндж.

Туристичне маркування: синій трикутник на білому фоні

Тривалість: 2 години

Складність: середньої важкості

Висотна різниця: 230 м

Протяжність: 3,6 км

Sentier de randonnée pedestre

Chalet Agriș – Cascade Strungi

Le trajet est situé dans le Site Natura 2000 „Igniș” et il a une direction du nord-est au sud-ouest, aux pieds de l'abrupt volcanique de ”Creasta Pietrei”, du Chalet Agriș jusqu'à la Cascade Strungi.

Signalisation: triangle bleu sur un fond blanc

Durée de marche: 2 heures

Degré de difficulté: moyenne

Différence de niveau: 230 m

Longueur: 3,6 km

Ruta de senderismo

El refugio Agriș - La Cascada Strungi

La ruta atraviesa La Red Natura 2000 - ” Igniș” y pasa del nordeste hacia sudoeste por el piedemonte de la escarpa volcánica ”Creasta Pietrei” desde el refugio Agriș hasta La Cascada Strungi.

Marcación: triángulo azul sobre fondo blanco

Duración: 2 horas

Dificultad: media;

Diferencia de altitud: 230 metros

Longitud: 3,6 km

Cascada Strungi - 15 m
 The Strungi Waterfall - 15 m
 Водоспад Стійла - 15 м
 Chute d'eau Strungi - 15 m
 La Cascada Strungi - 15 m

Tăul „La Ier” (tinov oligotrof)
 The Marsh „La Ier” (oligotrophic bog)
 Болото „Ла ер” (оліготрофне болото)
 Tourbière „La Ier” (tourbière oligotrophe)
 El embalsadero „La Ier” (pantano oligotrófico)

Cascada Ciuroi - 40 m
 The Ciuroi Waterfall - 40 m
 Водоспад Чорой - 40 м
 Chute d'eau Ciuroi - 40 m
 La Cascada Ciuroi - 40 m

Piatra Ciuroiului, abrupt stâncos (sill de andezit) înalt de 30–90 m
 The Ciuroi Rock, steep volcanic rock (andesite sill) 30-90 m high
 Камінь Чороюлуй, скелясте урвище (родовище андезиту) висотою 30–90 м
 Piatra Ciuroiului („Le Rocher Ciuroiului”), abrupt de terre rocheux (sill d'andésite, 30–90 m de hauteur)
 La Roca Ciuroiului escarpa peñascosa („sill” o umbral de composición andesítica) alta de 30–90 m

Orășelul Slatina

Localizare geografică

Localitatea este așezată în partea de sud-est a Ucrainei, regiunea Transcarpatia, în raionul Teceu.

Localitatea Slatina (în ucraineană Солотвино, Solotvino, maghiară Aknaszlatina, rusă Солотвина, Solotvina, slovacă Kostel Solotvonski), este situată pe malul drept al râului Tisa, la o distanță de 160 km de centrul regional Ujgorod (Ucraina), la 27 km de centrul raional Teaciv și la 1 km de municipiul Sighetu-Marmației (România).

Suprafața localității

Teritoriul administrativ are o suprafață de 1.330,058 ha din care 1.216,13 ha intravilan (921,084 ha zona construibilă și 295,046 alte terenuri) și 113,93 ha păduri.

Relieful

Altitudinea minimă a localității este de 260 m pe malul râului Tisa, iar altitudinea maximă este de 400 m în Vârful Măgura.

Atestare documentară și scurt istoric

Prima menționare istorică despre localitatea Slatina (Solotvino) datează din anul 1359 și este legată de faptul că aici se exploata sarea de bucătărie. Locul de extracție a sării este amintit în anul 1237.

Principala bogăție a localității a fost sarea, care se exploata din vremuri străvechi mai ales la suprafață, mineritul în subteran începând doar de la sfârșitul secolului XVIII. În Evul Mediu sarea se extragea prin așa-numitele „gropi ale dracului”, unde lucrau de obicei condamnații, aduși din diferite locuri ale Regatului Maghiar.

Până la sfârșitul primului război mondial, Slatina a fost o localitate rurală care a aparținut de Comitatul Maramureș. Ocna Slatinei a fost o comunitate minieră distinctă, încheată în jurul minelor de sare.

După primul război mondial, când a aparținut Cehoslovaciei, s-a dezvoltat actualul centrul comercial și urban al Slatinei, în preajma liniei ferate, între vechea așezare rurală și cartierul minier Ocna Slatinei care a fost alipit localității.

Populația

La recensământul din 2000, populația orășelului a fost de 9.000 locuitori din care: 60 % români, 30 % maghiari, 10 % ucraineni și alte naționalități.

Din punct de vedere confesional erau: 50 % ortodocși, 20 % romano-catolic, 10 % greco-catolici, 5 % reformati, 15 % (martori a lui Iehova, adventiști de ziua șaptea, penticostali, baptiști, cultul mozaic).

În orășel sunt 2.587 clădiri din care 2.429 sunt locuințe.

Turismul

Orășelul Slatina este cunoscut datorită Spital Republican și Regional Ucrainean unde se tratează cu succes diferite boli alergice, mai ales astmul bronșic. Folosind potențialul minelor de sare și a lacurilor sărate la Solotvino s-a realizat un puternic centru recreativ și de tratament. An de an se tratează în jur a 6.500 de bolnavi, iar în jur de 20.000 de persoane fac concediul în mai multe pensiuni construite în jurul lacurilor sărate din Slatina (Solotvino).

În Slatina sunt două spitale alergologice cu o capacitate de 350 locuri și un complex hotelier de tratament „Speleotentr” de 90 locuri. Pe teritoriul localității sunt 5 hoteluri private și 40 de pensiuni cu o capacitate totală de peste 2000 de locuri de cazare.

Din anul 2007 pe teritoriul orășelului s-a deschis punctul de trecere a frontierei Sighet- Slatina care leagă Ucraina cu România.

The Town of Solotvyne

Geographic positioning

The locality is situated in the south-eastern part of Ukraine, the Transcarpathian region, in the district of Tyachiv.

The small locality of Solotvyne (in ukrainian Солотвино, Solotvino, hungarian_Aknaszlatina, russian Солотвина, Solotvina, slovakian Kostel Solotvonski), is situated on the right bank of the Tisa river, at a distance of 160 km from the regional centre of Uzhhorod (Ukraine), at 27 km from the district centre of Tyachiv and at just 1 km from the town of Sighetu-Marmației (Romania).

The surface of the locality

The administrative territory of Solotvyne has a surface of 1.330,058 ha out of which 1.216,13 ha inside town (921,084 ha built area and 295,046 ha other terrain) and 113,93 ha forest.

The Relief

The lowest altitude of the locality is 260 m on the banks of the Tisa river, and the highest altitude is 400 m in the Măgura Peak.

Documentary attestation and short history

The first historic account on the Solotvyne (Solotvino) locality dates back to the year 1359 and is connected to the fact that edible salt was extracted here. The extraction of salt is mentioned here even since 1237.

The main wealth of the locality was salt, which was extracted from ancient times especially at the surface, the underground mining starting only from the end of the XVIII-th century. In the Middle Ages salt was extracted in the so-called "devil's pits" where inmates, brought from different parts of the Kingdom of Hungary, typically worked.

Until the end of World War I, Solotvyne had been a rural locality that belonged to the County of Maramureș. The Mine of Solotvyne (Ocna Slatina) was a distinct mining community concentrated around the salt mines. After World War I, when it belonged to Czechoslovakia, the current commercial and urban center of Slatina developed, near the railway, between the old rural settlement and the mining district Ocna Slatina that was attached to the locality.

Population

At the year 2000 Census, the population of the town was 9.000 inhabitants out of which: 60 % romanians, 30 % hungarians, 10 % ukrainians and other nationalities.

From a religious point of view there were 50 % orthodox, 20 % roman-catholic, 10 % greek- catholic, 5 % protestant, 15 % (Jehovah's Witnesses, Seventh-day Adventists, Pentecostals, Baptists, Mosaic Cult).

In the town there are 2.587 buildings, out of which 2.429 are houses.

Tourism

The town of Solotvyne is well known for its Republican and Regional Ukrainian Hospital, where various allergic conditions are successfully treated, especially asthma. Using the potential of the salt mines and salt lakes in Solotvyne, a well-known recreation and treatment centre was established. Every year around 6.500 patients are treated here, and around 20.000 people are spending their holidays in several guesthouses built around the salt lakes from Solotvyne (Solotvino).

In Solotvyne there are two allergologic hospitals with a capacity of 350 beds and a treatment hotel complex called "Speleotentr", of 90 beds. On the territory of the locality there are 5 private hotels and 40 guesthouses with a total capacity of over 2000 beds.

Since 2007, on the territory of the town, the border crossing point of Sighetu Marmației (RO) – Solotvyne (UA) was inaugurated, which connects Ukraine to Romania.

Селище міського типу Солотвино

Географічне положення

Селище міського типу розташоване в у південно-східній частині України, Закарпатській області, у Тячівському районі.

Населений пункт Солотвино (угор. Aknaszlatina, словац. Kostel Solotvonski, рум. Slatina), розташоване на правому березі Тиси, на відстані 160 км від обласного центру – м. Ужгород (Україна), на відстані 27 км від районного центру – м. Тячів і на відстані 1 км від муніципiю Сiгету-Мармацiей (Румунія).

Площа населеного пункту

Площа адміністративної території становить 1.330,058 га, з яких: 1.216,13 га – у межах забудов (921,084 га зайнятих забудовами і 295,046 га становлять інші землі), а 113,93 га займають ліси.

Рельєф

Мінімальна висота населеного пункту становить 260 м на березі річки Тиса, а максимальна висота дорівнює 400 м на вершині Магура.

Документальні свідчення і короткий історичний виклад

Перша історична згадка про населений пункт Солотвино (Слатіна) датується 1359 роком, і пов'язана вона із соледобуванням. Як місце видобування солі згадується у 1237 році.

Головним багатством селища була сіль, яку видобували з давніх часів, особливо поверхневим способом, підземне соледобування починається лише на кінці XVIII століття. У Середньовіччі сіль добували у так званих „чортових ямах”, де переважно працювали засуджені, переведені з різних місць Угорського королівства.

До кінця першої світової війни, Солотвино було сільським населеним пунктом, який належав до Марамороського комітату. Окна Слатіни були окремою шахтарською одиницею, зосередженою навколо соляних копалень.

Після першої світової війни, коли селище належало до Чехословаччини, поблизу залізничної дороги, між старим сільським поселенням і шахтарським районом Окна Слатіни, який приєднався до селища, розвинувся сучасний торговельний та міський центр Солотвина.

Населення

За результатами перепису населення від 2000 року, населення селища становило 9.000 мешканців, з яких: 60% румун, 30% угорців, 10% українців та інших національностей.

Із конфесійної точки зору у селищі налічувалось 50% православних, 20% римо-католиків, 10% греко-католиків, 5% реформатів, 15% (свідків Єгови, адвентистів сьомого дня, п'ятидесятників, баптистів тощо).

У селищі знаходилося 2.587 споруд, з яких 2.429 – житлового призначення.

Туризм

Селище Солотвино відоме завдяки діючим Українській алергологічній лікарні МОЗ України і обласній алергологічній лікарні, де успішно лікують різні алергічні захворювання, особливо бронхіальну астму. Використовуючи потенціал соляних копалень і солених озер, Солотвино стало потужним відпочинковим і лікувальним центром. Щорічно тут лікуються близько 6.500 хворих, а приблизно 20.000 осіб проводять відпустки у пансіонатах, що «виросли» довкола солених озер Солотвина.

Як вже зазначалося, у Солотвино діють дві алергологічні лікарні на 350 ліжко-місць і готельно-лікувальний комплекс „Спелеоцентр” на 90 місць. На території селища розташовано 5 приватних готелів, а також 40 пансіонатів, які здатні розмістити 2000 відпочиваючих.

З 2007 року на території селища відкрився Міжнародний автомобільний пункт пропуску «Сігету Мармацiей – Солотвино», що з'єднує Україну з Румунією.

Ville de Slatina

Localisation géographique

La ville est localisée dans le sud-est de l'Ukraine, la région de Transcarpathie, dans le „*raion*” Teceu (*unité administrative ukrainienne*).

La localité Slatina (*Солотвино*, Solotvino - en ukrainien, Aknaszlatina – en hongrois, Солотвина, Solotvina – en russe, Kostel Solotvonski – en slovaque) est située sur la rive droite de la rivière Tisza, à 160 km du centre régional d'Oujhorod (Ukraine), à 27 km de centre du „*Raion*” Teaciv et à 1 km de la municipalité de Sighetu Marmăției (*Roumanie*).

Superficie de la localité

La superficie du territoire administratif est de 1.330,058 ha d'où 1.216,13 ha, la zone intra-muros (921,084 ha, la zone de constructions et 295,046 ha, d'autres terrains) et 113,93 ha de forêts.

Relief

L'altitude minimale de la localité est de 260 m sur la rive de la rivière Tisza et l'altitude maximale est de 400 m au sommet Măgura.

Bref historique

La première mention écrite sur la localité Slatina (Solotvino) date de 1359 et cela est dû au fait qu'on y exploitait du sel de cuisine. L'exploitation du sel est mentionnée en 1237.

La principale richesse de la localité était le sel qui s'exploitait depuis l'antiquité surtout à ciel ouvert parce que le génie minier souterrain commence seulement à la fin du XVIIIe siècle. Au Moyen Âge le sel était extrait par les soi-disant „fosses du diable” où travaillaient généralement les condamnés apportés de différentes régions du Royaume Hongrois.

Jusqu'à la fin de la première guerre mondiale, Slatina a été une localité rurale appartenant au Comté de Maramureș. Ocna Slatinei a été une communauté minière distincte, cristallisée autour des mines de sel.

Après la première guerre mondiale, quand la localité appartenait à la Tchécoslovaquie, s'est développé le centre commercial et urbain actuel de la ville de Slatina, près de la voie ferrée, entre le vieux foyer rural et le quartier minier d'Ocna Slatina qui a été incorporé à la localité.

Population

Au recensement de 2000, la population de la ville s'élevait à 9.000 habitants d'où les Roumains - 60 %, les Hongrois - 30 %, les Ukrainiens et d'autres nationalités - 10 %.

Du point de vue confessionnel, il y en avait des orthodoxes - 50%, des romano-catholiques - 20 %, des gréco-catholiques – 10%, des réformés – 5%, et les témoins de Jéhovah, les adventistes de septième jour, les pentecôtistes, les baptistes et les juifs détenaient 15%.

Dans la ville il y a 2.587 d'immeubles d'où 2.429 d'habitations.

Tourisme

La ville Slatina est connue grâce à l'Hôpital Republicain et Régional Ukrainien où sont traitées avec succès, de diverses maladies allergiques, surtout l'asthme bronchique. En utilisant le potentiel des mines de sel et des lacs salés de Solotvino, on a réalisé un important centre récréatif et de traitement. Annuellement sont traités environ 6.500 de malades et à peu près 20.000 de personnes passent leurs vacances dans les pensions touristiques autour des lacs salés de Slatina (Solotvino.)

À Slatina il y a deux hôpitaux allergéniques d'une capacité de 350 personnes et un complexe hôtelier de traitement „*Speleotentr*” de 90 personnes. La localité compte aussi 5 hôtels privés et 40 pensions touristiques d'une capacité totale de plus de 2000 personnes.

Depuis 2007, un point de passage de la frontière entre Slatina et Sighetu Marmăției a été ouvert, en reliant l'Ukraine à la Roumanie.

La villa de Slatina

Ubicación geográfica

La localidad está ubicada en la parte sudeste de Ucrania, la Región de Transcarpatia, en la comarca de Teceu.

La localidad de Slatina (en ucraniano Солотвино, Solotvino, en húngaro Aknaszlatina, en ruso Солотвина, Solotvina, en eslovaco Kostel Solotvonski), está ubicada *en la orilla derecha del río Tisa*, a 160 km de distancia del centro regional de Ujgorod (Ucrania), a 27 km de distancia del centro comarcal de Teaciv y a 1 km de distancia del municipio de Sighetu-Marmației (Rumanía).

La superficie de la localidad

El territorio administrativo tiene una superficie de 1.330,058 *hectáreas* de los cual 1.216,13 *hectáreas* casco urbano (921,084 *hectáreas* la zona construible y 295,046 otros terrenos) y 113,93 *hectáreas* bosques.

El relieve

La altitud mínima de la localidad es de 260 m en la orilla del río Tisa, y la altitud máxima es de 400 metros en la cima Măgura.

Atestiguación documental y breve historia

La primera anotación histórica sobre la localidad de Slatina (Solotvino) se remonta al año 1359 y es relacionada con el hecho de que ahí se explotaba el cloruro de sodio. El lugar de extracción de la sal se menciona en el año 1237.

La riqueza primordial de la localidad ha sido el cloruro de sodio, que se explotaba desde tiempos inmemoriales, sobre todo a cielo abierto, la minería bajo la tierra comenzando apenas a finales del siglo XVIII. En la Edad Media, la sal se extraía a través de las así llamadas "hoyas del diablo", donde trabajaban los convictos, traídos de varios lugares del reinado húngaro. Hasta el final de la *Primera Guerra Mundial*, Slatina ha sido una localidad rural que formó parte del Comitado de Maramureș. Ocna Slatinei (La salina de Slatina) ha sido una comunidad minera distinta, constituida en torno a las salinas.

Después de la *Primera Guerra Mundial*, cuando formó parte de la Checoslovaquia, se ha desarrollado el actual centro comercial y urbano de Slatina, cerca de la línea férrea, entre el antiguo asiento rural y el barrio minero Ocna Slatinei (La salina de Slatina), que ha sido anexado a la localidad.

La población

Según el censo de la población del año 2000, la población de la villa ha sido de 9.000 habitantes, de los cual: 60 % rumanos, 30 % húngaros, 10 % ucranianos y otras nacionalidades.

Desde el punto de vista confesional, hay 50 % ortodoxos, 20 % católicos latinos, 10 % católicos orientales, 5 % reformados, 15 % (Testigos de Jehová, adventistas del Séptimo Día, baptistas del Pentecostés, baptistas, mosaicos).

En la villa hay 2.587 edificios, de los cual 2.429 son viviendas.

El turismo

La villa de Slatina es conocida por el Hospital Republicano y Regional Ucraniano, donde se curan con éxito varias enfermedades *alérgicas*, sobre todo el asma bronquial. Aprovechando el potencial de las salinas y de los lagos salados, en Solotvino se ha desarrollado un importante centro recreativo y de tratamiento. Cada año se curan aproximadamente 6.500 enfermos, y circa 20.000 personas tienen sus vacaciones en varias casas rurales edificadas al rededor de los lagos salados de Slatina (Solotvino). En Slatina hay dos hospitales *alergológicos* con una capacidad de 350 plazas y un *centro hotelero* de tratamiento, „Speleoțentr” con 90 plazas. En el territorio de la localidad hay 5 hoteles privados y 40 casas rurales con una capacidad total de más de 2000 plazas hoteleras.

Desde el año 2007, en el territorio de la localidad funciona el paso fronterizo Sighet-Slatina que une Ucrania a Rumanía.

Primăria și consiliul orășenesc Slatina
 The Town Hall and Local Town Council of Solotvyne
 Солотвинська селищна рада і мерія
 Mairie et Conseil de la Ville de Slatina
 El Ayuntamiento y El Consejo Local de Slatina

Zilele orașelului Slatina
 The Days of the Solotvyne Town
 День селища Солотвино
 Fêtes de la ville, à Slatina
 Los días de la villa de Slatina

Clădiri vechi din Slatina
 Old buildings from Solotvyne
 Старі будівлі Солотвина
 Immeubles anciens, à Slatina
 Edificios antiguos de Slatina

Parcul central
The central park
Центральний парк
Le parc central
El Parque central

Muzeul Istoriei Minelor de Sare
The History Museum of the Salt Mines
Музей історії соляних копалинь
Musée des Mines de Sel
El Museo sobre la Historia de las Salinas

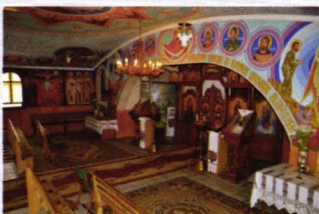

Biserica Ortodoxă „Sfinții Arhangheli
 Mihail și Gavril”, 1895
 The Orthodox Church "Holy Archangels
 Michael and Gabriel", 1895
 Православна Церква „Святих архангелів
 Михаїла та Гавриїла”, 1895
 Église orthodoxe „Les Saints Archanges
 Michel et Gabriel”, 1895
 La iglesia Oriental "Los Santos Arcángeles
 Miguel y Gabriel", 1895

Troiță ucraineană
Ukrainian triptych
Українська трійця
Calvaire ukrainien
Cruz ucraniana

Poartă maramureșeană
Maramureș traditional gate
Марамурські дерев'яні ворота
Portail de Maramureș
Puerta de madera tallada, típica de
Maramureș

Biserica Ortodoxă „Acoperământul Maicii Domnului”, 1988-2008
The Orthodox Church "Holy Virgin Protection", 1988-2008
Православна Церква „Святої Покрови”, 1988-2008
Église orthodoxe „Protection de la Mère de Dieu”, 1988-2008
La Iglesia Oriental "El Cobijo de Nuestra Señora", 1988-2008

Biserica Greco – Catolică Ucraineana, 2001
 The Ukrainian Greek - Catholic Church, 2001
 Українська Греко - Католицька Церква, 2001
 Église grecque - catholique ukrainienne, 2001
 La Iglesia Católica Oriental Ucraniana, 2001

Biserica Greco – Catolică „Nașterea Maicii Domnului”, 2003
 The Greek - Catholic Church "Holy Virgin Birth", 2003
 Греко-Католицька Церква „Різдва Богородиці”, 2003
 Église grecque-catholique „Nativité de la Vierge Marie”, 2003
 La Iglesia Católica Oriental "El Nacimiento de Nuestra Señora", 2003

Biserica Romano – Catolică „Sfântul Ștefan”, 1935
 The Roman - Catholic Church „Saint Stephen”, 1935
 Римо - Католицька Церква „Святого Штефана”, 1935
 Église romano - catholique „Saint-Étienne”, 1935
 La Iglesia Católica Latina „San Esteban”, 1935

Sanctuarul Sfinților The Saints Sanctuary Храм Святых
 Sanctuaire des Saints El Santuario de los Santos

Monumentul revoluționarilor
de la 1848 - 1849
The Revolutionaries
Monument of 1848 - 1849
Пам'ятник революціонерам
1848-1849 років
Monument aux
révolutionnaires de 1848-1849
El Monumento a los
Revolucionarios de la
Revolución de 1848 - 1849

Monumentul minerilor
The monument of the miners
Пам'ятник шахтарям
Monument aux mineurs
El Monumento a los mineros

Monumentul victimelor care au fost deportate în lagărele comuniste
The monument of the victims deported to the communist camps
Пам'ятник жертвам засланы в комуністичні табори
Monument aux victimes déportées dans les camps communistes
El Monumento a las víctimas deportadas a los campos comunistas

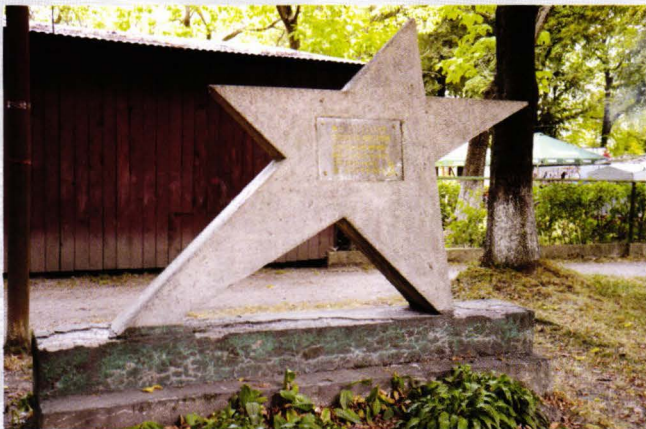
Bustul lui Ștefan cel Mare și Sfânt
 The Bust of Holy Stephen the Great
 Погруддя Святого Штефана Великого
 Buste de Saint-Étienne le Grand
 El Busto del príncipe Esteban el Grande y el Santo

Bustul lui Mihai Eminescu
 The Bust of the poet Mihai Eminescu
 Погруддя Міхая Емінеску
 Buste de Mihai Eminescu
 El Busto del poeta Mihai Eminescu

Șezătoare
 Traditional
 workshop
 Вечорниці
 Veillée
 traditionnelle
 Tizonera

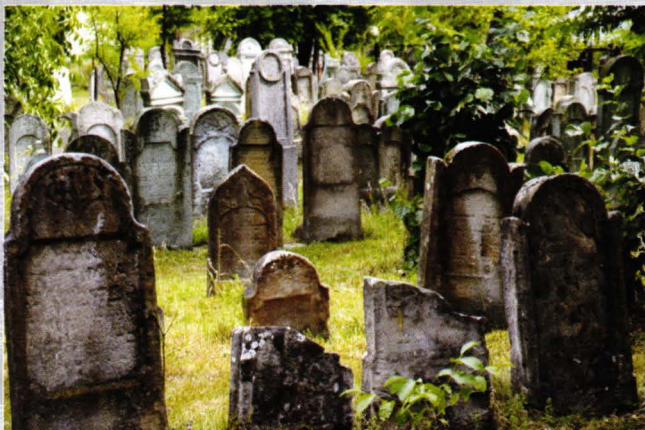
Monumentul Eliberării orașelului Slatina (data eliberării 18.10.1944)
 The Monument of Liberation for the Town of Solotvyne (date of liberation 18.10.1944)
 Пам'ятник визволенню селища Солотвино (дата визволення 18.10.1944)
 Monument à la délivrance de la ville de Slatina (date de la délivrance, le 18.10.1944)
 El Monumento de la Liberación de la Villa de Slatina (fecha de la liberación: 18.10.1944)

Statuia lui Bogdan Hmelnițki
 The Statue of Bogdan Hmelnițki
 Статуя Богдана Хмельницького
 Statue de Bogdan Hmelnițki
 La Estatua de Bogdan Hmelnițki

Monumentul Eroilor din al Doilea Război Mondial
 The Monument of the Heroes from World War II
 Пам'ятник героям Другої світової війни
 Monument aux Héros de la Deuxième Guerre Mondiale
 El Monumento a los Héroes Caídos en la Segunda Guerra Mundial

Cimitirul
evreiesc vechi
The Old Jewish
Cemetery
Старий
еврейський
цвинтар
Vieux cimetière
juif
El Antiguo
Panteón Judío

Cimitirul evreiesc nou
The New Jewish Cemetery
Новий єврейський цвинтар
Nouveau cimetière juif
El Nuevo Cementerio Judío

Placă comemorativă pusă în memoria evreilor morți în timpul Holocaustului
 Plaque placed in memory of the Jews killed during the Holocaust
 Меморіальна дошка, присвячена пам'яті загиблих у роки Голокосту євреїв
 Plaque commémorative à la mémoire des Juifs, victimes de l'Holocauste
 Tarja conmemorativa a la memoria de los judíos muertos durante el Holocausto

Sala Regatului a
Martorilor lui Iehova
The Kingdom Hall of
Jehovah's Witnesses
Зал Царства свідків
Єгови

Salle du royaume des
témoins de Jéhovah
La Sala del Reino de los
Testigos de Jehová

Biserica Evanghelică
Baptistă Creștină
The Evangelical Christian
Baptist Church
Церква Євангелістів
Християн-Баптістів
Église évangélique baptiste
La Iglesia Evangélica
Bautista Cristiana

Biserica Adventistă de
Ziua Șaptea
The Seventh-day
Adventist Church
Церква АДВЕНТИСТІВ
СЬОМОГО ДНЯ
Église adventiste du
septième jour
La Iglesia Adventista
del Séptimo Día

Biserica Evanghelică
Penticostală
The Pentecostal
Evangelical Church
Церква Євангелістів-
П'ятидесятників
Église évangélique de
pentecôte
La Iglesia Evangélica
Bautista Pentecostal

Stațiunea „Lacurile Sărate”, Slatina
 The "Salt lakes" spa, Solotvyne
 Курорт „Солени озера”, СОЛОТВИНО
 La station „Les lacs salés”, à Slatina
 El balneario "Lacurile Sărate" ("Los Lagos Salados"), la localidad de Slatina

Traseu turistic amenajat

Primăria Slatina (Solotvino) – Strada Harkiv – Gara Slatina – Strada Leningrad – Strada Sub Măgură – Vârful Măgura – Culmea Dealului Măgura – Strada Borkaniuc – Strada Gagarin - Stațiunea „Lacurile Sărate”, Slatina – Muzeul Istoriei Minelor de Sare – Incinta Minei de Sare – Strada Sahtarska – Parcul Central – Primăria Slatina

Marcaj: cruce albastră

Durata: 4 - 5 ore

Grad de dificultate: ușor.

Diferență de nivel: +110 m

Lungime: 7,67 km

Arranged tourist track

The Town Hall of Solotvyne (Solotvino) – Harkiv Street – Solotvyne Railway Station – Leningrad Street – Sub Măgură Street – The Măgura Peak – The ridge of Măgura Hill – Borkaniuc Street – Gagarin Street - The "Salt lakes" spa, Solotvyne – The History Museum of the Salt Mines – The Salt Mines precinct – Sahtarska Street – Central park – The Town Hall of Solotvyne

Marking: blue cross

Time: 4 - 5 hours

Difficulty: low

Altitude difference: 110 m

Length of track: 7,67 km

Облаштований туристичний маршрут

Селищна рада Солотвино – вулиця Харківська – Солотвинський залізничний вокзал – вулиця Ленінградська – вулиця під Магурою – вершина Магура – пік пагорба Магура – вулиця Борканюка – вулиця Гагаріна – курорт „Солені озера”, Солотвино – Музей історії соляних копалень – Соляна шахта – вулиця Шахтарська – Центральний парк – Селищна рада Солотвино.

Туристичне маркування: голубий хрест

Тривалість: 4 – 5 годин

Складність: легкий.

Висотна різниця: + 110 м

Протяжність: 7,67 км

Sentier de randonnée pédestre

Mairie de Slatina (Solotvino) – rue Harkiv – gare de Slatina – rue Leningrad – rue Sub Măgură – Sommet Măgura – ligne de partage des eaux de la Colline Măgura – rue Borkaniuc – rue Gagarin - La station „Les lacs salés”, Slatina – Musée des Mines de Sel – intérieur de la Mine de Sel – rue Sahtarska – Parc central – Mairie de Slatina

Signalisation: croix bleue

Durée de marche: 4 à 5 heures

Degré de difficulté: facile

Différence de niveau: +110 m

Longueur du sentier: 7,67 km

Ruta de senderismo

El Ayuntamiento de Slatina (Solotvino) – Calle Harkiv - Estación Slatina – Calle Leningrad – Calle "Sub Măgură" – La cima Măgura – La ceja de la colina Măgura – Calle Borkaniuc – Calle Gagarin - El balneario "Lacurile Sărate" ("Los Lagos Salados"), Slatina - El Museo sobre la Historia de las Salinas – el local de la Mina de Sal – Calle Sahtarska - El Parque Central - El Ayuntamiento de Slatina

Marcación: Cruz azul

Duración: 4 - 5 horas

Dificultad: fácil

Diferencia de altitud: +110 m

Longitud: 7,67 km

Fosteile mine de sare
The former salt mines
Колишні соляні шахти
Les anciennes mines de sel
Las antiguas minas de sal

Peisaj de pe Vârful Măgura
Scenery view from the Măgura Peak
Пейзаж із вершини гори Магура
Vue panoramique depuis le Sommet
Măgura
Paisaje de la cima "Măgura"

Traseu turistic

Traseul minelor de sare din localitatea Solotvino

Traseul pleacă din fața Primăriei Solotvino pe strada Sahtarska (strada minerilor) și ajunge în zona fostelor mine de sare care au fost inundate și s-au prăbușit ca urmare a proceselor de eroziune carstică.

Marcaj: nu s-au realizat marcaje în teren pentru ca traseul strabate o zona interzisă circulației și poate fi parcurs doar împreună cu un ghid specializat de la Centrul de Informare Turistică din Solotvino

Durata: 1,5 ore

Grad de dificultate: ușor

Diferență de nivel: 20 m

Lungime: 2,16 km

Tourist track

The salt mines tourist track from Solotvyne

The track starts in front of The Solotvyne Town Hall on Sahtarska Street (Miners' Street) and reaches the area of the former salt mines that had been flooded and collapsed as a consequence of karst erosion (dissolution) process.

Marking: no markings were painted as the route crosses a traffic restricted area and can be travelled only with a specialized guide from the Tourist Information Centre in Solotvyne.

Time: 1,5 hours

Difficulty: low

Altitude difference: 20 m

Length: 2,16 km

Облаштований туристичний маршрут

Маршрут соляних шахт Солотвино

Маршрут починається від Солотвинської селищної ради, проходить по вулиці Шахтарська (вулиця шахтарів) і приводить до колишніх соляних копалень, які затопились підземними водами і провалились внаслідок процесів карстової ерозії.

Туристичне маркування: маркування не було проведено, оскільки маршрут проходить через заборонену територію і по ньому можна рухатися тільки у супроводі спеціалізованого провідника із Солотвинського Центру туристичного інформування.

Тривалість: 1,5 години

Складність: легкий

Висотна різниця: 20 м

Протяжність: 2,16 км

Sentier de randonnée pédestre

Le trajet des mines de sel de la petite ville de Solotvino

Le trajet commence en face de la Mairie de Solotvino, la rue Sahtarska (la rue des mineurs) et arrive dans la zone des anciennes mines de sel qui ont été inondées et qui se sont effondrées à cause des processus d'érosion karstique.

Signalisation: on n'a pas fait des balisages dans le terrain parce que le trajet traverse une zone interdite à la circulation en l'absence d'un guide spécialisé du Centre d'Information Touristique de Solotvino.

Durée de marche: 1,5 ore

Degré de difficulté: facile

Différence de niveau: 20 m

Longueur: 2,16 km

Ruta de senderismo

La ruta de las salinas de la localidad de Solotvino

La ruta de senderismo comienza del Ayuntamiento de Solotvino en la calle Sahtarska (la calle de los mineros) y llega en la zona de las antiguas minas de sal que se inundaron y se derrumbaron por resultados de los procesos de corrosión cárstica.

Marcación: no se crearon marcaciones en el campo puesto que la ruta atraviesa una zona restringida al tráfico y se puede recorrer sólo con un guía especializado del Centro de Información Turística de Solotvino

Duración: 1,5 horas

Dificultad: fácil;

Diferencia de altitud: 20 metros

Longitud: 2,16 km

REFERENCES

Bălău D., Horvat I. L., Svyzhentseva O., Vovkanych I., - 2012, *Muzee și patrimoniu transfrontalier*, Editura Muzeului Sătmărean

Chiș V.T., – 2012, *Muzee din Țara Maramureșului*, Sighetu Marmăției

Chiș V.T., – 2011, *Țara Maramureșului*, Sighetu Marmăției

Chiș V.T., – 2010, *Sighetu Marmăției și zonele învecinate*, Sighetu Marmăției

Chiș V.T., – 2011, *Săpânța*, Sighetu Marmăției, România

Chiș V.T., Kosinszki S., – 2011, *Geographical introductory characterization of the upper Tisa River basin (Romania-Ukraine)*, Transylvanian Review of Systematical and Ecological Research, Editorial Office: "Lucian Blaga" University of Sibiu, vol 11, p. 1-14

Danci O.V., – 2007, *Arii naturale protejate din județul Maramureș*, Editura Proema, Baia Mare

Dumitru Istvan, Codreanu Moldovan, Ioan Pop, 2009 - *Ghidul turistic al județului Maramureș*, Editura Algoritm Media Press, Baia Mare

George Cristea, Mihai Dăncuș, 2000 – *Maramureș un muzeu viu în centrul Europei*, Editura Fundației Culturale Române, București

Posea G., Moldovan C., Posea Aurora – 1980, *Județul Maramureș*, Editura Academiei Române, București

Teofil Ivanciuc, 2006 – *Ghidul turistic al Țării Maramureșului*, Editura Limes, Cluj Napoca

Teofil Ivanciuc, 2012 – *Sighetul Maramureșului*, Editura Valea Verde, Sighetu Marmăției

Тарас Я. – 2007, Сакральн дерев'яна архітектура українців Карпат: культурно - традиційний аспект, Львів: ІННАНУ

www.maramures-transcarpatia.ro

ISBN 978-973-0-15644-7

Această publicație a fost tipărită cu sprijinul Uniunii Europene.
Responsabilitatea conținutului revine autorilor și nu reprezintă
în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

<https://biblioteca-digitala.ro>